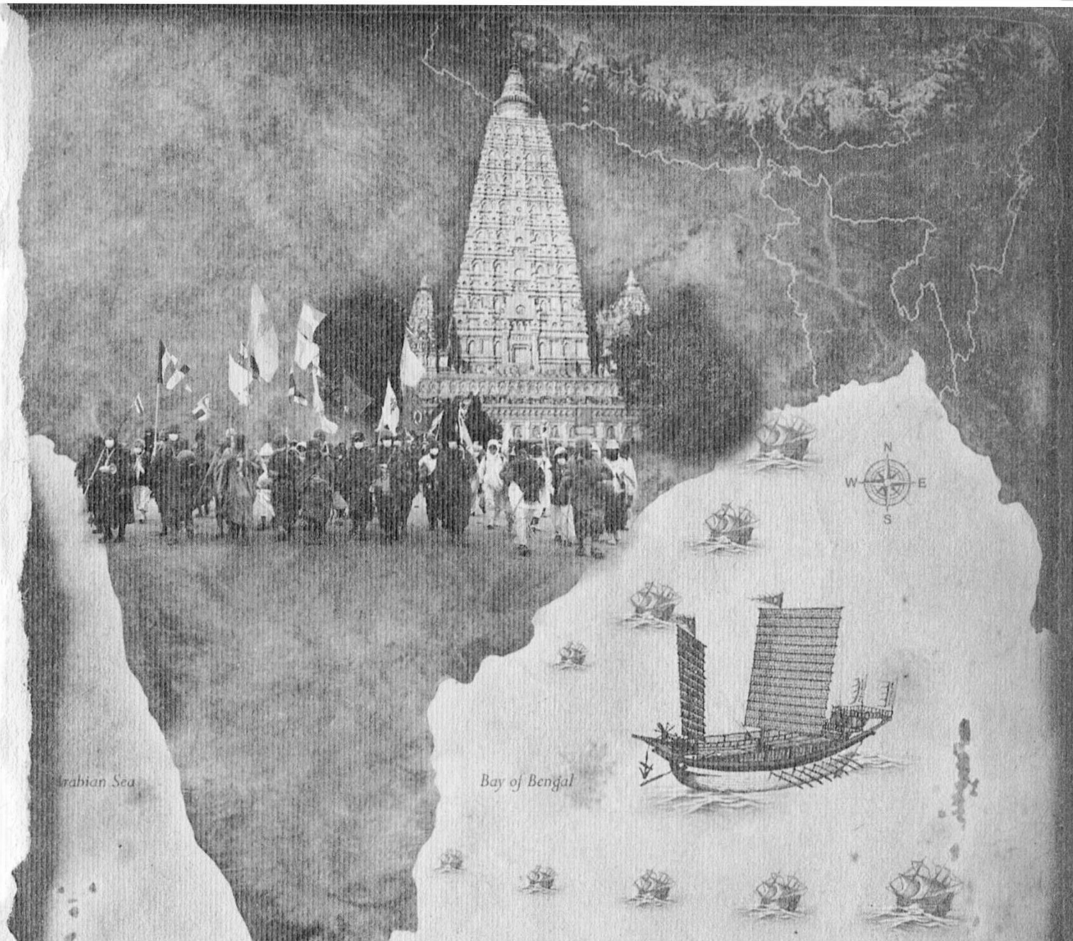

ภิกษุทั้งหลาย! เราได้พ้นแล้วจากบ่วงเครื่องรัดรึงทั้งปวง
ทั้งที่เป็นของทิพย์ ทั้งที่เป็นของมนุษย์ แม้ท่านทั้งหลายก็เช่นกัน
ท่านทั้งหลายจงเที่ยวไปในชนบท เพื่อประโยชน์และความสุข
แก่ชนเป็นอันมาก ต่างรูปต่าง ไป แต่ละทิศละทางอย่าไป ๒ รูปในทางเดียวกัน
จงแสดงธรรมประกาศพรหมจรรย์อันบริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิง
สัตว์ทั้งหลายที่มีกิเลสเบาปัญญาดุจธุลีในจักษุน้อย มีอยู่เพราะโทษที่ไม่ได้ฟังธรรม
ย่อมเสื่อมจากคุณที่จะพึงได้ ฟังถึงแล้วผู้ตรัสรู้ธรรมจะมีขึ้นตามโดยลำดับ
แม้เราก็จักไปยังอุรุเวลาเสนานิคมเพื่อแสดงธรรมเช่นกัน

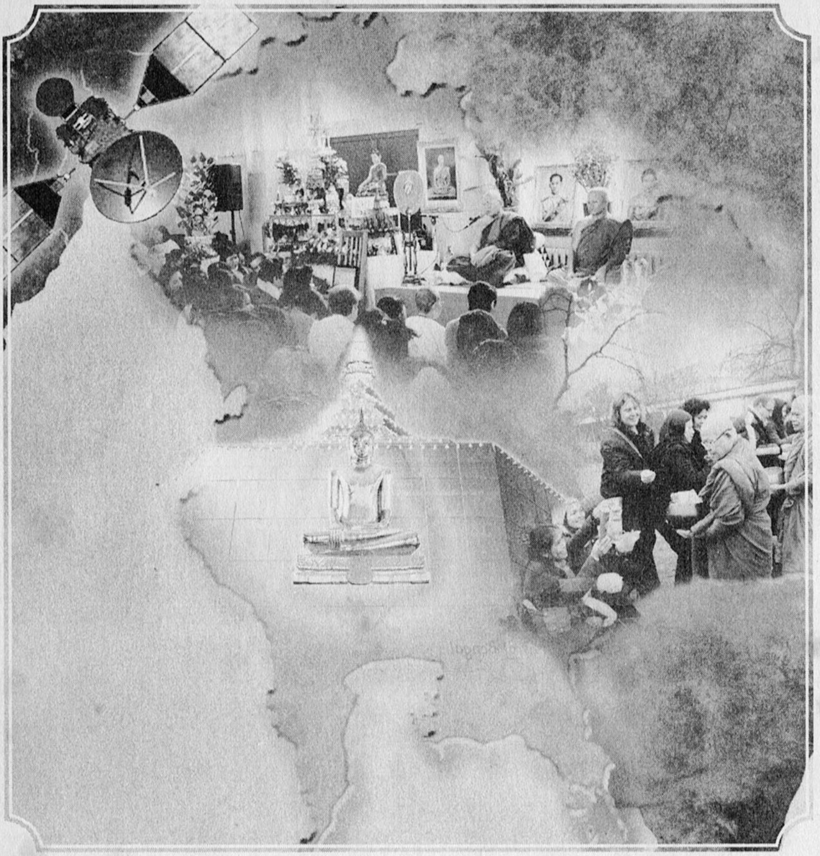
ธรรมในแดนต่าง

ธรรมในแดนต่าง

ภิกษุทั้งหลาย! เราได้พ้นแล้วจากบ่วงเครื่องรัดรึงทั้งปวง
ทั้งที่เป็นของทิพย์ ทั้งที่เป็นของมนุษย์ แม้ท่านทั้งหลายก็เช่นกัน
ท่านทั้งหลายจงเที่ยวไปในชนบท เพื่อประโยชน์และความสุข
แก่ชนเป็นอันมาก ต่างรูปต่างไป แต่ละทิศละทางอย่าไป ๒ รูปในทางเดียวกัน
จงแสดงธรรมประกาศพรหมจรรย์อันบริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิง
สัตว์ทั้งหลายที่มีกิเลสเบาปัญญาดุจธุลีในจักษุน้อย มีอยู่เพราะโทษที่ไม่ได้ฟังธรรม
ย่อมเสื่อมจากคุณที่จะพึงได้ พึงถึงแล้วผู้ตรัสรู้ธรรมจะมีขึ้นตามโดยลำดับ
แม้เราก็จักไปยังอุรุเวลาเสนานิคมเพื่อแสดงธรรมเช่นกัน

ธรรมในแดนต่าง

หนังสือ : **ธรรมในแดนต่าง**

พิมพ์ครั้งแรก : **เมษายน ๒๕๕๔**

จำนวน : **๑๐,๐๐๐ เล่ม**

จัดพิมพ์โดย : **มูลนิธิพุทธอเนกประสงค์วัดสังฆทาน**

ต.บางไผ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทร. ๐ ๒๔๙๖ ๑๒๔๐-๒ โทรสาร ๐ ๒๔๙๖ ๑๒๔๓

ผู้พิมพ์โฆษณา : **นายธวัต สังขวรรณะ**

คำปรารภ

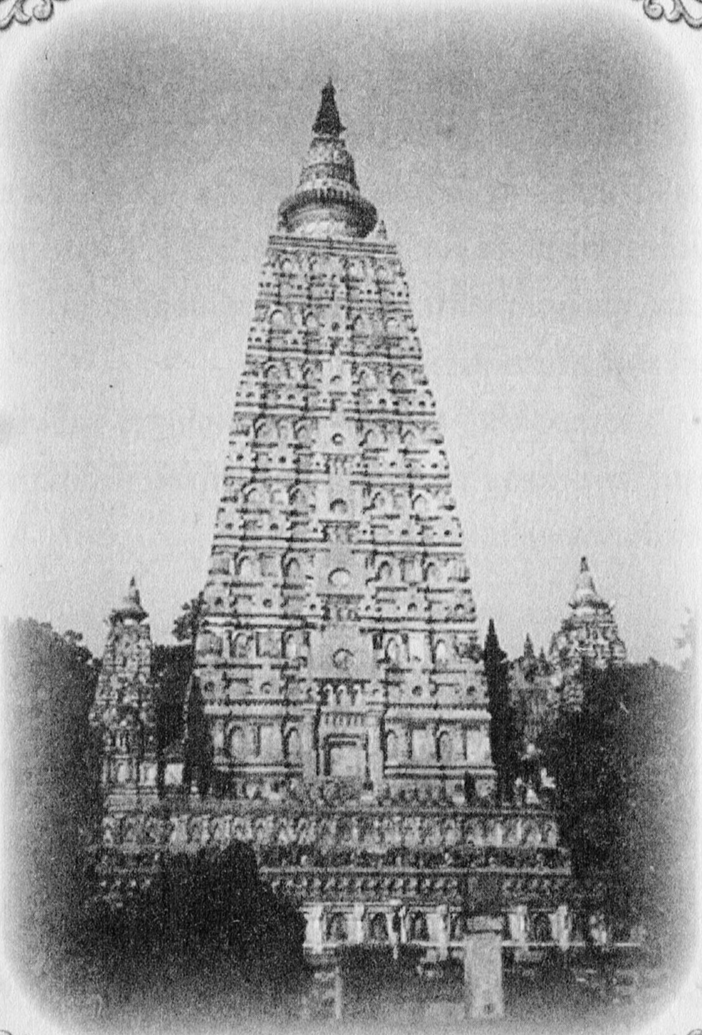
หลวงพ่อสนอง กตปุญโญ

หนังสือธรรมจะมีประโยชน์ได้มากคือการใช้หนังสือเป็นครูผู้สอน ผู้เตือนสติ เพราะหนังสือเป็นองค์ชี้แจงประโยชน์ โทษ และคุณ หนังสือจึงมีประโยชน์เมื่อมีคนอ่านแล้วนำมาปฏิบัติ การอ่านหนังสือธรรมะมีคุณ ไม่มีโทษ ทำให้รู้ความจริง จะเป็นอดีตหลายร้อยปีหลายพันปี นำมาอธิบายให้เข้าใจ

ฉะนั้นหนังสือคือประวัติ คือพยานหลักฐาน จึงเป็นข้อยืนยันความจริงทั้งหมดอย่างละเอียดละออ จึงทำให้หนังสือมีประโยชน์ในการพิมพ์แจกเป็นอย่างดี ควรนำไปอ่าน

พระอธิการสนอง กตปุญโญ

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๔

หลวงพ่อสนอง กตปุญโญ

คำนำ

หนังสือเรื่อง**ธรรมในแดนต่าง** จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อแจกเป็นธรรมทาน เนื่องในงาน ***"บูชาครูบูรพาจารย์บิดามารดา"*** ประจำปี ๒๕๕๔ วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจและรู้จักผู้ที่ได้รับการวางรูปแบบและแนวทางเผยแผ่พระธรรมขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยสังเขป พระองค์ทรงแสดงธรรมกับเทวดา มนุษย์ อมนุษย์ ยักษ์ อินทร์ พรหม ทุกภพที่แตกต่าง เป็นแบบอย่างที่ลึกซึ้งสูงส่งของผู้เลิศด้วยปัญญา ทันสมัยทุกกาล อีกทั้งพระธรรมที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้นั้น เป็นที่สูงค่าแม้พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ก็ทรงเคารพในธรรมดังเช่น

หลังจากที่พระพุทธองค์ได้ทรงเสวยวิมุติสุขเป็นเวลา ๗ สัปดาห์แล้ว พระองค์ได้ทรงประทับยังร่มไม้อัชปาลนิโครธอีกครั้ง ทรงดำริถึงพระองค์ว่า การดำรงพระองค์อยู่โดยความเป็นผู้ไม่เคารพกราบไหว้ผู้ใด และควรจะกราบไหว้ผู้ใดที่ทรงคุณสมบัติยิ่งกว่าพระองค์ ก็มิได้ทรงมองเห็นผู้ใดซึ่งเป็นผู้สูงสุดด้วยคุณธรรมควรแก่การคารวะ

"ทรงดำริว่าพระโลกุตระธรรมที่ตถาคตได้ตรัสรู้นี้แล เป็นปูชนียวัตถุ อันประเสริฐสุดควรแก่การเคารพบูชาอย่างยิ่ง แม้พระพุทธเจ้าทั้งหลายที่เสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้วทุกๆพระองค์ ก็ทรงเคารพพระสัทธรรม ดังนั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงทรงเคารพพระธรรม ทรงเทิดทูนพระธรรมขึ้นเป็นที่เคารพบูชา"

พระธรรมที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้ทั้งหมดนั้นพระองค์ได้ทรงสั่งสอนทั้งเทวดา มนุษย์ ผู้มีนิสัย และเหตุปัจจัยที่สามารถรองรับได้ มีผู้บรรลุ

ธรรมเป็นจำนวนนับไม่ถ้วน ด้วยความเมตตาของพระองค์ที่มีมหาศาลดุจห้วงมหรรณพ แม้ในปัจจุบันโลกก็ยังมิได้ว่างเว้นจากผู้ประพฤติธรรมปฏิบัติธรรมและผู้บรรลุธรรม บริษัทสี่ของพระองค์ช่วยให้การดำเนินงานของพระองค์ลุล่วงได้ถึง ๕,๐๐๐ ปี ประคับประคองพระธรรมให้ตั้งมั่นอยู่ได้ด้วยเมตตาธรรมที่มีต่อสัตว์โลกทั้งหลาย

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยประวัติการสร้างบารมีของสาวกของพระองค์ทั้งที่เป็นพระภิกษุและฆราวาสในสมัยพุทธกาล เพื่อที่จะมาบรรลุธรรมและดำเนินงานเผยแผ่พระธรรมของบริษัทสี่ด้วยแผนงานอันยาวนานข้ามภพชาติ ที่จะเป็นแบบอย่างอันดีมิให้พวกเราท้อถอยในการสร้างบารมี และการเผยแผ่พระธรรมในยุคปัจจุบันในแดนต่างๆ ของ**หลวงพ่อสนอง กตปุญโญ** ที่ได้ยึดเอาแบบอย่างที่พระพุทธองค์ทรงวางไว้พัฒนาให้เข้ากับยุคสมัย ด้วยความเมตตาเป็นที่ตั้ง

คณะผู้จัดทำหวังว่าหนังสือเล่มนี้คงจะให้ประโยชน์กับทุกท่านที่ได้รับไปอ่าน ก่อให้เกิดศรัทธาและปัญญาในการประพฤติปฏิบัติมุ่งมั่นที่จะสร้างความดีตามพระธรรมคำสอนของพระองค์อย่างไม่ท้อถอย ซึ่งจัดได้ว่าเป็นผู้ที่ช่วยเผยแผ่พระธรรมขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย ขออนุโมทนาในกุศลจิตของผู้ที่ได้ร่วมจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ทั้งกำลังกายและกำลังทรัพย์ ขอให้ทุกท่านจงเป็นผู้เจริญด้วยจตุรพิธพรชัยทั้งสี่คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ และปฏิภาณคุณสารสมบัติทุกประการ เข้าถึงนิพพานในกาลอันควรเทอญ.

คณะผู้จัดทำ

๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔

ธรรมในแดนต่าง

ต่างกันที่ภพชาติ

ต่างกันที่ภูมิรู้

ต่างกันที่ภูมิธรรม

ต่างกันที่ภพภูมิ

ต่างกันที่ชาติกำเนิด

ต่างกันที่เพศและวัย

ต่างยุคต่างสมัย

ต่างก็มุ่งไปสู่ความดับอย่างไม่มีส่วนเหลือเช่นเดียวกัน

งานของพุทธบริษัท

พระพุทธเจ้าเป็นผู้นำที่ไม่มีผู้นำอื่นยิ่งไปกว่า พระองค์มีพุทธปรัชญาสามารถเกินกว่ามนุษย์และเทวดาทั้งหลายจะทำได้ พระองค์เป็นผู้นำที่มีผลงานในการวางรากฐานให้งานของพระองค์ที่ทำไว้สำเร็จเป็นระยะเวลายาวนาน สามารถวางรากฐานลงลึกไว้อยู่ได้มาแล้วตั้ง สองพันกว่าปี โดยที่ตั้งพุทธบริษัทไม่โยกคลอน มีผู้รับเจตนาสืบทอดดำเนินการพุทธบริษัท อันประกอบด้วย ภิกษุ ภิกษุณี (สามเณร) อุบาสก อุบาสิกา ดำเนินงานตามหลักธรรมแนวความคิดปัญญาความรู้ จนทำให้บริษัทของพระองค์เจริญอย่างถาวร มีตัวบริษัทกระจายไปทั่วโลก มีแต่เจริญ ทุกคนมีแต่อุทิศทำงานเพื่อพระองค์ มิได้คิดเห็นแก่ความทุกข์ยากและเหน็ดเหนื่อย ตั้งใจทำเพื่อบูชาคุณอย่างเดียว คำสั่งสอน นโยบาย ก็สอนไว้มากมายถึง ๘๔๐๐๐ พระธรรมขันธ์

ฉะนั้น ธรรมของพระพุทธเจ้า จึงเป็นธรรมอุดมสมบูรณ์ด้วยปัญญาและเหตุผลอันกว้างขวางสุดที่จะเปรียบเทียบได้ และบริษัทของพระองค์ผู้มาดำเนินกิจการ ก็ล้วนแต่ผู้หมดกิเลส เสียสละในการทำงานอุทิศชีวิตให้กับงาน

ผู้ที่ทำงานให้ศาสนาแล้ว ผลที่ได้รับคือ ได้รับความสุขและสามารถดับทุกข์ได้ทุกด้าน ทุกวิถีทาง ทางด้านจิตใจ ผลลัพธ์ที่ได้ทำงานให้กับพระพุทธศาสนานั้นมีแต่คุณ โทษนั้นหามีไม่ เพราะการทำงานให้กับบริษัทของพระพุทธเจ้านั้น ให้คุณประโยชน์กับชีวิตประจำวัน ไม่มีโทษ-ทุกข์ มีแต่มรรคผล ทั้งเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุด ตามกำลังความสามารถ

ของผู้ทำงาน ท่านผู้มีขีดความสามารถทำงานขั้นต้น ก็มีความสุขมหาศาล ทั้งปัจจุบันและอนาคต ทั้งมนุษย์สมบัติ ท่านที่มีขีดความสามารถใน ท่ามกลาง ปัจจุบันคือมีความสุขใจ ร่าเริงบันเทิงใจ เมื่อแตกดับไปเป็น เทวดา ท่านผู้มีขีดความสามารถในการทำงานถึงที่สุด สามารถดับทุกข์ เร่าร้อนทั้งปัจจุบัน และอนาคต ดับเย็นถึงพระนิพพานทีเดียว

หลวงพ่อสนอง กตปุญโญ

เมษายน ๒๕๓๒

ธรรมในแดนต่างของพระอริยสงฆ์
ผู้เป็นเอตทัคคะด้านต่างๆ ยุคพุทธกาล

การสั่งสมบารมีของผู้ที่จะตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ละพระองค์นั้น สืบเนื่องมาเป็นระยะเวลายาวนาน ในแดนที่ต่างกันวนเวียนหลายภพชาติมีมาแล้วอย่างหาที่สุดมิได้ จนไม่สามารถคำนวนได้ การที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกพระองค์ได้ทรงมาอุบัติในโลกมนุษย์นี้ ด้วยมีธรรมอยู่ประจำอยู่คู่โลกคือความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้บังเกิดเพื่อช่วยเหลือสัตว์โลกทั้งหลาย ให้พ้นจากวัฏฏะที่ทำให้เกิดทุกข์ พุทธบริษัทของพระองค์ก็เช่นเดียวกัน ก็ต้องบำเพ็ญสั่งสมบารมีข้ามภพชาติมานับแสนกัปป์ ตามสภาวธรรมของแต่ละบุคคลในแดนต่างๆ กัน เช่นภูเขา ลำเนาไพร ในถ้ำ ในเรือน และส่งผลตามกำลังผลบุญบารมีของตน

การเผยแผ่พระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน ในสมัยที่พระองค์ทรงพระชนมชีพอยู่ พระองค์ได้ทรงดำเนินไปด้วยพระบาทยังแคว้นต่างๆในประเทศอินเดีย มีผู้นับถือพระพุทธศาสนาเป็นจำนวนมาก ทั้งผู้มีอิทธิพลในด้านการปกครองเช่นบรรดากษัตริย์

ปุโรหิต ผู้มีอิทธิพลในด้านลัทธิต่างๆ เช่นบรรดาชฎิล โยคี พวกเจ้าลัทธิ รวมทั้งสาวกอีกเป็นจำนวนมาก ผู้มีอิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจ เช่นบรรดาเศรษฐีทั้งหลายรวมทั้งบริวาร มีพระอรหันต์เป็นจำนวนมากทั้งที่ถูกยกย่องจากพระพุทธองค์ว่าเป็นเลิศในด้านต่างๆทั้งหญิงและชาย มีวัดเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งบริษัทของพระองค์ประกอบด้วย ภิกษุ ภิกษุณี สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ซึ่งอุทิศตนทำงานให้กับพระศาสนาของพระองค์ได้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ ซึ่งจะนำประวัติของท่านมาศึกษาเป็นบางองค์จากความต่างมาสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

พระอัญญาโกณฑัญญเถระ

ผู้เป็นเอตทัคคะด้าน "ผู้รู้ราตรีนาน"

ชีวประวัติ

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติได้ ๕ วัน โกณฑัญญะพราหมณ์ซึ่งหนุ่มที่สุดในบรรดาพราหมณ์ ๑๐๘ คน ได้ทำนายลักษณะพระราชกุมารเป็นทางเดียวว่าจะเสด็จออกบวชได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในโลกอย่างแน่นอน ตนเองก็มีความเลื่อมใสศรัทธาจะออกบวชตาม

เมื่อทราบข่าวการออกบวชของเจ้าชายสิทธัตถะราชกุมาร จึงได้ชักชวนหราหมณ์อีก ๔ ท่าน คือ วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ และอัสสชิ ทั้งหมดรวมเรียกว่า *"ปัญจวัคคีย์"* ท่านได้เป็นหัวหน้าปัญจวัคคีย์อุปัฏฐากพระพุทธเจ้า เมื่อครั้งทรงบำเพ็ญทุกกรกิริยาอยู่ ๖ ปี แต่ไม่ทรงตรัสรู้

จึงทรงเลิก แล้วกลับมาบำเพ็ญเพียรทางจิต ส่วนโกญฑัญญะพราหมณ์พร้อมกับเพื่อนหมดความเลื่อมใสจึงพากันหนีไปยังป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี

เมื่อพระพุทธองค์ตรัสรู้แล้ว จึงเสด็จไปโปรดปัญจวัคคีย์ ฝ่ายปัญจวัคคีย์เมื่อทราบข่าวการเสด็จมาของพระพุทธองค์ จึงนัดหมายกันว่าจะไม่ไหว้ ไม่ต้อนรับ ไม่รับบาตรและจีวรของพระองค์ แต่พอพระพุทธองค์เสด็จไปถึง กลับลืมกติกาที่ได้ทำกันไว้ เพราะความเคารพที่เคยมีต่อพระองค์ แต่มีกิริยาอาการแข็งกระด้างกระเดื่องด้วยการพูดออกพระนามว่า *"อาวุโส"* ซึ่งถือว่าเป็นการไม่เคารพอย่างยิ่ง พระองค์ทรงห้ามไม่ให้ใช้คำพูดอย่างนั้น พระองค์ทรงตรัสว่า *"พระองค์ได้บรรลุธรรมแล้ว ถ้าเธอปฏิบัติตามคำสอนของเรา ในไม่ช้าก็จะได้บรรลุธรรมเช่นเดียวกัน"* จึงพากันเคารพเพราะแต่ก่อนหน้านี้พระองค์ไม่เคยตรัสอย่างนี้นั้นเอง

การประกาศพระศาสนา

หลังจากที่ท่านได้ฟังพระธรรมเทศนากัณฑ์แรกชื่อว่า *"ธัมมจักกัปปวัตนสูตร"* จบ โกณฑัญญะพราหมณ์ก็เกิดดวงตาเห็นธรรม คือบรรลุพระโสดาบันว่า *"สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหมดมีความดับไปเป็นธรรมดา"* ด้วยเหตุนี้ พระพุทธองค์จึงเปล่งพระอุทานว่า *"โกณฑัญญะรู้แล้วหนอๆ"* จากนั้น ท่านจึงได้ชื่อใหม่ว่า *"อัญญาโกณฑัญญะ"* เพราะเหตุที่ท่านได้บรรลุธรรมก่อนใครทั้งหมดนั้นเอง

ท่านได้ขออุปสมบท พระพุทธองค์ทรงตรัสว่า *"เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด ธรรมอันเรากล่าวดีแล้ว เธอจงประพฤติพรหมจรรย์ เพื่อทำที่สุดทุกข์โดยชอบเถิด"* การอุปสมบทอย่างนี้ เรียกว่า *"เอหิภิกขุอุปสัมปทา"* และท่านได้เป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา หรือปฐมสาวกนั้นเอง

ไม่นานก็บรรลุเป็นพระอรหันต์ เพราะพระธรรมเทศนาชื่อว่า *"อนัตตลักขณสูตร"* และได้รับยกย่องว่าเป็นเลิศในทางผู้รู้ราตรี (รัตตัญญู) คือรู้ธรรมที่พระพุทธองค์ตรัสสอนก่อนใครทั้งหมด

ท่านได้เป็นกำลังสำคัญในการประกาศพระศาสนาเป็นพระธรรมจาริกรุ่นแรกได้อย่างดี ต่อมาท่านได้เดินทางกลับไปยังบ้านเกิด เพื่อเทศนาโปรดบรรดาญาติให้หันมาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะบุตรของน้องสาวชื่อว่า *"ปุณณะ"* มีความศรัทธาเลื่อมใสออกบวชถวายชีวิตในพระพุทธศาสนา

จากนั้นก็กราบทูลลาพระพุทธองค์ไปอยู่ป่าหิมวันต์ ในป่าฉัททันต์ ฝั่งแม่น้ำมันทากินี เป็นเวลาถึง ๑๒ ปี แล้วจึงนิพพานด้วยอนุปาทิเสสนิพพาน คือดับทั้งกิเลสพร้อมทั้งขันธ์ ๕ อย่างสิ้นเชิง

พระสารีบุตรเถระ

ผู้เป็นเอตทัคคะด้าน "ผู้มีปัญญามาก"

ชีวประวัติ

มีนามเดิมว่า "อุปติสสะ" เกิดที่หมู่บ้านอุปติสสะ เมืองนาลันทา ในตระกูลพราหมณ์มหาศาล มีเด็กหนุ่มวัยเดียวกันเป็นบริวารถึง ๕๐๐ คน

วันหนึ่ง หลังจากได้ชมมหรสพดังเช่นทุกปีบนยอดเขาแล้ว กลับมีแต่ความรู้สึกสังเวชสลดใจ มีความเบื่อหน่ายในชีวิต และได้ออกบวชอยู่ในสำนักของสัญชัยปริพาชก

เช้าวันหนึ่ง อุปติสสปริพาชก ได้พบพระอัสสชิเถระกำลังออกรับบิณฑบาตด้วยอาการอันสงบสำรวม ก็เกิดความเลื่อมใสว่า *"นักบวชแบบนี้เราไม่เคยเห็นมาก่อน ท่านคงจะเป็นพระอรหันต์แน่"* จึงเข้าไปถามว่า *"ท่านมีอินทรีย์ผ่องใส ผิวพรรณบริสุทธิ์ผุดผ่อง ท่านบวชเชิดชูใคร ใครเป็นศาสดาของท่าน ท่านชอบใจธรรมของใคร"* จึงได้คำตอบจากพระอัสสชิอย่างถ่อมตนว่า *"อาตมาเป็นพระบวชใหม่ เพิ่งมาสู่ธรรมวินัยของพระศาสดาไม่นานนัก อาตมาจึงไม่สามารถพอที่จะบอกถึงคำสอนของพระศาสดาโดยพิสดารได้"* จึงขอกล่าวธรรมโดยย่อว่า *"ธรรมเหล่าใดเกิดแต่เหตุ พระตถาคตตรัสเหตุแห่งธรรมเหล่านั้นไว้และตรัสถึงความดับ (เหตุ) ไว้ด้วย พระสมณะผู้ยิ่งใหญ่มีปรกติตรัสอย่างนี้"*

พอกล่าวจบ อุปติสสปริพาชก ก็บรรลุโสดาปัตติผล แล้วจึงกลับไปบอกเพื่อนโกลิตปริพาชกก็บรรลุโสดาบันเช่นเดียวกัน และทั้งสองจึงชวนกันไปพบกับอาจารย์สัญชัยปริพาชก ชักชวนไปเฝ้าพระพุทธองค์ แต่ก็ถูกอาจารย์ปฏิเสธและถามว่า *"ในโลกนี้คนโง่มากหรือคนฉลาดมาก"* ทั้งสองตอบว่า *"คนโง่มีมาก คนฉลาดมีน้อย" อาจารย์ตอบว่า ถ้าอย่างนั้น "ขอให้คนฉลาดจงไปหาพระสมณโคดม ส่วนคนโง่จงมาหาฉัน"*

ทั้งสองจึงอำลาอาจารย์สัญชัยพร้อมด้วยบริวาร ๒๕๐ คนไปเฝ้าพระพุทธองค์ที่พระเวฬุวัน และขออุปสมบทด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทา จึงมีชื่อใหม่ว่า *"สารีบุตร"* ครั้นได้ฟังธรรมเทศนาชื่อว่า *"เวทนาปริคคหสูตร"* ซึ่งพระพุทธองค์แสดงแก่หลานชายชื่อ *"ทีฆนขปริพาชก"* ที่ถ้ำสุกรขาตา เขาคิชฌกูฏ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ สำเร็จเป็นพระอรหันต์ หลังจากบวชได้ ๑๕ วัน และก็ได้รับการยกย่องจากพระพุทธองค์ว่า เป็นเลิศในทางมีปัญญามาก และเป็นอัครสาวกเบื้องขวา

การประกาศพระศาสนา

ท่านได้เป็นกำลังสำคัญในการประกาศพระศาสนาเป็นอย่างยิ่ง เช่น ได้เป็นพระอุปัชฌาย์บวชให้บรรดาสามเณร มีสามเณรราหุล สามเณรสุข และสามเณรสังกิจจะ เป็นต้น ต่อมาท่านยังได้ชักจูงให้น้องชาย คือ พระจุนทะ พร้อมทั้งน้องสาวคือนางจาลา ให้หันมาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาและออกบวช และท่านยังเป็นต้นเหตุให้พระมหากัสสปะประชุมสงฆ์ทำสังคายนา เพราะแนวคิดของท่าน นอกจากนั้น ท่านยังเป็นยอดกตัญญูเป็นพระอุปัชฌาย์บวชให้ราธพราหมณ์ซึ่งเคยใส่บาตรแค่ทัพพีเดียวเป็นต้น

ก่อนจะนิพพานเมื่อวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ที่บ้านของท่านเอง ด้วยโรคปักขันทิกาพาธ(ถ่ายจนเป็นเลือด) หลังจากท่านได้เทศนาโปรดมารดาจนได้บรรลุโสดาบันแล้ว ท่านจึงนิพพานในที่สุด

พระมหาโมคคัลลานะเถระ

ผู้เป็นเอตทัคคะด้าน "ผู้มีฤทธิ์มาก"

ชีวประวัติ

เดิมชื่อว่า *"โกลิตะ"* บ้านเดิมชื่อว่า *"โกลิตคาม"* อยู่ใกล้เมืองราชคฤห์ บิดาชื่อว่า *"โกลิตะ"* มารดาชื่อว่า *"โมคคัลลี"* ฉะนั้น ท่านจึงได้ชื่อว่า *"โมคคัลลานะ"* มีเพื่อนสนิทชื่อว่า *"อุปติสสะ หรือ พระสารีบุตร"* นั้นเอง

ท่านได้ฟังเพื่อนสนิทที่ชื่อว่า *"อุปติสสะ"* นำธรรมจากพระอัสส-ชิเถระที่แสดงให้ตนฟังมาบอกต่อ ท่านก็บรรลุโสดาบัน จึงได้ชักชวนกันพร้อมทั้งบริวาร คนละ ๒๕๐ คน ไปขอบวชต่อพระพุทธองค์ ที่วัดเวฬุวัน หลังจากบวชแล้ว ได้ทูลลาพระพุทธองค์ไปบำเพ็ญสมณธรรมอยู่ ณ หมู่บ้านกัลลวาละ แคว้นมคธ ก็เกิดอาการง่วงเหงาหาวนอนอย่างมาก ไม่สามารถที่จะบำเพ็ญธรรมได้เลยตลอด ๗ วันซึ่งพระพุทธองค์ก็ทรงทราบ ในวันที่ ๘ พระพุทธองค์จึงเสด็จไปให้อุบายแก้ง่วงให้ท่านถึง ๘ ข้อด้วยกัน ท่านตั้งใจปฏิบัติตามทันที พระพุทธองค์ทรงทราบวาระจิต จึงตรัสสอนเรื่อง *"ธาตุกัมมัฏฐาน"* คือให้พิจารณาว่าร่างกายนี้เป็นเพียงธาตุ ดิน น้ำ ลม ไฟ เท่านั้น ไม่ใช่ตัวเราของเรา ท่านก็ได้บรรลุพระอรหันต์ ภายในวันที่ ๘ นั้นเอง

การประกาศพระศาสนา

ท่านเป็นผู้เลิศในด้านการแสดงฤทธิ์มาก และเป็นอัครสาวกเบื้องขวาและก็ได้เป็นกำลังสำคัญในการประกาศศาสนาโดยเฉพาะ ได้เป็นอาจารย์ประกาศธรรมแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ท่านได้แสดงฤทธิ์ปราบบุคคลผู้เป็นมิจฉาทิฏฐิจำนวนมาก เช่น การแสดงฤทธิ์ปราบเศรษฐีมัจฉริยโกสิยะด้วยวิธีการต่างๆ จนเกิดความกลัว และยอมเฝ้าพระพุทธ-องค์ พร้อมกับถวายชีวิตเป็นพุทธบูชาตลอดไป

นอกจากนั้น ท่านยังได้ปราบนาคราชชื่อว่า *"นันโทปนันทะ"* และอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญมากก็คือท่านพร้อมกับพระสารีบุตรร่วมมือกันช่วยแก้ปัญหา ในคราวที่พระเทวทัตประกาศแยกตัวจากคณะสงฆ์จนสำเร็จด้วยดี

ในตอนปลายชีวิตของท่าน นิพพานเมื่อวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ณ ถ้ำกาฬศิลา แคว้นมคธ โดยถูกพวกโจรซึ่งรับจ้างมาจากพวกเดียรถีย์

ลอบสังหารถึง ๓ ครั้ง จนร่างกายแหลกละเอียด หลังจากพระสารีบุตรนิพพานได้ ๑๕ วันนั้นเอง

พระศาสดาได้บรรจุอัฐิธาตุของท่านไว้ที่ซุ้มประตูวัดเวฬุวัน

พระมหากัสสปเถระ

ผู้เป็นเอตทัคคะด้าน "ผู้ทรงธุดงค์"

ชีวประวัติ

เดิมชื่อว่า *"ปิปผลิมาณพ"* เกิดที่หมู่บ้านพราหมณ์ชื่อว่า *"มหาติฏฐะ"* ในแคว้นมคธ เมืองราชคฤห์ บิดาชื่อว่า *"กปิละ"* ส่วนมารดาไม่ปรากฏชื่อ แต่งงานกับนางภัททกาปิลานี เมื่ออายุ ๒๐ ปี ตามความต้องการของบิดามารดา เพราะทั้งสองไม่ต้องการครองเรือนนั้นเอง หลังจากบิดามารดาเสียชีวิตแล้ว ทั้งสองได้ชักชวนกันออกบวชนุ่งห่มผ้ากาสาวะ (ผ้าย้อมน้ำฝาด) แม้จะถูกข้าทาสบริวารอ้อนวอนให้อยู่อย่างไรก็ไม่ยอมเลิกละความตั้งใจ จึงได้แยกย้ายกันไปอยู่คนละที่ ขณะที่ทั้งสอง แสดงความเคารพกันและกัน และได้แยกย้ายกันไปอยู่คนละที่นั้น ก็เกิดมีเหตุการณ์อัศจรรย์ คือแผ่นดินไหว ฟ้าร้องครวญคราง

ท่านได้ไปพบพระพุทธองค์ที่ต้นไทรชื่อว่า *"พหุปุตตนิโครธ"* ระหว่างเมืองราชคฤห์กับเมืองนาลันทา พระพุทธองค์ทรงประทานการบวชให้ท่านแบบ *"โอวาท ปฏิคคหณูปสัมปทา"* คือการบวชด้วยการประทานโอวาทให้ ๓ ข้อ คือ

๑. ทรงสอนให้มีหิริโอตตัปปะในภิกษุที่เป็นเถระ นวกะ และปานกลาง

๒. ทรงสอนให้ฟังธรรมทั้งหมดที่ประกอบไปด้วยกุศล ด้วยความเคารพและทรงจำไว้ให้ได้

๓. ทรงสอนให้เจริญกายคตาสติอย่างสม่ำเสมอ

ท่านได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ในธรรมวินัย โดยเฉพาะการถือธุดงค์ ถึง ๓ ข้อ ตลอดชีวิต คือ การอยู่ป่าเป็นวัตร เที่ยวบิณฑบาตเป็นวัตร และนุ่งห่มผ้าบังสุกุลเป็นวัตร เป็นเบื้องต้น ต่อมาพระพุทธองค์ได้ประทานผ้าสังฆาฏิเก่าให้ท่านใช้ จึงเกิดความซาบซึ้งและตระหนักถึงความเป็นศาสนทายาทเป็นอย่างยิ่ง จึงได้สมาทานธุดงควัตรอีก ๑๐ ข้อ รวมเป็น ๑๓ ข้อ นับตั้งแต่วันที่บวช

ท่านได้บำเพ็ญเพียรเจริญสมถะและวิปัสสนาอย่างหนัก จนได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ผลในวันที่ ๘ หลังจากบวชแล้ว

การประกาศพระศาสนา

หลังจากบรรลุพระอรหันต์แล้ว ได้ช่วยประกาศพระศาสนาจนมีลูกศิษย์เป็นจำนวนมาก ท่านเป็นผู้ชักชวนพระสาวกไปร่วมงานถวายพระเพลิงพระบรมศพจำนวนมาก เป็นประธานจัดทำสังคายนาพระธรรมวินัย และได้คัดเลือกเฉพาะพระอรหันต์ที่บรรลุอภิญญา ๖ และปฏิสัมภิทา ๔ รวมทั้งท่านด้วย เป็น ๕๐๐ องค์ และทำสังคายนา(การร้อยกรอง)ครั้งแรก ณ ถ้ำสัตตบรรณคูหา ข้างภูเขาเวภาระ โดยพระเจ้าอชาตศัตรูแห่งแคว้นมคธเป็นผู้อุปถัมภ์ นับว่าท่านได้เป็นประธานในการวางรากฐานของพระพุทธศาสนาอย่างยั่งยืนและมั่นคงถาวรจนถึงปัจจุบัน ท่านมีอายุยืนถึง ๑๒๐ ปีแล้วจึงนิพพาน ณ เชิงเขาชื่อว่า *"กุกกุฏสัมปาตะ"* ในแคว้นมคธ

ท่านได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในการถือธุดงค์เป็นวัตร

พระอานนท์เถระ

ผู้เป็น เอตทัคคะ ๕ อย่าง ทางด้านพหูสุต มีสติ มีคติ มีธิติ และเป็นพุทธอุปัฏฐาก

ชีวประวัติ

บิดาชื่อว่า *"สุกโกทนะ"* มารดาชื่อว่า *"กีสาโคตมี"* มีฐานะเป็นพระอนุชาของพระพุทธเจ้า มีพระสหายสนิท คือ เจ้าชายภัททิยะ อนุรุทธะ ภคุ กิมพิละ เทวทัตแห่งเมืองเทวทหะด้วย แต่ท่านพิเศษกว่าตรงที่เป็นสหชาต (ผู้เกิดพร้อมกัน) ของพระพุทธเจ้า

ท่านออกบวชพร้อมกับภัททิยะ อนุรุทธะ ภคุ กิมพิละ เทวทัต และอุบาลี ที่อนุปิยอัมพวันแคว้นมัลละ ในคราวที่พระพุทธองค์เสด็จไปโปรดพระประยูรญาติ จึงปรึกษากันแล้วพร้อมใจกันบวชตามเป็นจำนวนมาก

ท่านได้บรรลุธรรมช้ากว่าเจ้าชายศากยะ เพราะว่าท่านไม่มีเวลาปฏิบัติธรรม เนื่องจากต้องขวนขวายอยู่กับการอุปัฏฐากพระพุทธเจ้า ท่านได้บรรลุเป็นพระโสดาบัน เพราะได้ฟังธรรมของพระปุณณมันตานีบุตร และได้บรรลุพระอรหันต์เมื่ออายุได้ ๘๐ ปี ก่อนมีการทำปฐมสังคายนา (สังคายนาครั้งที่๑) ภายหลังจากพระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพานได้ ๓ เดือน รวมเวลาที่ท่านเป็นพระอริยบุคคลชั้นโสดาบันอยู่นานถึง ๔๒ ปี

ท่านบรรลุพระอรหันต์แปลกกว่าสาวกองค์อื่นๆ คือไม่อยู่ในอิริยาบถทั้ง ๔ ได้แก่ขณะที่ท่านนั่งอยู่บนเตียงแล้วจึงค่อยเปลี่ยนการเอนกายลงด้วยตั้งใจว่า จักนอนพักผ่อนสักครู่หนึ่ง พอยกเท้าพ้นจากพื้นแต่ศีรษะยังไม่ทันถึงหมอน ระหว่างนี้เองจิตของท่านก็หลุดพ้นจาก

อาสวะทั้งหลายเพราะคลายความยึดมั่นลงได้ ท่านองค์เดียวเท่านั้นที่บรรลุพระอรหันต์ที่ไม่อยู่ในอิริยาบถ ๔ คือ ยืน เดิน นั่ง และนอน และหลังจากบรรลุพระอรหันต์แล้วไม่นานก็รุ่งเช้า เมื่อฉันภัตตาหารเสร็จ ขณะที่พระสงฆ์ ๔๙๙ องค์ ได้เข้าไปนั่งรอท่านอยู่ในมณฑปที่ถ้ำสัตตบรรณ ข้างภูเขาเวภาระ เมืองราชคฤห์ แคว้นมคธนั้น ท่านก็ได้แสดงฤทธิ์ให้ปรากฏเพื่อประกาศให้คณะสงฆ์ได้ทราบว่าท่านได้บรรลุพระอรหันต์แล้ว ด้วยการดำดินแล้วไปโผล่ขึ้นตรงอาสนะที่จัดเตรียมไว้ให้ท่านนั่ง จากนั้นการทำสังคายนาจึงได้เริ่มขึ้น

การประกาศพระศาสนา

ท่านได้มีบทบาทอย่างมากในการช่วยพระพุทธเจ้าเผยแผ่พระพุทธศาสนาและรักษาปกป้องพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนถาวรจนถึงปัจจุบัน ซึ่งพอจะสรุปผลงานของท่านได้ดังนี้

๑. ทรงจำธรรมไว้ได้มาก คือได้รับยกย่องว่าเป็นพหูสูต สาเหตุที่ทำให้ท่านได้ชื่อว่า เป็นพหูสูต ก็เพราะพร ๑ ใน ๘ ข้อที่ท่านได้ทูลขอต่อพระพุทธเจ้าก่อนเข้ารับตำแหน่งพุทธอุปัฏฐากนั่นเอง
๒. การขวนขวายเพื่อสิทธิสตรี สาเหตุเพราะท่านได้ช่วยให้พระนางปชาบดีโคตมีพระน้านางได้พาเจ้าหญิงศากยะจำนวน ๕๐๐ นางมาทูลขอบวชกับพระพุทธองค์สำเร็จนั่นเอง
๓. การช่วยระงับความแตกร้าวในพุทธจักร สาเหตุเพราะพระภิกษุวินัยธรกับธรรมธรชาวเมืองโกสัมพีเกิดวิวาทกันจนถึงขั้นแตกร้าวแล้วขอร้องให้ท่านช่วยพาไปขอขมาพระพุทธองค์จนสำเร็จนั่นเอง
๔. ได้ร่วมการวิสัชนาพระธรรมในคราวทำปฐมสังคายนาจนสำเร็จ

๕. การสร้างผู้สืบทอดศาสนทายาท คือท่านได้เป็นหัวหน้าอบรมสั่งสอนสัทธิวิหาริกและอันเตวาสิกเป็นจำนวนมาก ที่ปรากฏชื่อ คือพระสัพพกามีและพระยสกากัณฑบุตร เป็นต้น ซึ่งศิษย์เหล่านี้ได้มามีบทบาทสำคัญในการทำสังคายนาครั้งที่ ๒ จนสำเร็จนั้นเอง

๖. การเดินทางออกเยี่ยมพระสงฆ์ในวัดวาอารามต่างๆ หลังที่พระพุทธองค์ปรินิพพานแล้ว ซึ่งพุทธบริษัททั้ง ๔ ถือว่าท่านนั้นเปรียบเสมือนตัวแทนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นเอง

บั้นปลายชีวิต ท่านมีอายุถึง ๑๒๐ ปี จึงนิพพานในอากาศ เหนือแม่น้ำโรหิณี ซึ่งเป็นเขตแดนระหว่างพระญาติทั้งสองฝ่าย คือ เจ้าศากยะและเจ้าโกลิยะ

ธรรมในแดนต่างของภิกษุณี

ผู้เป็นเอตทัคคะด้านต่างๆ ยุคพุทธกาล

พระนางมหาปชาบดีโคตมีเถรี
เป็นเลิศด้าน รู้ราตรีนาน

ท่านทรงเป็นพระอริยมหาเถรี ที่ได้ทรงผนวชเป็น *"ปฐมสาวิกา"* ในพระพุทธศาสนา ทรงเป็นผู้มีพระคุณต่อพระมหาบุรุษอย่างมากมาย และทรงได้รับเฉลิมพระเกียรติจากพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า เป็นผู้เลิศที่สุดด้านผู้รู้ราตรีนาน

ชีวประวัติในปัจจุบันชาติ พระมหาปชาบดีเถรี เป็นราชธิดาของพระเจ้าสุปปพุทธะ แห่งพระนครเทวทหะ เป็นพระกนิษฐภคินีของพระนางสิริมหามายา (พุทธมารดา) พระประยูรญาติถวายพระนามว่า *"โคตมี"* เป็นทั้งพระน้านางและมารดาเลี้ยง

พระนางสิริมหามายา ทรงอภิเษกเป็นพระมเหสีของพระเจ้าสุทโธทนะศากยราช แห่งพระนครกบิลพัสดุ์ ต่อมาพระบรมโพธิสัตว์จุติ

จากสวรรค์ชั้นดุสิตทรงถือปฏิสนธิในพระครรภ์ของพระนางสิริมหามายาราชเทวี หลังจากประสูติพระราชโอรสคือเจ้าชายสิทธัตถะได้เพียง ๗ วัน พระนางสิริมหามายาราชเทวี ก็สวรรคตไปบังเกิดเป็นเทพบุตรบนสวรรค์ชั้นดุสิต พระเจ้าสุทโธทนะทรงมอบการเลี้ยงดูเจ้าชายสิทธัตถะแก่พระนางมหาปชาบดีโคตมี ผู้มีศักดิ์เป็นพระมาตุจฉา (พระน้านาง) ซึ่งต่อมาได้สถาปนาพระนางไว้ในตำแหน่งพระอัครมเหสี และได้ประสูติพระราชโอรสนามว่า *"นันทกุมาร"* และพระธิดานามว่า *"รูปนันทา"*

ครั้นเมื่อพระบรมโพธิสัตว์เสด็จออกผนวชได้บรรลุพระสัพพัญญุตญาณแล้ว เสด็จโปรดพระประยูรญาติ ณ กรุงกบิลพัสดุ์ เสด็จเข้าไปบิณฑบาตในพระนคร และทรงแสดงธรรมกถาโปรดพระเจ้าสุทโธทนะพุทธบิดา ในระหว่างถนน ให้ดำรงอยู่ในอริยภูมิชั้นพระโสดาบัน ครั้นวันที่ ๒ เสด็จเข้าไปรับอาหารบิณฑบาตในพระราชนิเวศน์ ทรงแสดงธรรมโปรดพระพุทธบิดาและพระน้านาง ยังพระบิดาให้ดำรงอยู่ในพระสกิทาคามี ยังพระน้านางให้บรรลุพระโสดาปัตติผล และในวันรุ่งขึ้นทรงแสดงมหาปาลชาดกโปรดพระเจ้าสุทโธทนะ พอจบลงพระพุทธบิดาทรงบรรลุเป็นบุคคลชั้นพระอนาคามี

ในวันที่ ๔ แห่งการเสด็จโปรดพระประยูรญาติ พระพุทธองค์เสด็จไปในพิธีอาวาหมงคลอภิเษกสมรสนันทกุมารพระอนุชาต่างพระมารดา กับพระนางชนปทกัลยาณี เมื่อเสร็จพิธีอาวาหมงคล พระพุทธองค์ได้นำนันทกุมารไปบวชในวันนั้น ครั้นถึงวันที่ ๗ แห่งการเสด็จกบิลพัสดุ์ ได้ทรงพาราหุลกุมารออกบรรพชาเป็นสามเณรอีก จึงยังความเศร้าโศกให้บังเกิดแก่พระเจ้าสุทโธทนะยิ่งนักเพราะเกรงว่าจะขาดรัชทายาทสืบสันติวงศ์

ครั้นกาลต่อมา พระเจ้าสุทโธทนะได้บรรลุพระอรหัตผลแล้วเข้าสู่นิพพาน เมื่อมีการถวายพระเพลิงพระบรมศพเสร็จสิ้นลงแล้ว พระนางมหาปชาบดีโคตมี มีพระประสงค์จะทรงผนวชในพระพุทธศาสนาจึงเสด็จไปเฝ้าพระบรมศาสดาที่นิโครธาราม กราบทูลขออุปสมบท แต่พระพุทธองค์ไม่ทรงอนุญาตให้สตรีบวชในพระพุทธศาสนา พระนางกราบทูลอ้อนวอนถึง ๓ ครั้ง ก็ไม่เป็นผล รู้สึกผิดหวังเศร้าโศกโทมนัสเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบทูลลาเสด็จกลับพระราชนิเวศน์

พระบรมศาสดาประทับ ณ นิโครธาราม กรุงกบิลพัสดุ์ โดยสมควรแก่พระอัธยาศัยแล้ว พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์บริวาร เสด็จไปยังพระนครเวสาลีประทับอยู่ ณ กูฏาคารศาลา ป่ามหาวัน

ขณะนั้นพระนางมหาปชาบดีโคตมีผู้มีพระทัยศรัทธา รับสั่งให้ช่างกัลบกมาปลงพระเกษาแล้วครองผ้ากาสาวพัสตร์ นำพาศากยนารีเป็นบริวารประมาณ ๕๐๐ พระองค์ (นางกษัตริย์เหล่านี้สวามีออกบวชไปก่อนแล้ว) เสด็จมุ่งตรงไปยังเมืองเวสาลีแล้วเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า กราบทูลอ้อนวอนขออุปสมบท ถึงอย่างนั้น พระองค์ก็ยังไม่ทรงอนุญาต จึงเสด็จออกมายืนร้องไห้อยู่ที่หน้าซุ้มประตู ขณะนั้นพระอานนท์ผ่านมาพบ จึงสอบถามความโดยตลอดแล้ว พระเถระรู้สึกสงสารคิดจะช่วยพระนาง จึงเข้าเฝ้ากราบทูลถามพระพุทธองค์ว่า

"ข้าแต่พระผู้มีพระภาค ถ้าสตรีบวชในพระศาสนาแล้ว อาจทำให้แจ้งซึ่งพระโสดาปัตติผล พระสกทาคามิผล พระอนาคามิผล และพระอรหัตผลได้หรือไม่พระเจ้าข้า"

"ดูก่อนอานนท์ อาจทำให้แจ้งได้เหมือนบุรุษเพศทุกประการ"

"ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ถ้าเช่นนั้นควรจะอนุเคราะห์แก่พระนาง

มหาปชาบดีโคตมี ผู้เป็นคุณูปการบำรุงเลี้ยงดูพระองค์มาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ให้สมปรารถนาด้วยเถิด พระเจ้าข้า"

"ดูก่อนอานนท์ ถ้าปชาบดีโคตมีรับประพฤติครุธรรม ๘ ประการ ได้ตถาคตก็อนุญาตให้อุปสมบทได้"

ลำดับนั้น พระเถระได้ศึกษาครุธรรม ๘ ประการ จากพระผู้มีพระภาคโดยลำดับ คือ

๑ ภิกษุณี แม้อุปสมบทแล้วได้ ๑๐๐ พรรษา ก็พึงเคารพกราบไหว้พระภิกษุ แม้อุปสมบทได้วันเดียว

๒ ภิกษุณี จะอยู่จำพรรษาในอาวาสที่ไม่มีพระภิกษุนั้นไม่ได้ ต้องอยู่ในอาวาสที่มีพระภิกษุ

๓ ภิกษุณี จะต้องทำอุโบสถกรรม และรับฟังโอวาทจากสำนักภิกษุสงฆ์ทุกกึ่งเดือน

๔ ภิกษุณี อยู่จำพรรษาแล้ว วันออกพรรษาต้องทำปวารณาในสำนักสงฆ์ทั้งสองฝ่าย (ภิกษุสงฆ์และภิกษุณีสงฆ์)

๕ ภิกษุณี ถ้าต้องอาบัติสังฆาทิเสส อยู่ปริวาสกรรมต้องประพฤติมานัตในสงฆ์สองฝ่าย

๖ ภิกษุณี ต้องอุปสมบทในสำนักสงฆ์สองฝ่าย หลังจากเป็นนางสิกขมานารักษา สิกขาบท ๖ ประการ คือ

๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ๒ เว้นจากการลักขโมย ๓ เว้นจากการประพฤติผิดพรหมจรรย์ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัยและของมึนเมา ๖ เว้นจากการรับประทานอาหารในเวลาวิกาล ทั้ง ๖ ประการนี้มิให้ขาดตกบกพร่องเป็น เวลา ๒ ปี ถ้าบกพร่องในระหว่าง ๒ ปี ต้องเริ่มปฏิบัติใหม่

๗ ภิกษุณี จะกล่าวอักโกสกาถาคือด่าบริภาษภิกษุ ด้วยอาการอย่างใดอย่างหนึ่งมิได้

๘ ภิกษุณี ตั้งแต่วันอุปสมบทเป็นต้นไป พึงฟังโอวาทจากภิกษุเพียงฝ่ายเดียว จะให้โอวาทภิกษุมิได้

พระอานนท์ ได้นำรายละเอียดของครุธรรมทั้ง 8 ข้อมาเสนอให้พระนางมหาปชาบดีโคตมี เพื่อรับพิจารณา พระนางมหาปชาบดีโคตมีน้อมรับรวมทั้งเจ้าหญิงศากยะทั้งหมดยอมรับครุธรรมแล้ว การบวชเป็นพระภิกษุณีของสตรีดังกล่าวก็เป็นอันสมบูรณ์พระนางมหาปชาบดีโคตมีจึงได้ชื่อว่า บวชเป็นพระภิกษุณีด้วยการยอมรับครุธรรม ไม่ต้องมีพิธีกรรมอย่างอื่น

ภายหลังเมื่อมีพระภิกษุณีมากขึ้น บรรดาพระภิกษุณีรุ่นหลังได้พูดกันด้วยความรู้สึกว่า พระนางมหาปชาบดีโคตมีมิได้บวชอย่างพวกตนบวชกัน พวกตนบวชมีพระอุปัชฌาย์ทั้งฝ่ายพระภิกษุณี และฝ่ายพระภิกษุสงฆ์พระพุทธเจ้าทราบเรื่องนี้ จึงทรงประชุมสงฆ์ทั้งฝ่ายพระภิกษุและฝ่ายพระภิกษุณี ตรัสว่า พระนางมหาปชาบดีโคตมีได้ชื่อว่าบวชโดยชอบแล้วเพราะเท่ากับว่าท่านได้บวชกับพระองค์และพระองค์เป็นอุปัชฌาย์

เมื่อพระนางปชาบดีโคตมีได้บวชเป็นพระภิกษุณีแล้ว พระนางเห็นว่า ตนเองบวชเมื่อมีอายุมาก ไม่อาจจะศึกษาธรรมให้กว้างขวางอย่างผู้มีอายุยังน้อยได้ จึงเข้าไปกราบทูลพระพุทธเจ้าให้ทรงแสดงหลักธรรมโดยสรุป อันเหมาะแก่สภาพของท่านที่สามารถจะนำปฏิบัติได้ พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมอันมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักวินิจฉัยว่าอย่างใดเป็นธรรมคำสั่งคำสอนของพระองค์และอย่างใดไม่เป็น ความสรุปมีว่าธรรมเหล่าใด

๑. เป็นไปเพื่อความกำหนัดย้อมใจ

๒. เป็นไปเพื่อประกอบทุกข์

๓. เป็นไปเพื่อสะสมกองกิเลส

๔. เป็นไปเพื่อความทะยานอยากใหญ่

๕. เป็นไปเพื่อความไม่ยินดีเฉพาะสิ่งของที่เป็นของตน แต่ชอบยินดีสิ่งที่เป็นของคนอื่น

๖. เป็นไปเพื่อความคลุกคลีเกี่ยวข้องหรือมั่วสุมด้วยหมู่คณะ

๗. เป็นไปเพื่อความเกียจคร้าน

๘. เป็นไปเพื่อทำตนให้เป็นคนเลี้ยงยาก อยู่ยากกินยาก

ธรรมเหล่านั้นมิใช่คำสั่งและคำสอนของพระองค์ แต่ธรรมเหล่าใดที่เป็นไปในทางตรงกันข้ามจากแนวทางของธรรมทั้ง ๘ ดังกล่าวนั้นธรรมเหล่านั้นชื่อว่าเป็นคำสั่งและคำสอนของพระองค์ พระนางมหาปชาบดีโคตมีได้ทรงจำคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้ง ๘ ข้อนี้ไปเป็นแนวปฏิบัติจนได้สำเร็จมรรคผลขั้นอรหันต์

ครั้งหนึ่ง มีพระภิกษุซึ่งไม่เคร่งครัดพระธรรมวินัยกลุ่มหนึ่งไปสอนพระภิกษุณีถึงสำนักพระภิกษุณี เป็นเหตุให้เกิดครหาติเตียน จนความทราบถึงพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงทรงบัญญัติพระวินัยห้ามพระภิกษุไปสอนพระภิกษุณีถึงสำนักที่อยู่อาศัย ต่อมาอีกครั้งหนึ่ง พระนางมหาปชาบดีโคตมีอาพาธ พระภิกษุที่เป็นลูกเป็นหลานเชื้อสายศากยะได้พากันไปเยี่ยมถึงสำนักที่อยู่อาศัย พระนางมหาปชาบดีโคตมีได้ขอร้องพระภิกษุเหล่านั้นแสดงธรรมให้ฟัง พระภิกษุเหล่านั้นไม่กล้าแสดง ด้วยเกรงว่าจะผิดพระวินัย

ครั้นพระพุทธเจ้าทรงทราบว่า พระนางมหาปชาบดีโคตมีอาพาธ ก็เสด็จไปเยี่ยม พระนางได้กราบทูลเรื่องดังกล่าวให้พระพุทธเจ้าทรงทราบ พระพุทธเจ้าจึงทรงแก้ไขพระพุทธบัญญัตินั้นลดลงเป็นว่าพระภิกษุไปสอนธรรมพระภิกษุณีผู้อาพาธเป็นไข้ได้ถึงสำนัก พระนางมหาปชาบดีโคตมีนั้นเป็นพระภิกษุณีที่อายุมากกว่าบรรดาพระภิกษุณีทั้งหมด พระพุทธเจ้าทรงยกย่องพระนางว่าเป็นพระภิกษุณีผู้มีรัตตัญญูภาพ รัตตัญญูภาพ หรือ รัตตัญญู หมายถึง บุคคลอายุมาก เกิดนานผ่านโลกมามาก ได้ประสบพบเห็นเหตุการณ์มามาก เจนจบเรื่องโลกและชีวิต บุคคลเช่นนี้ย่อมเป็นดุจคลังความรู้ของคนรุ่นหลัง เป็นที่เชื่อถือและเคารพนับถือของคนรุ่นหลัง

พระพุทธเจ้าท่านทรงวางกฎเกณฑ์ให้ภิกษุณีประพฤติปฏิบัติด้วยการต้องไปฟังธรรม จะส่งคนอื่นไปฟังแทนไม่ได้

เนื่องจากระเบียบในทางวินัยปฏิบัติบางอย่างเหมาะสำหรับภิกษุสงฆ์ แต่มีปัญหาสำหรับภิกษุณีซึ่งเป็นสตรีเพศ พระนางเห็นว่ามีปัญหาก็มากราบทูลขอพุทธานุญาตพิเศษ สำหรับภิกษุณีให้ปฏิบัติได้ เพื่อความสะอาดเรียบร้อย เหมาะสมแก่ฐานะของสตรีเพศที่เป็นนักบวช เป็นต้น

ท่านได้ทำงานเป็นประโยชน์แก่สถาบันภิกษุณี และพระพุทธศาสนาเยี่ยงพระอรหันต์ทั้งหลายเป็นเวลานาน ท่านดำรงชีวิตอยู่ถึง ๑๒๐ ปี ก็นิพพานไปท่ามกลางความเศร้าโศกและอาลัยรักของปวงชน

พระนางเขมาเถรี

พระอัครสาวิกาเบื้องขวาและเป็นเลิศด้าน "มีปัญญามาก"

ท่านทรงเป็นมหาสาวิกา ที่ได้รับยกย่องจากพระพุทธเจ้า ว่าเป็นผู้เลิศกว่าพระภิกษุณีทั้งหลาย *"ฝ่ายมีปัญญามาก"* ทั้งได้เป็น *"อัครสาวิกาเบื้องขวา"* เป็นพระเถรีผู้หนึ่งที่ได้เคยสร้างสมบุญบารมีมาแต่อดีตชาติ ให้เป็นกุศลสมบัติไว้มากมายหลายประการ

ครั้งอดีตชาตินางเขมาเถรี เคยเกิดอยู่ในตระกูลเศรษฐี รุ่งเรืองด้วยทรัพย์สมบัติ และแก้วมณีมีค่ามากมาย อาศัยอยู่ในกรุงหังสวดี เพียบพร้อมไปด้วยความสุข

มีอยู่คราวหนึ่ง ได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ ฟังธรรมเทศนาแล้ว เกิดความเลื่อมใสอย่างยิ่ง จึงขอยึดเป็นที่พึ่งในพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น แล้วนิมนต์พระพุทธเจ้ากับพระสาวกทั้งหลาย เพื่อทำบุญ ถวายทาน และอาหารอันประณีตตลอด ๗ วัน

วันหนึ่งนางได้พบเห็น พระปทุมุตตรพุทธเจ้า ทรงตั้งภิกษุณีองค์หนึ่ง ให้เป็นผู้เลิศ ทางปัญญา ยิ่งกว่าภิกษุณีทั้งปวง จึงบังเกิดจิตยินดีปรารถนาได้เป็นเช่นนั้นบ้าง ได้ตั้งจิตอธิษฐาน ไว้ในใจ แล้วหมอบลง กราบพระพุทธเจ้า

พระปทุมุตตระพุทธเจ้าตรัสขึ้นว่า *"ความปรารถนาเธอจะสำเร็จ สักการะบูชา ที่เธอทำแล้วแก่เรา พร้อมด้วย ภิกษุสงฆ์ จะมีผลมาก เธอจะได้เป็นผู้เลิศยอดด้วยปัญญา เป็นภิกษุณีชื่อ เขมา ในสมัยของพระพุทธเจ้าพระนามว่า สมณโคดม"*

นับจากชาตินั้นมา เพราะอำนาจผลบุญที่ได้กระทำไว้ทำให้นางไปเกิดในชาติใดๆก็ได้เป็นพระอัครมเหสีของพระราชา มีทรัพย์มาก มีความสุขสบายอย่างยิ่ง

ต่อมานางได้เกิดในสมัยของพระพุทธเจ้า พระนามว่า วิปัสสี มีโอกาสบวชอยู่ในพระพุทธศาสนา ประพฤติพรหมจรรย์ด้วยความเพียร เป็นพหูสูต (มีความรู้มาก) ฉลาดในปัจจยาการ (อาการที่เป็นเหตุ เป็นผลแก่กัน) คล่องแคล่วในอริยสัจ ๔ มีปัญญาละเอียดถี่ถ้วน แสดงธรรมไพเราะ ปฏิบัติตามสัตถุศาสน์ (พระพุทธพจน์)

ด้วยผลแห่งพรหมจรรย์ (ประพฤติ อริยมรรคองค์ ๘) นั้นนางได้ไปเกิดในชาติใดก็เป็นผู้มีสมบัติมาก มีปัญญา รูปงาม มีบริวารเชื่อฟัง ไม่ว่าจะไปในที่ใดก็ไม่มีใครๆดูหมิ่นนางเลย

ครั้นมาเกิดในสมัยของพระพุทธเจ้า พระนามว่า โกนาคมนะ ในกรุงพาราณสีนางได้ทำบุญมหาศาล ด้วยการถวายสังฆารามแก่พระมุนี (นักบวชที่เข้าถึงธรรม) หลายพันรูป สร้างพระวิหารถวายแก่พระพุทธเจ้า และหมู่สงฆ์

ต่อมา เมื่อได้มาเกิดในสมัยของพระพุทธเจ้าพระนามว่า กัสสปะ นางได้เป็นพระธิดาคนโตของพระเจ้ากาสีซึ่งมีพระนามว่า กิกี ครองกรุงพาราณสี ที่อุดมสมบูรณ์ และในชาตินี้นางได้นามว่า สมณี

วันหนึ่ง มีโอกาสฟังธรรมของพระพุทธเจ้า แล้วบังเกิดความยินดีพอใจนัก จึงขอบวช แต่พระราชบิดากิกีไม่ทรงอนุญาต นางจึงประพฤติพรหมจรรย์ตั้งแต่เป็นกุมารี (เด็กหญิงวัยรุ่น) ดำรงชีวิตอยู่อย่างเป็นสุข คอยบำรุงดูแลแก่พระพุทธเจ้าและภิกษุสงฆ์ทั้งหลาย

พอมาถึงยุคสมัยของพระพุทธเจ้าพระนามว่า สมณโคดม

นางได้ชื่อว่า เขมา เพราะพอเกิดมาแล้ว ในราชสกุล แห่งกรุงสากละ แคว้นมัททะ ทำให้พระเจ้ามัททราช และชาวพระนคร มีแต่ความเกษมสำราญถ้วนหน้ากัน

เมื่อเติบโตเจริญวัยเป็นสาว ก็มีรูปสะสวยและผิวพรรณงดงาม ได้ไปเป็นพระเทวีของ พระเจ้าพิมพิสาร แห่งกรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ ผู้ซึ่งถวายพระราชอุทยานเวฬุวัน เป็นสังฆาราม แก่พระศาสดา

ด้วยเหตุที่ พระนางเขมา มีรูปร่างงาม เป็นที่โปรดปราน ของพระราชสวามี พระนางจึงยินดีพอใจ ในการบำรุง รูปโฉมให้งาม และไม่พอใจที่จะฟังคนกล่าวถึง รูปที่น่ารังเกียจ หรือโทษภัยต่างๆ ของรูป พระนางจึงไม่เสด็จไปเฝ้า พระศาสดาเลย เพราะเกรงว่าพระศาสดา จะแสดงโทษของรูปให้ฟัง

พระเจ้าพิมพิสารมีพระประสงค์ จะช่วยเหลือพระนางเขมา รับสั่งให้เหล่านักร้องแต่งเพลงขึ้น พรรณาถึงความงดงามของพระเวฬุวันมหาวิหาร แล้วขับกล่อมให้พระนางฟัง กระทั่งพระนางเขมาเคลิบเคลิ้มว่า *"พระมหาวิหารนี้ เป็นที่ประทับของพระศาสดา ช่างน่ารื่นรมย์ งดงามยิ่งนัก เป็นดุจดั่งนันทวันอันเป็นสวนสวรรค์ของพระอินทร์ที่น่าเพลินชมมิรู้เบื่อ ผู้ใดหากได้เห็นพระมหาวิหารก็เสมือนได้เห็น นันทวันเฉกเช่นเดียวกัน"*

พระนางจึงทูลขอกับพระเจ้าพิมพิสารเสด็จไปชมพระมหาวิหารนั้น *ในเวลาที่พระศาสดาเสด็จบิณฑบาตในพระนครราชคฤห์ ด้วยไม่ต้องการที่จะพบพระผู้มีพระภาคเจ้า พระเจ้าพิมพิสารทรงอนุญาตด้วยความดีพระทัย*

แล้วเช้าวันหนึ่ง...เมื่อเหล่าภิกษุบิณฑบาตอยู่ในพระนคร พระนาง

เขมาจึงเสด็จชม พระมหาวิหารสงบสงัด พบเห็นแล้วรื่นรมย์ เย็นใจด้วยกุฏี (ที่อยู่ของพระ) และมณฑปต่างๆ ขณะเพลิดเพลินเที่ยวชมอยู่นั้น พระนางเขมาได้เห็นภิกษุหนึ่งบำเพ็ญเพียรอยู่ ทรงดำริในใจว่า *"ภิกษุรูปนี้ อยู่ในวัยรุ่นหนุ่ม รูปงาม แต่กลับโกนศีรษะโล้น ครองสังฆาฏิ นั่งอยู่ที่โคนไม้ ละความยินดีที่เกิดจากอารมณ์ทั้งปวง แล้วเจริญฌาน (สภาวะสงบอันประณีตยิ่ง) อยู่มาปฏิบัติในป่าเช่นนี้ ช่างเหมือนกับคนอยู่ในความมืด เพราะธรรมดาแล้ว คฤหัสถ์ควรบริโภคกามอย่างมีความสุข พอแก่แล้วจึงค่อยปฏิบัติธรรมให้เจริญงอกงามในภายหลัง"*

นางคิดอยู่ในใจ แล้วเสด็จไปชมพระคันธกุฎีอันเป็นที่ประทับของพระศาสดา ด้วยคาดว่า คงจะว่างเปล่า ไม่มีผู้ใดอยู่ในช่วงเวลานั้น แต่กลับปรากฏว่า.... ได้พบเห็นพระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ พระศาสดาก็ทรงเห็นพระนางเขมาเทวีเสด็จมา จึงทรงเนรมิตหญิงงามดังเทพอัปสร (นางฟ้า) ถวายงานพัดแด่พระองค์ ฝ่ายพระนางจึงจำต้องเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ แล้วบังเกิดความคิดขึ้นว่า *"พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงองอาจกว่าใครทั้งปวง มิได้มีความเศร้าหมองใดๆเลย ก็แล้วยังมีสาวงาม ผิวพรรณเปล่งปลั่งดังทองคำ รูปร่างสวยงดงาม ดูแล้วเป็นที่น่ายินดีพอใจนัก เราไม่เคยเห็นใครงามเช่นนี้มาก่อนเลย*

แต่...ขณะนั้นเอง สาวงามนั้นพลันมีสภาพเปลี่ยนไป กลายเป็นหญิงชรา ผิวพรรณเหี่ยวย่นทั้งตัว ผมก็หงอกฟันก็หัก น้ำลายไหลยืด ตาขาวฝ้าฟาง หูตึง นมหย่อนยาน หลังงอกายซูบผอม ตัวสั่นงันงก แม้มีไม้เท้า ก็พยุงไม่ไหว ล้มลงกองอยู่ที่พื้นดิน แล้วหอบหายใจถี่ ประหนึ่งจะขาดใจตาย" ความสังเวชใจที่ไม่เคยปรากฏแก่พระนางเลยนั้น บัดนี้บังเกิดขึ้นแล้ว ทำให้พระนางเห็นในโทษของรูปกายที่พวกคนพาล(โง่เขลา) หลง

ยินดีกันอยู่

พระศาสดาทรงทราบวาระจิตของพระนางแล้ว จึงได้ตรัสด้วยพระกรุณาว่า *"ดูก่อนพระนางเขมา เชิญดูร่างกายอันกระสับกระส่าย ไม่สะอาด โสโครก มีของเหลว ไหลเข้า-ถ่ายออก ที่บรรดาคนพาลยินดีนัก*

จงอบรมจิตให้เป็นสมาธิ (จิตตั้งมั่น) มีอารมณ์เดียว โดยอาศัยอสุภารมณ์ (อารมณ์ที่เห็น เป็นสภาพ น่ารังเกียจ) เถิด

- *จงมีกายคตาสติ (สติในการพิจารณากาย เพื่อลดละกิเลส)*
- *รูปกายหญิงนี้ เป็นฉันใด รูปกายของเธอ ก็เป็นฉันนั้น*
- *รูปกายของเธอเป็นฉันใด รูปกายของหญิงนี้ก็เป็นฉันนั้น*
- *จงคลายความพอใจกายนี้ ทั้งภายในและภายนอกเสียเถิด*
- *จงอบรมอนิมิตตวิโมกข์ (ความหลุดพ้นที่เกิดจากปัญญาพิจารณาเห็นนามรูป โดยความเป็นอนิจจัง)*
- *จงละมานานุสัย (ความถือตัว ที่นอนเนื่องอยู่ในสันดาน) เสียแล้วเธอจะเป็นผู้สงบได้*

เพราะคนใด ถูกความกำหนัดด้วยราคะเกาะติดอยู่ ย่อมเป็นเสมือนแมงมุมเกาะติดใยที่ทำไว้เอง แต่ถ้าหากคนใด ตัดราคะให้ขาดเสีย ไม่มีความอาลัย ละกามสุขไป ย่อมหลุดพ้นได้"

พระศาสดาตรัสจบตรงนี้แล้ว ทรงรู้ว่า พระนางเขมาเทวี มีจิตควรแล้ว จึงทรงแสดง มหานิทานสูตร ว่าด้วยเรื่องของความเวียนตายวนเกิด เพราะวิญญาณและนามรูปเป็นปัจจัยของกันและกัน กระทั่งตรัสถึง ความหลุดพ้น ด้วยสมาธิ และปัญญา

พระนางเขมาได้ฟังสูตรอันประเสริฐนี้แล้ว ระลึกถึงสัญญา (ความ

ทรงจำ) แต่เก่าก่อนได้บังเกิดดวงตาเห็นธรรมทันที ดังนั้น จึงหมอบลงที่แทบพระบาทของพระศาสดา แสดงโทษของตนว่า *"ข้าแต่พระองค์ ผู้ทรงเห็นแจ้งในธรรมทั้งปวง ผู้มีพระมหากรุณาเป็นที่ตั้ง ผู้เสด็จข้ามสงสารแล้ว ผู้ประทานอมตธรรม หม่อมฉันขอถวายนมัสการแด่พระองค์ หม่อมฉันเกิดจิตแล่นไปสู่ทิฐิอันรกชัฏ หลงใหลไปเพราะกามราคะ แต่พระองค์ทรงช่วยแนะนำด้วยอุบายอันประเสริฐ หม่อมฉันขอแสดงโทษที่มัวเมายินดีอยู่ในรูปกาย แล้วระแวงว่า พระองค์ไม่ทรงเกื้อกูลคนทั้งหลายที่ติดอยู่ในรูปจึงมิได้มาเข้าเฝ้าพระองค์ผู้ทรงเกื้อกูลมาก ผู้ทรงประทานธรรมอันประเสริฐ หม่อมฉันขอแสดงโทษนั้น"*

"สาธุ พระนางเขมา จงลุกขึ้นมาเถิด"

พระนางก็กระทำตามนั้น แล้วประณมมือนมัสการด้วยเศียรเกล้ากระทำประทักษิณ (แสดงความเคารพ ด้วยการเดินเวียนขวา ตามเข็มนาฬิกา) พระองค์แล้ว ก็เสด็จกลับไปเฝ้าพระเจ้าพิมพิสารกราบทูลขอบวชอยู่ในพุทธศาสนานี้ พระเจ้าพิมพิสารทรงอนุญาต

เมื่อภิกษุณีเขมาบวชแล้ว ๗ เดือน ขณะบำเพ็ญเพียรอยู่นั้น วันหนึ่งเพ่งมองดูโคมไฟที่เดี๋ยวก็จุดสว่างไสว เดี๋ยวก็ดับวูบไป จึงบังเกิดจิตสังเวช พิจารณาเบื่อหน่ายในสังขารทั้งปวง เข้าใจในปัจจยาการนั้น ข้ามพ้นโอฆะ ๔ กิเลสที่ท่วมทับใจหมู่สัตว์โลก คือ ๑. กาม ๒. ภพ ๓. ทิฏฐิ ๔. อวิชชา ได้แล้ว บรรลุธรรม เข้าสู่สภาพอรหัตตผลในทันทีนั้น

พระเขมาเถรีเป็นผู้มีความชำนาญในอภิญญา ๖ ปฏิสัมภิทา ๔ ฉลาดในวิสุทธิทั้งหลาย (ความบริสุทธิ์ หมดจด ในศีล - ในจิต - ในทิฏฐิ) คล่องแคล่วในกถาวัตถุ (ถ้อยคำที่ควรพูด) รู้จักนัย (ข้อสำคัญ) แห่งอภิธรรม (ธรรมที่ก่อประโยชน์สูงสุด ที่ว่าด้วยจิต - เจตสิก - รูป - นิพพาน

แล้ววันหนึ่ง...ขณะที่พระเขมาเถรีนั่งพักอยู่บริเวณโคนไม้แห่งหนึ่ง มารผู้มีบาป (กามสัญญา) เข้ามาดลจิตว่า *"แม่นางเขมาเอย เจ้าก็ยังเป็นสาวสะคราญมีรูปโฉมงดงาม แม้หนุ่มๆวัยรุ่นทั้งหลายก็หมายร่วมอภิรมย์ด้วย จงไปเถิด ไปร่วมรื่นรมย์ เคล้าเสียงดนตรีทั้งหลายกันเถิด"*

พระเขมาเถรีมิได้หวั่นไหวแต่อย่างใดเลย ตอบโต้ด้วยอาการสงบเย็นว่า *"มาร...เราอึดอัดระอาในกายอันเปื่อยเน่า กระสับกระส่าย มีความแตกดับไปเป็นธรรมดานี้ เราถอนกามตัณหาได้หมดแล้ว กามทั้งหลายอุปมาดั่งหอกและหลาวทิ่มแทงขันธ์ทั้งหลายเอาไว้นั้น บัดนี้ความยินดีในกามทั้งสิ้นไม่มีแก่เราแล้ว เรากำจัดความเพลิดเพลินในสิ่งทั้งปวงแล้ว ทำลายกองแห่งความมืดแล้ว ดูก่อนมารใจบาป เจ้าจงรู้ไว้อย่างนี้ เรากำจัดเจ้าแล้ว เรามิใช่พวกคนพาลที่ไม่รู้ความเป็นจริง พากันกราบไหว้ ดวงดาวบูชาไฟอยู่ แล้วสำคัญว่าเป็นความบริสุทธิ์ แต่เรากราบไหว้บูชา ทำตามคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วจึงพ้นจากทุกข์ทั้งปวง เผากิเลสทั้งหลายสิ้น กิจในพระพุทธศาสนาเราได้กระทำเสร็จแล้ว"* มารมิอาจทำได้ดังปรารถนาจึงหายวับไปในทันใด

ต่อมา...พระเขมาเถรีเที่ยวจาริกไปในแคว้นโกศล แวะพักอยู่ที่โตรนวัตถุ (ค่าย) แห่งหนึ่งซึ่งอยู่ระหว่างกรุงสาวัตถีกับเมืองสาเกต

ครั้งนั้น พระเจ้าปเสนทิโกศลเสด็จไปหาพระเขมาเถรีถึงที่พัก เพราะได้ยินชื่อเสียงอันฟุ้งขจรไปของพระเถรีรูปนี้ว่า *"พระเขมาเถรีเป็นบัณฑิต เฉียบแหลม มีปัญญามาก เป็นพหูสูต มีถ้อยคำไพเราะ มีปฏิภาณดี"*

พระองค์ได้ตรัสถามปัญหาว่า *"ข้าแต่แม่เจ้า เมื่อสัตว์โลกตายแล้วเบื้องหน้าย่อมเกิดอีก หรือไม่เกิดอีก หรือเกิดอีกก็มี และไม่เกิดอีกก็มี หรือ*

เกิดอีกก็มิใช่ และ ไม่เกิดอีกก็มิใช่"

"ขอถวายพระพร ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่พระผู้มีพระภาคเจ้าไม่ทรงพยากรณ์"

"ข้าแต่แม่เจ้า ก็แล้วอะไรเล่า เป็นเหตุสำคัญให้พระผู้มีพระภาค-เจ้า ไม่ทรงพยากรณ์ปัญหาเหล่านี้"

"ขอถวายพระพร อาตมภาพขอถาม มหาบพิตรบ้าง มหาบพิตรมีนักคำนวณ นักประเมิน หรือ นักประมาณ ก็ตาม จะสามารถ คำนวณทราย ในแม่น้ำคงคาไหมว่า ทรายมีประมาณเท่านี้ ร้อยเม็ด...พันเม็ด...หมื่นเม็ด... แสนเม็ด..."

"ไม่มีนักคำนวณเช่นนั้นได้เลย แม่เจ้า"

"แล้วมหาบพิตร จะมีนักคำนวณ ซึ่งสามารถคำนวณน้ำในมหาสมุทรว่า น้ำมีอยู่เท่านี้ อาฬหกะ (มาตราตวง ชนิดหนึ่ง) ร้อย... พัน...หมื่น... แสนอาฬหกะ..."

"ไม่มีเลย แม่เจ้า"

"นั่นเพราะเหตุไรเล่า มหาบพิตร"

"เพราะมหาสมุทรเป็นของลึก ประมาณไม่ได้ หยั่งถึงได้ยาก"

"ฉันนั้นแล มหาบพิตร การกำหนด ความเกิดของสัตว์โลกนั้น เป็นของลึก ประมาณไม่ได้ หยั่งถึงได้ยาก ดุจมหาสมุทรฉันนั้น"

พระเจ้าปเสนทิโกศลทรงพอพระทัย ในคำตอบยิ่งนัก อนุโมทนาภาษิตนั้น แล้วเสด็จลุกจากอาสนะ ไหว้พระเถรี ทรงกระทำประทักษิณแล้วเสด็จจากไป

ต่อมา...พระเจ้าปเสนทิโกศลได้เข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วตรัสถามปัญหาเหล่านั้นอีก พระศาสดาก็ทรงตอบเช่นเดียวกับพระเขมา-

เถรี ทำให้พระเจ้าปเสนทิโกศลถึงกับทรงอุทานว่า *"อัศจรรย์จริง ไม่เคยมีพระเจ้าข้า ที่เนื้อความกับเนื้อความ พยัญชนะกับพยัญชนะ ของพระศาสดากับพระเขมาเถรี ในการตอบปัญหานี้เทียบเคียงกันได้ สมกันได้ไม่ผิดเพี้ยนกัน ในบทที่สำคัญเลย น่าอัศจรรย์นัก"*

พระศาสดาก็ทรงพอพระทัยในปัญญาของพระเถรีนี้ จึงทรงแต่งตั้ง พระเขมาเถรี ไว้ในตำแหน่ง เอตทัคคะ (ผู้ยอดเยี่ยมพิเศษ ในทางใดทางหนึ่ง)

"พระเขมาเถรี เป็นผู้เลิศด้วยปัญญามาก เหนือกว่าพวกภิกษุณีสาวิกาของเราทั้งปวง เป็นดังตราชู มาตรฐาน ของภิกษุณีสาวิกา ของเราทีเดียว"

พระอุบลวรรณาเถรี

พระอัครสาวิกาเบื้องซ้ายและเป็นเลิศด้าน "มีฤทธิ์"

ท่านเป็นพระอริยเถรีผู้มีอุดมคุณที่สูงส่ง โดยพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงยกย่องว่าเลิศในทางมีฤทธิ์มาก เป็นอัครสาวิกาเบื้องซ้ายในพุทธสำนัก

ชีวประวัติปัจจุบันชาติพระอุบลวรรณาเถรี เกิดในวรรณะไวศยะ ตระกูลเศรษฐี เมืองสาวัตถี ท่านมีรูปร่างสวยงาม ผิวพรรณผุดผ่องนวลเนียนเหมือนดอกบัว คือ ปาก แก้ม ปลายนิ้วมือ นิ้วเท้า อุ้งมือ อุ้งเท้า เป็นสีชมพู ส่วนหน้าตา หลังมือ หลังเท้า เนื้อตัวตลอดลำแขน มีสีขาว

อมเขียว เหมือนดอกบัวสัตตบงกช ที่กำลังจะแรกแย้ม บิดามารดาได้ตั้งชื่อให้ท่านว่า *"อุบลวรรณา"* ซึ่งแปลว่า *"นางผู้มีสีผิวเหมือนดอกบัว"*

รูปร่างลักษณะยังงดงามสุดเท่าที่จะหาหญิงอื่นทัดเทียมได้ จึงเป็นที่หมายปองต้องการของพระราชา และมหาเศรษฐีทั่วทั้งชมพูทวีป ซึ่งต่างก็สู่ขอเพื่ออภิเษกสมรส ด้วย ฝ่ายเศรษฐีผู้บิดารู้สึกลำบากใจด้วยคิดว่า *"เราไม่สามารถที่จะรักษาน้ำใจของคนทั้งหมดเหล่านี้ได้ เราควรจะหาอุบายทางออกสักอย่างหนึ่ง"* ระหว่างนั้นสมเด็จพระบรมศาสดาอุบัติขึ้นแล้วในโลก เวลาผ่านไป ๕ พรรษา หลังการตรัสรู้ ได้มีภิกษุณีสงฆ์เกิดขึ้นในศาสนาของพระองค์ เศรษฐีเล่าเรื่องทั้งหมดแก่นาง ความทุกข์ใจของตน ท่านเศรษฐีจึงแนะนำและถามความสมัครใจของนางให้ออกบวช นางรับปากบิดาด้วยความปิติยินดี ท่านเศรษฐีจัดงานบวชที่บ้านเป็นงานเอิกเกริก ขบวนแห่ได้นำท่านและญาติมิตรไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าที่พระเชตวันวิหาร กราบทูลขอประทานการบรรพชาให้แก่นาง พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงทราบด้วยพระญาณเป็นอย่างดีว่า พระอุบลวรรณาคนนี้แหละจะมาเป็นอัครสาวิกาของพระองค์ ตามปณิธานที่ได้ตั้งไว้แต่อดีตชาติ จึงรับสั่งกับท่านเศรษฐีว่า *"ดูก่อนท่านเศรษฐี การมาสู่ธรรมวินัยของธิดาของท่าน จะไม่ไร้ผลที่มุ่งหมายอย่างแน่นอน"* จากนั้นทรงรับพระอุบลวรรณาไว้ให้บรรพชาในสำนักภิกษุณีตามประสงค์

เมื่อพระอุบลวรรณาบวชแล้ว ท่านช่วยทำความสะอาดอุโบสถโดยผลัดเปลี่ยนกับเพื่อนพรหมจรรย์เป็นวันๆ ต้องปัดกวาดปูอาสนะ และตามประทีปในเวลากลางคืน ค่ำวันหนึ่ง ขณะที่ท่านปัดกวาดอุโบสถอยู่ ได้มองเห็นเปลวประทีปต้องลมพัด มีลักษณะอาการต่างๆ ท่านได้กำหนดเอาเปลวไฟนั้นมาเพ่งพินิจ ยืนพิจารณาดวงประทีปเจริญฌานทำเตโช

กสิณ ให้เป็นอารมณ์บรรลุฌานโดยลำดับ ทำฌานที่บรรลุนั้นให้เป็นบาทก้าวขึ้นสู่อริยมรรคเบื้องบน ในที่สุดก็ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์พร้อมด้วยปฏิสัมภิทา และ อภิญญา ทุกประการ

เมื่อพระอุบลวรรณาสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว ได้เที่ยวจาริกไปยังชนบทต่างๆ แล้วกลับมาพักที่ป่าอันธวัน สมัยนั้นพระผู้มีพระภาคยังมิได้ทรงบัญญัติห้ามภิกษุณีอยู่ในป่าเพียงลำพัง มีคนใจบุญได้สร้างกุฏีเล็กๆ ไว้ในป่าอันธวันสำหรับภิกษุณี เพื่ออาศัยพักผ่อนได้หลังละ ๑ รูป ทำฝาเฉพาะคราวที่มีพระภิกษุณีมาพัก พระอุบลวรรณาได้เข้าไปพักอยู่ในกุฏิเล็กๆ นั้น พระอุบลวรรณามีลุงอยู่คนหนึ่ง ซึ่งมีลูกชายชื่อ นันทมาณพ มีความรักใคร่พระอุบลวรรณามากตั้งแต่สมัยที่ท่านเป็นฆราวาส แม้ท่านจะออกบวชแล้วก็ยังหลงรักอยู่

เมื่อพระอุบลวรรณาออกเดินทางจากป่าอันธวันเข้าไปในหมู่บ้านเพื่อรับบิณฑบาต นันทมาณพก็ลอบเข้าไปในกุฏิของท่านคลานเข้าไปซ่อนตัวอยู่ภายใต้เตียงรอท่านกลับมา ฝ่ายพระอุบลวรรณาเดินทางจากวัดในป่าเข้ามาบิณฑบาตในเมือง กลับมาพร้อมอาหารในบาตรต้องอุ้มบาตรเดินทางกลับมาถึงกระท่อมของท่าน ตั้งใจว่าจะนอนพักสักครู่เพื่อให้หายเหนื่อย จึงปิดประตูห้องเสีย ค่อยๆ เอนกายลงบนเตียงนอนหาความสงบสุขตามอัตภาพซึ่งกะปลกกะเปลี้ยจากการเดินฝ่าแดดมา พอทิ้งร่างลงบนพื้นเตียงก็หลับตาลง ทันใดนั้นเอง นันทมาณพซึ่งซ่อนตัวอยู่ใต้เตียงก็กระโจนขึ้นคร่อมร่างท่าน ท่านผลักไสให้ออกไปและกล่าวว่า *"เจ้าคนพาล..เจ้าอย่าพินาศฉิบหายเลย เจ้าคนพาล..เจ้าอย่าพินาศฉิบหายเลย"* นันทมาณพทำกรรมที่มันมุ่งหมายไว้ได้สำเร็จก็เกิดมิจฉาจิตคิดอีกว่า จักต้องมาในวันหน้าต่อไปอีก แล้วหลบออกจากกุฏิมา แค่สุดสายตาของพระ

อุบลวรรณาหน่อยหนึ่งเท่านั้น พื้นธรณีที่หนาแน่น พลันสะเทือนหวั่นไหว พอสิ้นเสียงอันกึกก้อง บัดนั้นเองร่างของนันทมาณพผู้บาปหนา พลันจมหายไปใต้พื้นธรณี รับผลกรรมลามกของมันอย่างทุกข์ทรมานที่สุด ท่านจึงเล่าเรื่องที่ได้ประสบแจ้งให้พระภิกษุณีทั้งหลายทราบทั่วกัน

ในที่สุด พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ทรงทราบด้วย และโปรดให้ประชุมภิกษุทั้งหลายจึงห้ามภิกษุณีอยู่ป่าเหตุที่กรณีของพระอุบลวรรณาเป็นอุทาหรณ์ ทำให้พระพุทธองค์ทรงคำนึงหาวิธีการป้องกันภัยเช่นนี้ซึ่งอาจจะมีอีกในอนาคต ทรงตระหนักว่า ภิกษุณีควรมีเสนาสนะอยู่ภายในพระนคร ควรได้รับการอารักขาพอสมควรเพื่อให้ปลอดภัยจากเรื่องดังกล่าว พระเจ้าปเสนทิทรงเห็นชอบตามพระพุทธดำรัสแล้วทรงทูลรับพระกระแสรับสั่งว่า จะทรงสร้างถวายตามพระพุทธประสงค์ จึงได้โปรดให้สร้างที่อยู่สำหรับพระภิกษุณีสงฆ์ขึ้น เป็นการเฉพาะในที่แห่งหนึ่งในพระนครเป็นเอกเทศแยกอยู่ต่างหาก แต่นั้นมาพวกภิกษุณีก็เลิกอยู่ในป่าเข้ามาอยู่ในบ้านในเมืองเท่านั้น

คราวหนึ่งเมื่อพระอุบลวรรณาเถรีสำเร็จสาวิกาบารมีญาณจนกระทั่งเป็นอัครสาวิกา ของพระพุทธองค์ มีฤทธิ์มากเหนือพระอรหันต์องค์อื่นๆ จนพระพุทธเจ้าทรงยกย่องให้เป็นเอตทัคคะ เป็นผู้เลิศในทางมีฤทธิ์เทียบเท่ากับพระมหาโมคคัลลานะ ซึ่งเป็นผู้เลิศในทางมีฤทธิ์ทางฝ่ายภิกษุ วันหนึ่งพระอุบลวรรณาเถรีเข้าเฝ้าพระบรมศาสดาถวายบังคมแทบพระยุคลบาท แล้วกราบทูลว่า *"พระเจ้าข้า ข้าแต่พระมหามุนีผู้เป็นนาถะของสรรพสัตว์ บัดนี้หม่อมฉันได้ข้ามพ้นชาติสงสารได้แล้ว บรรลุถึงอจลบทหมดสิ้นสรรพทุกข์แล้ว ขอชุมชนผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาและบุคคลที่หม่อมฉันได้กระทำ*

ล่วงเกินไว้ จงยกโทษให้หม่อมฉันเฉพาะพระพักตร์พระพิชิตมารเถิด ข้าแต่พระมหามุนีเจ้า ตลอดเวลาที่หม่อมฉันท่องเที่ยวอยู่ในสังสารวัฏ หากหม่อมฉันจะพึงล่วงเกินในพระยุคลบาทขอเสด็จพ่อได้ทรงโปรดประทานยกโทษให้ แก่หม่อมฉันด้วยเถิด"

พระพุทธเจ้าตรัสว่า *"ดูกร อุบลวรรณาผู้ปฏิบัติตามคำสอนของเรา เธอจงสำแดงฤทธิ์ตัดความสงสัยของบริษัททั้ง ๔ ในวันนี้เถิด"* หม่อมฉันอุบลวรรณาจะสำแดงฤทธิ์ถวาย พระอุบลวรรณาเถรีกราบทูลแล้ว จึงเข้าสมาปีติอธิษฐานจิตสำแดงฤทธิ์แห่งอภิญญา โดยการยื่นมือออกไปวักเอาน้ำในมหาสมุทรทั้ง ๔ มาใส่ฝ่ามืออีกข้างหนึ่ง มีลักษณะราวกับเด็กเล่นน้ำที่อยู่ในฝ่ามือ จากนั้นได้ยื่นมือออกไปพลิกพสุธา เอามาวางบนฝ่ามือเหมือนเด็กฉุดปลาเค้าเล่น. เอาฝ่ามือปิดครอบจักรวาล ทำฝนสีต่างๆ ตกลงจากเบื้องบน และเอาพสุธาทำเป็นครก เอาเม็ดกรวดทำเป็นข้าวเปลือก เอาขุนเขาสิเนรุทำเป็นสากแล้วโขลกเหมือนเด็กหญิงซ้อมข้าว

อดีตชาติของพระอุบลวรรณาเถรี ในกัปที่แสนหนึ่ง แต่ ภัทรกัปนี้ ครั้งนั้นเกิดเป็นนางนาคกัญญามีชื่อว่า ***วิมลา*** ชาวนาคยกย่องว่าเป็นผู้กล้าดีกว่า สูงกว่าพวกนาคกัญญา มหานาคราชชื่อว่า ***มโหรคะ*** เป็นเจ้าแห่งนครนิภพ ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ทรงนิมนต์พระพุทธเจ้าพระนามว่า ***"ปทุมุตตระ"*** ผู้มีเดชมากพร้อมด้วยสาวกให้เสด็จมายังนาคพิภพทรงตกแต่งมณฑปและบัลลังก์ด้วยแก้ว จัดเครื่องอุปโภคต่างๆด้วยแก้วโปรยรัตนะ ประดับทางพุทธดำเนินด้วยธงแก้ว ต้อนรับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ***"ปทุมุตตระ"*** ด้วยดุริยางค์ดนตรีหลายชนิด พระปทุมมุตตรพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระสาวก เสด็จขึ้นประทับนั่งบนพุทธอาสน์อัน

งดงามในนาคพิภพ ท้าวมโหรคะ ได้จัดข้าวน้ำ และขาทนียะ และโภชนียาหารอย่างดีมาถวายแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระสาวกเป็นอันมาก พระปทุมุตตรพระพุทธเจ้าเมื่อเสวยเสร็จแล้ว ทรงทำอนุโมทนา ฝ่ายนางวิมลาราชกัญญา เห็นพระสัพพัญญูพุทธเจ้า มีจิตเลื่อมใสมีใจเคารพในพระบรมศาสดายิ่งนัก ครั้นพระปทุมุตตรพุทธเจ้าทรงทราบวาระจิตของนางวิมลาฯ ทรงบัญชาให้ภิกษุณีรูปหนึ่งผู้เป็นสาวิกาของพระองค์ให้แสดงฤทธิ์ท่ามกลางนาค สมาคม พระภิกษุณีรูปนั้นชำนาญฤทธิ์ยิ่งนัก ได้แสดงฤทธิ์ต่างๆ อย่างคล่องแคล่วน่าสรรเสริญ นางวิมลาราชกัญญาบังเกิดปีตินั่งเฉยทนนิ่งไม่ได้ จึงทูลถามพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นว่า ***"พระพุทธเจ้าข้า"*** ภิกษุณีรูปนั้นแสดงฤทธิ์ทั้งหลายอย่างคล่องแคล่วดีมาก ไม่มีความสะทกสะท้านในสมาคมเช่นนี้เป็นเพราะอะไรพระเจ้าข้า พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า *"ภิกษุณีรูปนั้นเป็นธิดาเกิดแต่ปากของเรา มีฤทธิ์มากเป็นผู้ทำตามคำสอนของเราจึงเป็นผู้คล่องแคล่วด้วยฤทธิ์"*

ครั้นนางวิมลาราชกัญญา (พระอุบลวรรณาเถรี) ได้สดับพระพุทธพจน์แล้วมีความยินดียิ่ง จึงทูลว่า *"พระพุทธเจ้าข้า หม่อมฉันขอเป็นผู้คล่องแคล่วด้วยฤทธิ์เหมือนภิกษุณีรูปนั้นเถิด"* จากนั้นนางวิมลาฯ ได้ตกแต่งบัลลังก์อันงามด้วยแก้วมณีทูลอัญเชิญพระปทุมุตตรพุทธเจ้า พร้อมด้วยพระสงฆ์สาวกให้ขึ้นประทับและให้เสวยอาหารอันประณีตอย่างอิ่มหนำสำราญ และบูชาพระองค์ด้วยดอกบัวซึ่งเป็นดอกไม้อย่างดีที่ชาวนาคในนาคนิภพเรียกกันว่าดอกอุบล โดยตั้งความปรารถนาไว้ว่า ขอให้ผิวกายของนางงามเช่นอย่างดอกอุบล (ดอกบัว)นี้กับให้เป็นพระอัครสาวิกาผู้เลิศด้วยฤทธิ์เช่นเดียวกับพระภิกษุณีองค์นี้ของพระพุทธเจ้าในอนาคตกาลโน้นด้วยเทอญ

ครั้นต่อมา นางวิมลาได้ละร่างนาคไปเสวยสมบัติอยู่ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ จากนั้นจึงจุติจากสวรรค์มาบังเกิดเป็นมนุษย์ ได้ถวายบิณฑบาตพร้อมด้วยดอกอุบลเป็นจำนวนมากแด่พระสยมภูพุทธเจ้าในกัปที่เก้าแห่งภัทรกัปนี้ อดีตชาติพระอุบลวรรณาเถรีต่อมาพระพุทธเจ้าที่มีพระนามว่า ***"วิปัสสี"*** มีพระเนตรงาม มีพระญาณจักษุในธรรมทรงอุบัติขึ้นในโลก นางอุบลวรรณาได้บังเกิดเป็นธิดาของเศรษฐีในเมืองพาราณสี ได้นิมนต์พระพุทธเจ้าองค์นั้นพร้อมด้วยพระสงฆ์สาวกมายังเรือนตน เพื่อถวายมหาทานและบูชาด้วยดอกอุบลเป็นจำนวนมาก พร้อมกับตั้งความปรารถนาว่าขอให้ผิวกายงามเหมือนดอกอุบลอีกครั้งหนึ่ง

ในภัทรกัปนี้ พระพุทธเจ้าพระนามว่า ***"กัสสปะ"*** ทรงบังเกิดขึ้นในโลกคราวนั้นพระเจ้ากาสีมีพระนามว่า ***"กิกี"*** ในเมืองพาราณสี ทรงเป็นองค์อุปัฏฐากของพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น พระอุบลวรรณาเป็นพระราชธิดาองค์ที่ ๒ ของท้าวเธอมีพระนามว่า ***"สมณคุตตา"*** ได้ฟังธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้า บังเกิดความเลื่อมใสพอใจที่จะออกบรรพชา แต่พระชนกนาถไม่ทรงอนุญาต พระอุบลวรรณาพร้อมกับพี่ๆ น้องๆ รวม ๗ คน จึงต้องอยู่ในฆราวาสวิสัยในราชสถาน ร่วมกันประพฤติพรหมจรรย์ตั้งแต่คราวนั้นมาเป็นเวลา ๒๐, ๐๐๐ ปี พระราชธิดาทั้ง ๗ พระองค์ ของพระเจ้ากิกี ได้แก่ นางสมณี นางสมณคุตตา นางภิกษุณี นางภิกขุนาสิกา นางธรรมา นางสุธรรมา และนางสังขทาสี รวมเป็น ๗ พระองค์ เป็นผู้มีศรัทราเลื่อมใสยินดีบำรุงพระพุทธเจ้าพระองค์นั้นจากนั้นได้มา บังเกิดเป็นธิดาของพระองค์ในภัทรกัปนี้ คือ

๑. นางสมณี ซึ่งเป็นพระธิดาองค์ใหญ่ได้มาบังเกิดเป็นพระเขมาเถรี

๒. นางสมณคุตตา พระธิดาองค์ที่ ๒ มาบังเกิดเป็น
พระอุบลวรรณาเถรี
๓. นางภิกษุณี พระธิดาองค์ที่ ๓ มาบังเกิดเป็น
พระปฏาจาราเถรี
๔. นางภิกขุนาสิกา พระธิดาองค์ที่ ๔ มาบังเกิดเป็น
พระกุณฑลเภสีเถรี
๕. นางธรรมา พระธิดาองค์ที่ ๕ เป็น
พระกีสาโคตมีเถรี
๖. นางสุธรรมา พระธิดาองค์ที่ ๖ เป็น
พระธรรมทินนาเถรี
๗. นางสังขทาสี พระธิดาองค์ที่ ๗ เป็น
วิสาขาอุบาสิกา

ทั้งนี้ต่างสำเร็จด้วยบุญกรรมที่ทำไว้ดีแล้วด้วยการตั้งความปรารถนาไว้

ครั้งนั้นพระอุบลวรรณาละร่างมนุษย์แล้ว ไปเสวยความสุขในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ต่อมาจุติลงมาเกิดเป็นธิดาของสกุลใหญ่สกุลหนึ่ง ได้ถวายผ้าอย่างดีสีเหลืองเนื้อเกลี้ยงผืนหนึ่งแด่พระอรหันต์องค์หนึ่ง จากนั้นจึงไปเกิดในสกุลพราหมณ์ที่เมืองอริฏฐะเป็นธิดาของพราหมณ์ดิริฏฐิวัจรฉะ มีนามว่า ***"อุมาทันตี"*** มีรูปงามมาก ทำให้บุรุษที่พบเห็นบังเกิดความรักใคร่หลงใหลได้

ต่อมาได้ไปเกิดในสกุลชาวนา มีความตั้งใจทำนาข้าวสาลี วันหนึ่งข้าวสาลีออกรวงแล้วจึงเฝ้าข้าวสาลีในนาเห็นพระปัจเจกพุทธเจ้า

องค์หนึ่งผ่านมาบังเกิดความเลื่อมใสได้ถวายข้าวดอก ๕๐๐ ดอก กับดอกปทุม (ดอกบัว) พร้อมกับตั้งความปรารถนามีลูก ๕๐๐ คน เมื่อได้ลูกสมปรารถนาแล้ว จึงถวายน้ำผึ้งแก่พระปัจเจกพุทธเจ้าองค์นั้นอีก เมื่อเคลื่อนจากภพนั้นแล้ว ไปเกิดใหม่ในป่ามีสระบัวงาม พระเจ้ากาสีเสด็จมาพบ ทรงรับเอาไปเป็นพระเมหสีที่โปรดปรานมาก มีราชโอรสครบ ๕๐๐ องค์ ต่อมาพระราชบุตรเหล่านั้นทรงเจริญวัย วันหนึ่งเสด็จไปทรงเล่นน้ำเห็นดอกบัวต่างพอพระทัย ทรงหักเอาองค์ละ ๑ ดอก ดอกบัวในสระก็หมด พระมเหสี (พระอุบลวรรณา) ไม่มีดอกบัว เพราะพระราชบุตรทรงหักเอาเสียหมดแล้วทำให้พระนางฯ มีความเศร้าโศก ต่อมาได้เคลื่อนจากอัตภพนั้น ไปเกิดในหมู่บ้านข้างภูเขาอิสิคิลิ ซึ่งเป็นที่พำนักของเหล่าปัจเจกพุทธเจ้า ครั้นพวกบุตรของพระอุบลวรรณา ได้สดับธรรมของพระปัจเจกพุทธเจ้าก็บังเกิดความเลื่อมใสซาบซึ่งในรสพระธรรมนั้น บังเกิดความศรัทธาจึงนำข้าวยาคูไปถวายพระปัจเจกพุทธเจ้า โดยเฉพาะบุตร ๘ คน มีศรัทธากล้าในเนกขัมมธรรม พากันออกบวชเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า วันหนึ่งพระปัจเจกพุทธเจ้าผู้เป็นบุตรของพระอุบลวรรณาทั้ง ๘ องค์เข้าไปบิณฑบาตที่บ้าน ขณะนั้นพระอุบลวรรณาพบเห็น แล้วพลันระลึกชาติหนหลังได้ บังเกิดความปิติด้วยความรักลูกสุดขีดน้ำนมได้หลั่งไหลออกจากเต้านมทั้ง ๒ ข้าง พระอุบลวรรณามีความเลื่อมใสถวายข้าวยาคูแก่พระปัจเจกพุทธเจ้าทั้ง ๘ องค์นั้นด้วยมือของท่านเอง

ครั้นพระอุบลวรรณาได้จุติจากภพนั้นไปบังเกิดในนันทวันแห่งดาวดึงส์พิภพในเทวโลก พระอุบลวรรณาได้ท่องเที่ยวอยู่ในภพน้อยภพใหญ่ประสบความสุขบ้างความทุกข์บ้าง และได้อุทิศชีวิตเพื่อประโยชน์แก่สมณพราหมณ์ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว คราวหนึ่งขณะที่พระอุบลวรรณา

พำนักอยู่ในป่า มารได้กล่าวกับท่านว่า *"ท่านเข้ามาอยู่ในพุ่มไม้ซึ่งมีดอกตูมบานอยู่สะพรั่ง ยืนอยู่ที่โคนไม้รังใหญ่คนเดียวโดยไม่มีเพื่อน ช่างสิ้นดี ไม่กลัวพวกนักเลงดอกหรือ"* พระอุบลวรรณาตอบว่า *"นักเลงอย่างท่านต่อให้มากันแสนคน ก็ไม่ทำให้ขนฉันลุกเลย มารเอ๋ยท่านจะทำอะไรฉันได้ ฉันจะหายร่างไปเดี๋ยวนี้ก็ทำได้ ฉันจะหายร่างไปในท้องก็ยังได้ ฉันมีความชำนาญทางจิต สำเร็จอิทธิบาทแล้วพ้นจากกิเลสเครื่องผูกมัดทั้งหลายแล้วมารเอ๋ย ฉันไม่หวั่นเกรงอะไรท่านเลย เพราะอะไรเพราะกามทั้งหลายที่ร้ายกาจเปรียบด้วยหอกและหลาวก็ดี ขันธ์ทั้งหลายที่สร้างความเร่าร้อนเปรียบด้วยกองไฟก็ดี ไม่สามารถผูกพันใจเราได้แล้ว เราสิ้นความยินดีในกามทั้งหลายแล้ว เวลานี้เราไม่มีความยินดีในกาม ไม่มีความเพลิดเพลินในกามารมณ์แต่ประการใด เราขจัดความยินดีแล้ว แม้กองแห่งความมืดเราได้ทลายแล้ว ดูก่อนมาร ท่านจงรู้เถอะ ท่านจงหลบหลีกไปจากที่นี่เสียเถิด"*

คราวหนึ่งพระอุบลวรรณาเถรี มีความสุขอยู่ด้วยฌานและสมาบัติ วันหนึ่งท่านพิจารณาเห็นโทษของกามทั้งหลายเป็นเครื่องทำให้ตกต่ำเศร้าหมอง เป็นที่น่าสลดใจยิ่ง ท่านระลึกถึงชาติหนหลังของท่านที่ได้ประพฤติตัวเลวทราม เพราะกามเป็นเหตุท่านได้เล่าชีวิตของท่านในชาติก่อนแก่เพื่อนภิกษุณีทั้งหลายดังนี้ *"กาม ทำความเสื่อมเสียให้แก่มนุษย์อย่างน่าสลดใจน่าขยะแขยง เพราะกามไม่มีชาติ ไม่มีสกุล เป็นเรื่องเลวทราม"*

เมื่อครั้งที่นางยังท่องเที่ยวอยู่ในกามยังบริโภคกามอยู่ นางได้บุตรชายเป็นสามี และเกิดไปมีสามีคนเดียวกันกับลูกสาว ซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้แต่ก็เป็นไปแล้วก็เพราะกามนั้นแหละ การที่พระอุบลวรรณา

เถรีสามารถระลึกชาติก่อนๆได้ทิพยจักษุ เจโตปริยญาณ และ ทิพโสตธาตุ ชำระให้หมดจด กระทั่งฤทธิ์ก็ทำได้สำเร็จแล้ว ความสิ้นอาสวะก็ได้บรรลุแล้ว รวมทั้งได้อภิญญา ๖ ด้วยคำสอนของพระพุทธเจ้านั้น พระอุบลวรรณาเถรีก็ได้ทำเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อคราวที่พระพุทธเจ้าทรงทำยมกปาฏิหาริย์ พระอุบลวรรณาเถรีได้เนรมิตรถเทียมด้วยม้า ๔ ตัว นั่งเข้าไปถวายบังคมพระยุคลบาท ณ ที่นั้นด้วย เรื่องราวทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ย่อมแสดงถึงความเป็นยอดภิกษุณีของพระอุบลวรรณาเถรี ซึ่งมีฤทธิ์เทียบเท่ากับพระมหาโมคคัลลานะ อัครสาวกเบื้องซ้าย ของพระพุทธองค์

พระปฏาจาราเถรี

พระเถรีผู้เป็นเลิศด้าน "ทรงพระวินัย"

ท่านผู้ดำรงอริยธรรมคุณสูงสุด และเป็นผู้มีอัจฉริยภาพฝ่ายทรงพระวินัย โดยไม่มีพระเถรีรูปใดรูปหนึ่งจะมีเกียรติคุณด้านนี้เทียมเท่ากับท่านได้เลย แต่ชีวิตก่อนบวชของท่านก็พบกับทุกข์ที่ขมขื่นที่สุดเช่นกัน

ชีวประวัติในปัจจุบันชาติของพระปฏาจาราเถรี เป็นธิดาของมหาเศรษฐีในเมืองสาวัตถี เมื่ออายุย่างได้ ๑๖ ปี เป็นหญิงมีความงดงามมาก บิดามารดาทะนุถนอมห่วงใย ให้อยู่บนปราสาทชั้นที่ ๗ เพื่อป้องกันการคบหากับชายหนุ่ม

เพราะนางเป็นหญิงโลเลในบุรุษ จึงได้คบหาเป็นภรรยาคนรับใช้ในบ้านของตน ต่อมาบิดามารดาของนาง ได้ตกลงยกนางให้แก่ชายคนหนึ่งที่มีชาติสกุลและทรัพย์เสมอกัน เมื่อใกล้กำหนดวันวิวาห์ นางได้ชวนคนรับใช้หนีไปจากที่นี่แล้วไปอยู่ร่วมกันในที่อื่น

นางก็หนีบิดามารดาออกจากบ้าน ไปร่วมครองรักครองเรือนกันในบ้านตำบลหนึ่งซึ่งไม่มีคนรู้จัก ช่วยกันทำไร่ ไถนา เข้าป่าเก็บผักหักฟืนหาเลี้ยงกันไปตามอัตภาพ ได้รับความทุกข์ยากแสนสาหัส

นางได้ตั้งครรภ์บุตรคนแรก เมื่อครรภ์แก่ขึ้นนางจึงอ้อนวอนสามีให้พานางกลับไปยังบ้านของบิดามารดาเพื่อคลอดบุตร เพราะการคลอดบุตรในที่ไกลจากบิดามารดาและญาตินั้นเป็นอันตราย แต่สามีของนางก็ไม่กล้าพากลับไป เพราะเกรงว่าจะถูกลงโทษอย่างรุนแรง จึงพยายามพูดจาหน่วงเหนี่ยวเธอไว้ จนนางเห็นว่าสามีไม่พาไปแน่

วันหนึ่ง เมื่อสามีออกไปทำงานนอกบ้าน นางจึงสั่งเพื่อนบ้านใกล้เคียงกันให้บอกกับสามีด้วยว่า นางไปบ้านของบิดามารดา แล้วนางก็ออกเดินทางไปตามลำพัง

เมื่อสามีกลับมาทราบความจากเพื่อนบ้านแล้ว ด้วยความห่วงใยภรรยาจึงรีบออกติดตาม ไปทันพบนางในระหว่างทาง แม้จะอ้อนวอนอย่างไรนางก็ไม่ยอมกลับ ทันใดนั้น ลมกัมมัชวาต คือ อาการปวดท้องใกล้คลอดก็เกิดขึ้นแก่นาง จึงพากันเข้าไปใต้ร่มไม้ริมทาง ทรมานอย่างหนัก ในที่สุดก็คลอดบุตรออกมาด้วยความยากลำบาก จึงพากันกลับบ้านเรือนของตน อยู่ร่วมกันต่อไป

ต่อมาไม่นานนักนางก็ตั้งครรภ์อีก เมื่อครรภ์แก่ขึ้นตามลำดับ นางจึงอ้อนวอนสามีเหมือนครั้งก่อน แต่สามีก็ยังไม่ยินยอมเช่นเดิม นางจึงอุ้มลูกคนแรกหนีออกไปจากบ้าน แม้สามีจะตามมาทัน ชักชวนให้กลับก็ไม่ยอมกลับ จึงเดินทางร่วมกันไป เมื่อเดินทางมาได้อีกไม่ไกลนัก เกิดลมพายุพัดแรงและฝนก็ตกลงมาอย่างหนัก พร้อมกันนั้นนางก็ปวดท้องใกล้จะคลอดขึ้นมาอีก จึงพากันแวะลงข้างทาง ฝ่ายสามีได้ไปหาตัดกิ่งไม้เพื่อมาทำเป็นที่กำบังลมและฝน แต่เคราะห์ร้ายถูกงูพิษกัดตายในป่านั้น

นางคลอดบุตรคนที่สองอย่างน่าสังเวชเพียงลำพัง ลูกของนางทั้งสองคนทนกำลังลมและฝนไม่ไหว นางต้องเอาลูกทั้งสองมาอยู่ใต้ท้อง โดยนางใช้มือและเข่ายันบนพื้นดินในท่าคลาน ได้รับทุกข์เวทนาอย่างมหันต์สุดจะรำพันได้ เมื่อรุ่งอรุณแล้วสามีก็ยังไม่กลับมา จึงอุ้มลูกคนเล็กซึ่งเนื้อหนังยังแดง ๆ อยู่ จูงลูกคนโต ออกตามหาสามี เห็นสามีนอนตายอยู่ข้างจอมปลวกจึงร้องไห้รำพันว่า สามีตายเพราะนางเป็นเหตุ

เมื่อสามีตายแล้ว จึงตัดสินใจไปหาบิดามารดาของตนที่เมือง

สาวัตถี โดยอุ้มลูกคนเล็ก และจูงลูกคนโต เดินไปด้วยความทุลักทุเลเพราะความเหนื่อยอ่อนอย่างหนัก

นางเดินทางมาถึงริมฝั่งแม่น้ำอจิรวดี มีน้ำเกือบเต็มฝั่งเนื่องจากฝนตกหนักเมื่อคืนที่ผ่านมา นางไม่สามารถจะนำลูกน้อยทั้งสองข้ามแม่น้ำไปพร้อมกันได้ แต่อาศัยที่น้ำไม่ลึกนักจึงเดินลุยข้ามไปได้ และสั่งให้ลูกคนโตรออยู่ก่อน แล้วอุ้มลูกคนเล็กข้ามแม่น้ำไปอีกฝั่งหนึ่ง

เมื่อถึงฝั่งแล้ว ได้นำใบไม้มาปูรองลูกคนเล็กนอนที่ชายหาด แล้วกลับไปรับลูกคนโต ด้วยความห่วงใยลูกคนเล็ก นางจึงเดินดูพลางหันกลับไปดูลูกคนเล็กพลาง ขณะที่มาถึงกลางแม่น้ำนั้น มีนกเหยี่ยวตัวหนึ่งบินวนไปมาอยู่กลางอากาศ มันเห็นเด็กน้อยนอนอยู่มีลักษณะเหมือนก้อนเนื้อจึงบินโฉบลงมาแล้วเฉี่ยวเอาเด็กน้อยไป นางตกใจสุดขีดไม่รู้จะทำอย่างไรได้ จึงได้แต่โบกมือไล่ตามเหยี่ยวไป แต่ก็ไม่เป็นผล เหยี่ยวพาลูกน้อยของนางไปเป็นอาหาร

ส่วนลูกคนโตยืนรอแม่อยู่อีกฝั่งหนึ่ง เห็นแม่โบกมือทั้งสองตะโกนร้องอยู่กลางแม่น้ำ ก็เข้าใจว่าแม่เรียกให้ตามลงไป จึงวิ่งลงไปในน้ำด้วยความไร้เดียงสา ถูกกระแสน้ำพัดพาจมหายไป

เมื่อสามีและลูกน้อยทั้งสองตายจากนางไปหมดแล้ว เหลือแต่นางคนเดียว นางจึงเดินทางมุ่งหน้าสู่บ้านเรือนของบิดามารดา เศร้าโศกเสียใจสุดประมาณ พลางเดินบ่นรำพึงรำพันไปว่า บุตรคนหนึ่งของเราถูกเหยี่ยวเฉี่ยวเอาไป บุตรอีกคนหนึ่งถูกน้ำพัดไป สามีก็ตายในป่าเปลี่ยว นางเดินไปก็บ่นไป ได้พบชายคนหนึ่งเดินสวนทางมา สอบถามทราบว่ามาจากเมืองสาวัตถี จึงถามถึงบิดามารดาของตนที่อยู่ในเมืองนั้น ชายคนนั้นตอบว่า *"น้องหญิง เมื่อคืนนี้เกิดลมพายุและฝนตกอย่างหนัก เศรษฐีสองสามี*

ภรรยาและลูกชายอีกคนหนึ่ง ถูกปราสาทของตนพังล้มทับตายพร้อมกันทั้งครอบครัว เธอจงมองดูควันไฟที่เห็นอยู่โน่น ประชาชนร่วมกันเผาทั้ง ๓ พ่อ แม่ และลูกบนเชิงตะกอนเดียวกัน"

นางปฏาจารา พอชายนั้นกล่าวจบลงแล้ว ก็ขาดสติสัมปชัญญะ ไม่รู้สึกตัวว่า ผ้านุ่งผ้าห่มที่นางสวมใส่อยู่นั้นหลุดลุ่ยลงไป เดินเปลือยกายเป็นคนวิกลจริต ร้องไห้ไปบ่นเพ้อรำพันเซซวนคร่ำครวญเรื่องของตน ผู้คนคิดว่านางเป็นบ้า พากันขว้างปาด้วยก้อนดินบ้าง โรยฝุ่นลงบนศีรษะนางบ้าง และนางยังคงเดินต่อเรื่อยไปอย่างไร้จุดหมายปลายทาง

ขณะนั้น พระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมอยู่ท่ามกลางพุทธบริษัท ทรงทราบด้วยพระญาณว่านางปฏาจารามีอุปนิสัยแห่งพระอรหัต จึงบันดาลให้นางเดินทางมายังวัดพระเชตวัน นางได้เดินมายืนเกาะเสาศาลาโรงธรรมอยู่ท้ายสุด พุทธบริษัทหมู่คนทั้งหลายพากันขับไล่นางให้ออกไป แต่พระบรมศาสดาตรัสห้ามไว้ แล้วตรัสกับนางว่า *"จงกลับได้สติเถิด น้องหญิง"*

ด้วยพุทธานุภาพ นางกลับได้สติในขณะนั้นเอง มองดูตัวเองเปลือยกายอยู่ รู้สึกอายจึงนั่งลง อุบาสกคนหนึ่งโยนผ้าให้นางนุ่งห่ม นางเข้าไปกราบถวายบังคมพระศาสดาที่พระบาท แล้วกราบทูลเคราะห์กรรมของนางให้ทรงทราบโดยลำดับ พระพุทธองค์ได้ตรัสพระดำรัสว่า

"แม่น้ำในมหาสมุทรทั้งสี่ ก็ยังน้อยกว่าน้ำตาของคนที่ถูกความทุกข์ความเศร้าโศกครอบงำ ปฏาจารา เพราะเหตุไร เธอจึงยังประมาทอยู่"

ปฏาจารา ฟังพระดำรัสนี้แล้วก็คลายความเศร้าโศกลง พระบรมศาสดาทรงทราบว่านางหายจากความเศร้าโศกแล้ว จึงตรัสต่อไปว่า

"ปฏาจารา ขึ้นชื่อว่าบุตรสุดที่รัก ไม่อาจเป็นที่พึ่ง เป็นที่ต้านทาน

หรือเป็นที่ป้องกันแก่ผู้ไปสู่ปรโลกได้ บุตรเหล่านั้น ถึงจะมีอยู่ก็เหมือนไม่มี ส่วนผู้รู้ทั้งหลายรักษาศีลให้บริสุทธิ์แล้ว ควรชำระทางไปสู่พระนิพพานของตนเท่านั้น"

เมื่อจบพระธรรมเทศนา นางปฏาจาราดำรงอยู่ในโสดาปัตติผล เป็นพระอริยบุคคลชั้นโสดาบัน แล้วกราบทูลขออุปสมบท พระพุทธองค์ทรงอนุญาต แล้วจึงบวชเป็นพระภิกษุณี ไม่นานนักก็ได้บรรลุพระอรหัตผล เมื่อนางปฏาจาราได้อุปสมบทแล้ว ปรากฏว่าเป็นพระภิกษุณีผู้มีความรอบรู้ในเรื่องพระวินัยเป็นอย่างดี อาศัยเหตุนี้ พระบรมศาสดาจึงทรงยกย่องเธอไว้ในตำแหน่งเอตทัคคะ เป็นเลิศกว่าภิกษุณีทั้งหลาย ในฝ่ายผู้ทรงพระวินัย

วันหนึ่ง พระปฏาจาราเถรีตักน้ำมาล้างเท้า พอเห็นน้ำตกลงถึงพื้นดิน น้ำไหลไปหน่อยหนึ่งแล้วก็หยุดขาดสาย ท่านจึงเทน้ำลงไปอีกเป็นครั้งที่สอง น้ำก็ไหลไปไกลกว่าครั้งแรกอีกแล้วขาดสาย ท่านจึงเทน้ำลงไปอีกเป็นครั้งที่สาม น้ำก็ไหลไปไกลกว่าครั้งที่สองอีกแล้วก็ขาดสาย ท่านจึงเอาการเทน้ำทั้งสามครั้งนั้นมาเป็นอารมณ์ พิจาราณาเปรียบเทียบกับ ***"วัย"*** ทั้ง ๓ ว่า

สัตว์โลกบางพวกตายใน ***"ปฐมวัย"*** คือวัยต้นเปรียบเสมือนน้ำที่เราได้เทลงไปในครั้งแรกก็มี

สัตว์โลกบางพวกตายใน ***"มัชฌิมวัย"*** คือวัยกลาง เปรียบเสมือนน้ำที่เราเทลงไปเป็นครั้งที่สองก็มี

สัตว์โลกบางพวกตายใน ***"ปัจฉิมวัย"*** คือวัยสุดท้าย เปรียบเสมือนน้ำที่เราเทลงไปครั้งที่สามก็มี

พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับนั่งอยู่ในพระคันธกุฎี ทรงเปล่งพระ

รัศมีไปให้ปรากฏเหมือนดังพระองค์ประทับยืนตรัสอยู่ในสถานที่ เฉพาะหน้าพระปฏาจาราเถรี แล้วจึงตรัสว่า *"ข้อเปรียบเทียบนี้ถูกต้องแล้ว ปฏาจารา การมีชีวิตอยู่เพียงวันเดียวก็ดี ขณะ (เวลา) เดียวก็ดี ของผู้เห็นความตั้งขึ้นและเสื่อมไปแห่งขันธ์ ๕ ยังดีกว่าการมีชีวิตอยู่ตั้ง ๑๐๐ ปี ของผู้ไม่เห็นความเสื่อมไปและความตั้งขึ้นแห่งขันธ์ ๕"* และพระองค์ตรัสพระคาถาธรรมว่า *"ผู้ใดไม่เห็นความตั้งขึ้นและความเสื่อมไป ถึงมีชีวิตอยู่ตั้ง ๑๐๐ ปี การมีชีวิตอยู่เพียงวันเดียวของผู้เห็น ความตั้งขึ้นและเสื่อมไป ยังดีกว่าการมีชีวิตอยู่ตั้ง ๑๐๐ปี ของผู้นั้น"*

ในเวลาจบพระธรรมเทศนาลง พระปฏาจาราเถรีก็ได้บรรลุพระอรหัตผล เป็นพระอรหันต์พร้อมด้วยปฏิสัมภิทาทั้งหลาย

พระโสณาเถรี

พระเถระผู้เป็นเลิศด้าน "ปรารภความเพียร"

ท่านเป็นผู้มีคำว่า ***"มาก"*** เรียกต่อท้ายชื่อของท่าน เพื่อบอกให้ทราบถึงลักษณะความเป็นผู้มีจุดเด่นอยู่หลายประเด็นด้วยกันคือ ผู้มีลูกมาก ผู้บวชเมื่อมีอายุมาก และ ***"ผู้มีความเพียรมาก"*** อันเป็นตำแหน่งเอตทัคคะที่ท่านได้รับ

ชีวปัจจุบันชาติพระโสณาเถรี เกิดในตระกูลเศรษฐีเมืองสาวัตถีได้ชื่อว่า ***"โสณา"*** (แปลว่า ทองคำ) เมื่อเจริญวัยแล้วได้มีคู่ครองที่มีฐานะเสมอกัน อยู่ร่วมกันมามีบุตร ๗ คน มีธิดา ๗ คน

เมื่อบุตรธิดาทั้งหลายเจริญวัยแล้วได้แต่งงานมีคู่ครองเรือนแยกย้ายกันออกไปอยู่ตามลำพัง ต่างก็มีฐานะความเป็นอยู่สุขสบายตามสมควรแก่อัตภาพฆราวาสวิสัย ต่อมาสามีของนางถึงแก่กรรมลง นางได้ปกครองดูแลทรัพย์สมบัติทั้งหมด โดยยังมิได้จัดสรรแบ่งปันให้แก่บุตรธิดาเลย และต่อมา บุตรธิดาเหล่านั้นได้พากันมาพูดกับนางบ่อยๆ ว่า *"คุณแม่ บิดาของพวกข้าพเจ้าก็ตายไปแล้ว ทรัพย์สมบัติเหล่านี้แม่จะเก็บเอาไว้ทำไม หรือแม่เกรงว่าพวกเราทั้ง ๑๔ คนนี้จะเลี้ยงแม่ไม่ได้"*

นางโสณา ก็คิดว่า *"เมื่อเราแบ่งทรัพย์สมบัติให้แล้ว ลูกๆ ก็คงจะเลี้ยงดูเราให้มีความสุขได้ ไม่ต้องลำบาก"*

เมื่อคิดอย่างนี้แล้ว นางก็แบ่งทรัพย์สมบัติให้แก่ลูกชายหญิงทั้ง ๑๔ คนๆ ละเท่าๆ กันแล้วนางก็ไปอยู่อาศัยกับลูกคนโต เมื่อไปอยู่ใหม่ๆ ก็ได้รับการปฏิบัติ ดูแลอย่างดี แต่เมื่อนานไปลูกสะใภ้ก็เริ่มมีความรังเกียจ พูดจาเสียดสีขึ้นวันละเล็กวันละน้อย พร้อมทั้งไปยุแหย่ให้สามีรังเกียจแม่ของตนเอง เมื่อพูดบ่อยๆ เข้า สามีก็เห็นคล้อยตามด้วย จนกระทั่งวันหนึ่งลูกสะใภ้ได้พูดกับนางว่า *"คุณแม่ ความจริงแม่ก็มีลูกชายหญิงตั้งหลายคน ทรัพย์สมบัติทั้งหลายแม่ก็แบ่งให้เท่าๆ กัน มิใช่ว่าฉันจะได้ ๒ ส่วนมากกว่าคนอื่นๆ แต่ทำไมแม่จึงมาอยู่กินแต่ที่บ้านฉันคนเดียว แม่ไม่รู้จักทางไปบ้านลูกคนอื่นเลยหรือ"*

นางโสณา ได้ฟังคำของลูกสะใภ้แล้ว อีกทั้งลูกชายก็ดูท่าทีคล้อยตามภรรยาของตน นางจึงจำใจห่อของใช้ส่วนตัวไปอาศัยลูกคนต่อๆ ไป และเหตุการณ์ก็เป็นทำนองเดียวกัน นางไม่สามารถจะพึ่งพาอาศัยลูกชายและลูกหญิงทั้ง ๑๔ คนนั้นได้ จึงคิดว่า *"จะมีประโยชน์อะไรกับการอาศัยลูกเหล่านี้เราไปบวชเป็นภิกษุณีจะดีกว่า"*

นางโสณา ได้ไปยังสำนักภิกษุณีสงฆ์ ขอบรรพชาอุปสมบทเป็นภิกษุณีเพราะความที่นางเป็นผู้มีลูกมากจึงได้ชื่อว่า ***"พหุปุตติกาเถรี"*** นางเองก็คิดว่า *"เราบวชในวัยชรา ไม่ควรที่จะอยู่ด้วยความประมาท"* จึงได้ช่วยนางภิกษุณีทั้งหลายทำวัตรปฏิบัติตามกิจของภิกษุณีสงฆ์ แต่เพราะความเป็นผู้บวชใหม่ และอยู่ในวัยชราจึงทำกิจบกพร่อง นางภิกษุณีทั้งหลายจึงกระทำทัณฑกรรมลงโทษแก่เธอโดยให้เธอทำหน้าที่ ต้มน้ำอุ่นให้ภิกษุณีทั้งหลายสรง ทั้งเช้า - เย็นเป็นประจำ บุตรธิดาของเธอได้มาเห็นก็พากันพูดจาเยาะเย้ยจนเธอรู้สึกสลดใจ

วันหนึ่ง พระโสณาเถรี ได้ไปหาฟืนและตักน้ำมาไว้ในโรงครัว แต่ยังมิได้ก่อไฟ พระเถรีก็คิดว่า *"เราไม่ควรประมาท ควรจะอาศัยเวลาและสถานที่อันสงบสงัดนี้ บำเพ็ญสมณธรรมทั้งกลางวันและกลางคืน"* คิดดังนี้แล้วได้พิจารณาอาการ ๓๒ ท่องบ่นภาวนาไป เดินจงกรมไปโดยยึดเสาโรงครัวเป็นแกนกลางเดินวนรอบสำรวมจิตเจริญวิปัสสนา

ขณะนั้น สมเด็จพระบรมศาสดา ประทับอยู่ในพระคันธกุฎี ทรงทราบด้วยพระญาณ จึงทรงเปล่งพระโอภาสรัศมีปานประหนึ่งว่าประทับอยู่ตรงหน้าพระเถรีนั้นแล้วตรัสสอนว่า *"ดูก่อนพหุปุตติกา ชีวิตความเป็นอยู่เพียงวันเดียวครู่เดียว ของผู้ที่เห็นธรรมอันสูงสุดที่เราได้แสดงแล้ว ดีกว่าประเสริฐกว่าชีวิตเป็นอยู่ตั้ง ๑๐๐ ปี ของผู้ไม่เห็นธรรม"*

พอสิ้นพุทธดำรัสพระเถรีก็ได้บรรลุพระอรหัตผลพร้อมด้วยปฏิสัมภิทาทั้งหลาย และเมื่อสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว จึงคิดว่า *"เมื่อภิกษุณีเหล่านั้นมาเพื่อต้องการน้ำอุ่น พอเห็นเราแล้วไม่ทันได้ใคร่ครวญ ก็จะพูดล่วงเกินดูหมิ่นเราเหมือนก่อน ก็จะได้รับบาปกรรมอันหนัก เราควรจะทำอะไรพอเป็นที่สังเกตให้พวกเขากำหนดรู้สักอย่างหนึ่ง"* แล้วนางก็ยก

ภาชนะต้มน้ำขึ้นตั้งบนเตาไฟ แต่มิได้ก่อไฟเพียงแต่ใส่ฟืนเข้าไว้ เมื่อนางภิกษุณีทั้งหลายมาที่โรงครัว เพื่อนำน้ำอุ่นไปสรง เห็นมีแต่ภาชนะต้มน้ำอยู่บนเตาไฟแต่ไม่เห็นไฟ จึงกล่าวว่า *"พวกเราบอกหญิงแก่คนนี้ต้มน้ำถวายภิกษุณีเพื่อนำไปสรง จนบัดนี้นางยังไม่ได้ใส่ไฟในเตาเลย ไม่ทราบว่านางมัวทำอะไรอยู่"*

พระโสณาเถรี จึงกล่าวว่า *"ข้าแต่แม่เจ้า ถ้าท่านทั้งหลายต้องการน้ำอุ่นไปสรง ก็จงตักเอาจากภาชนะนั้นเถิด"* แล้วพระเถรีก็อธิษฐานเตโชธาตุทำให้น้ำนั้นอุ่นขึ้นทันที

ภิกษุณีทั้งหลายได้ฟังคำของนางแล้วก็คิดว่า *"คงจะมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นแน่"* จึงทดลองใช้มือจุ่มลงในภาชนะ ก็ทราบว่าเป็นน้ำอุ่น จึงตักเอาไปสรงทั่วกัน แต่ว่าตักสักเท่าใด น้ำก็ยังปรากฏเต็มภาชนะอยู่เช่นเดิม ภิกษุณีทั้งหลายจึงทราบแน่ชัดว่า *"พระเถรีนี้ สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว"* ต่างก็พากันตกใจ

นางภิกษุณี ผู้มีวัยอ่อนกว่า ก็ก้มลงกราบแทบเท้ากล่าวขอขมาโทษว่า *"ข้าแต่พระแม่เจ้า พวกข้าพเจ้าได้พูดจาดูหมิ่นล่วงเกินท่าน เพราะความเขลาเบาปัญญามิได้พิจารณาให้รอบคอบตลอดกาลนานมาแล้ว ขอพระแม่เจ้าจงเมตตาอดโทษแก่พวกข้าพเจ้าด้วยเถิด"*

ส่วนนางภิกษุณี ผู้มีวัยแก่กว่าก็นั่งกระหย่อง (นั่งคุกเข่า) กล่าวขอขมาให้อดโทษให้เช่นกัน โดยขอขมาโทษด้วยคำว่า *"ข้าแต่พระแม่เจ้าพวกข้าพเจ้าได้พูดจาดูหมิ่นล่วงเกินท่าน โดยมิได้พิจารณาให้รอบคอบตลอดกาลมานานแล้วขอท่าน จงเมตตาอดโทษแก่พวกข้าพเจ้าด้วยเถิด"*

ตั้งแต่นั้นมา คุณงามความดีของพระโสณาเถรี ก็ปรากฏเป็นที่ทราบกันไปทั่ว

"พระเถรี ผู้แม้บวชในเวลาแก่เฒ่า ก็ยังดำรงอยู่ในพระอรหัตผลได้ในเวลาไม่นาน เพราะอาศัยความเป็นผู้ปรารภความเพียรไม่เกียจคร้าน"

พระบรมศาสดา ขณะประทับอยู่ ณ พระเชตวันมหาวิหาร เมื่อทรงสถาปนาภิกษุณีทั้งหลาย ในตำแหน่งต่าง ๆ ตามลำดับแล้ว อาศัยความเป็นผู้ปรารภความเพียร ขยัน ไม่เกียจคร้านของพระเถรีนี้ จึงได้ทรงสถาปนาพระนางโสณาเถรี นี้ไว้ในตำแหน่งเอตทัคคะ เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุณีสาวิกาทั้งหลาย ในฝ่ายผู้ปรารภความเพียร

ธรรมในแดนต่าง

ของสามเณรผู้บรรลุธรรม ยุคพุทธกาล

ราหุลสามเณร

ผู้เป็นเอตทัคคะด้าน "ใคร่ต่อการศึกษา"

ราหุลสามเณร ได้รับยกย่องจากพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า เป็นผู้เลิศที่สุดในฝ่ายใคร่ต่อการศึกษาแต่เหตุผลทั้งหมดที่ปรากฏแก่ท่านก็เนื่องมาจากเหตุผลในอดีตชาติและปัจจุบันชาติ โดยท่านได้สร้างสมบุญญาบารมีไว้

เมื่อแสนกัปล่วงมาแล้วสมัยพระปทุมุตตรสัมมาสัมพุทธเจ้าในอดีตชาติของราหุลสามเณร เกิดเป็นบุตรของเศรษฐีมีพี่น้องสองคนได้ก่อตั้งโรงทานที่ประตูบ้านทั้งสี่แห่ง ตั้งใจบริจาคมหาทานแก่คนทั่วไป มีดาบสสองตนมารับทานเป็นเนืองนิตย์ หลังจากสิ้นอายุขัยได้เกิดเป็นพญานาคชื่อปฐวินธรเนื่องจากได้อธิษฐานผลบุญตามดาบสตนหนึ่งที่แนะนำ ท่านเสียใจที่ต้องตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ วันหนึ่งได้ไปเข้าเฝ้าพระอินทร์ในสวรรค์ซึ่งเคย

เป็นพี่น้องกันในชาติที่แล้วซึ่งท่านได้อธิษฐานผลบุญเป็นท้าวสักกะตามดาบสอีกตนหนึ่ง พระอินทร์จำพี่น้องได้จึงแนะนำให้ทำบุญกับพระปทุมุตตรสัมมาสัมพุทธเจ้า พญานาคจึงได้ไปนิมนต์พระพุทธเจ้าไปรับมหาทานในนาคภิภพ ๗ วัน ซึ่งสามเณรอุปเรวตซึ่งเป็นโอรสของพระพุทธเจ้าได้เสด็จด้วย พญานาคมีศรัทธาในสามเณรเป็นอันมากจึงได้ตั้งปรารถนาเฉพาะพระพักตร์ของพระปทุมุตรสัมมาสัมพุทธเจ้าขอให้ข้าพระองค์ได้เป็นโอรสของพระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งในอนาคตกาล พระพุทธองค์ทรงพยากรณ์ท่านจะได้เป็นพระโอรสของพระสมณโคดมพุทธเจ้าในอนาคต แล้วเสด็จกลับวิหาร ในกัปที่๙๒ ในศาสนาของพระปุสสสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านได้เกิดเป็นเจ้าหน้าที่จัดไทยธรรมถวายพระสงฆ์ รักษาศีล ๑๐ และบริจาคทาน ในศาสนาของพระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เกิดเป็นปฐวินธรราชกุมาร ได้สร้างวิหารกุฏิ ๕๐๐ หลังถวายพระภิกษุสามเณร พระองค์เคยเกิดเป็นชาลี ในสมัยที่พระพุทธเจ้าเสวยพระชาติเป็นพระเวสสันดร และได้ทรงมาเกิดเป็นพระราหุล พระโอรสของเจ้าชายสิทธัตถะและพระนางพิมพา แห่งเมืองกบิลพัสดุ์ ซึ่งเป็นวันเดียวกับวันที่เจ้าชายสิทธัตถะทรงออกผนวช และทรงพระนามว่า **ราหุล** ซึ่งแปลว่า บ่วง ที่มีพระนามเช่นนี้ เพราะจากพระอุทานของเจ้าชายสิทธัตถะในเวลาที่พระโอรสประสูติว่า *"บ่วงเกิดแล้ว เครื่องผูกพันเกิดแล้ว"*

พระผู้มีพระภาคเจ้าได้เสด็จเยี่ยมพระประยูรญาติและไปโปรดพระนางพิมพา พระนางจึงให้พระโอรสไปทูลขอพระราชทรัพย์จากพระราชบิดา ซึ่งพระองค์ก็ทรงมีพระดำริถึงพระราหุลว่า *ทรัพย์สมบัติเหล่านั้นเป็นทรัพย์ที่เป็นไปตามวัฏฏะ หรือเป็นทรัพย์ภายนอก มีสภาพหมุนเวียนไป ทำให้เกิดความเดือดร้อนได้* พระองค์จึงจะให้ อริยทรัพย์ ซึ่งหมายถึง ทรัพย์อัน

ประเสริฐ มี ๗ อย่าง ได้แก่ สัทธา สีล หิริ โอตตัปปะ พาหุสัจจะ จาคะ ปัญญา ทรัพย์เหล่านี้ต่างหากที่เป็นทรัพย์ที่ช่วยให้ข้ามพ้นจากโลกได้ เป็นทรัพย์ภายใน หรือที่เรียกว่า โลกุตรทรัพย์ และต่อมาจึงได้มีการบรรพชาพระราหุล เป็นสามเณรรูปแรกในพระพุทธศาสนา

ราหุลสามเณรเป็นผู้มีความกตัญญูกตเวทิตาต่อพระมารดาเมื่อครั้งพระมารดาทรงป่วย ไม่สบายจากโรคลม โดยพยายามหาหนทางในการแสวงหาเภสัชที่ช่วยรักษาพระอาการให้พระมารดาหายจากพระโรคอาการได้ พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ได้ทรงตรัสสอนเมื่อสามเณรราหุลอายุ ๗ ขวบทรงแสดงพระสูตรที่ชื่อว่าราหุลสูตร ว่าด้วยการไม่ดูหมิ่นบัณฑิตด้วยพระคาถาธรรมะอยู่เสมอว่าให้ ละกามคุณ ๕ อย่าง อบรมวิปัสสนา ฯลฯ ราหุลสามเณรได้ปฏิบัติตามและสำเร็จเป็นพระอรหันต์ เมื่อเป็นพระเถระได้ฟังพระสูตรจากพระพุทธองค์มีชื่อว่าจูฬราหุโลวาทสูตรที่วัดเวฬุวัน สรุปว่าธรรมของบุคคลผู้ไม่มีความละอายในการแกล้งกล่าวเท็จทั้งที่รู้อยู่ก็เป็นของว่างเปล่าเหมือนกันฉะนั้น ตรัสสอนเรื่องกรรมสามประการ "ดูก่อนราหุล สมณะ หรือพราหมณ์ทุกจำพวกในอดีตกับอนาคตกาลและปัจจุบันกาลนี้ที่ได้ชำระกายกรรม (การกระทำทางกาย) วจีกรรม (การกระทำทางวาจา มโนกรรม (การกระทำทางใจหรือการคิด) ของตนให้บริสุทธิ์ ก็ล้วนพิจารณาอย่างนี้ทั้งนั้น" เมื่อพระผู้มีพระภาคประทับอยู่ที่เชตวันมหาวิหารได้แสดงมหาราหุโลวาทสูตร ว่า "ดูก่อนราหุลรูปทั้งปวงไม่ว่าอดีต อนาคตปัจจุบันในภายในหรือภายนอก หยาบหรือละเอียด เลวทรามหรือประณีตอยู่ในที่ไกลหรือใกล้ก็ตาม เธอควรเห็นด้วยปัญญาอันชอบตามเป็นจริงอย่างนี้ว่านั่นไม่ใช่เรา นั่นไม่ใช่ตัวตนของเราดังนี้" พระราหุลเถระเป็นผู้ที่ใคร่ต่อการศึกษาพระธรรมวินัยมากเมื่อตื่นเช้าท่านจะกำเม็ดทรายเต็ม

กำมือ แล้วกล่าวว่าวันนี้ขอให้ข้าพเจ้าได้รับฟังโอวาทคือคำสั่งสอนเท่ากับเมล็ดทรายในกำมือนี้จากพระผู้มีพระภาคเจ้า หรือจากพระอุปัชฌาย์ของข้าพเจ้า ท่านได้รับการประกาศยกย่องจากพระผู้มีพระภาคเจ้าให้ดำรงตำแหน่งเอตทัคคะ คือ เลิศกว่าพระภิกษุทั้งหลาย ผู้ใคร่ต่อการศึกษา ท่านได้นิพพานที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์

เรวตขทิรวนิยสามเณร
ผู้เป็นเอตทัคคะด้าน "อยู่ในป่า"

เรวตขทิรวนิยสามเณร เป็นผู้มีความเฉลียวฉลาด มีความเก่งกล้าสามารถ และมีความตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยวมาแต่เยาว์วัยจัดว่าเป็น ***"ยุววีรกรรม"*** ทั้งยังมีคุณความดีที่ท่านประพฤติปฏิบัติจนประสบความสำเร็จอริยธรรมขั้นสูงสุด

ชีวประวัติในส่วนอดีตชาติของเรวตขทิรวนิยสามเณร ในพุทธสมัยของพระปทุมุตตรพุทธเจ้า เรวตขทิรวนิยสามเณรได้เกิดขึ้นที่เมืองหงสวดี มีอาชีพในการค้าขายทางเรือ มีฐานะเป็น นายสำเภาและมีท่าเทียบเรือท่านได้นิมนต์พระปทุมตรพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระสงฆ์ ๑๐๐,๐๐๐ องค์เสด็จประทับในเรือที่ตกแต่งอย่างสวยงามข้ามฟากท่านได้รับสรรเสริญในที่ประชุมสงฆ์ ท่านมีความปรารถนาที่จะได้มาเป็นเลิศในการอยู่ป่าดังเช่นพระภิกษุฝ่ายในป่าบ้าง พระปทุมุตรพุทธเจ้าทรงพยากรณ์ภายหลังในกัปที่หนึ่งแสนข้างหน้า จักมีพระสัมมาสัมพทธเจ้าพระองค์

หนึ่งทรงพระนามตามพระโคตรว่า โคดม ท่านเรวตขทิรวนิยสามเณร จึงได้จุติจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ลงมาเกิดในตระกูลพราหมณ์นามว่า ***"เรวตะ"*** แล้วจักออกบรรพชาในศาสนา ตั้งใจเจริญวิปัสสนาแล้วละอาสวกิเลสทั้งปวงได้เด็ดขาด

เมื่ออายุได้ ๗ ขวบท่านได้หนีออกบวชในสำนักพระภิกษุ ๓๐ องค์ในป่า พระภิกษุไม่อนุญาตท่านจึงได้กล่าวว่าถูกปล้นสมบัติ แต่ทรัพย์สมบัติที่ว่านี้หาใช่เป็นทรัพย์เครื่องนุ่งห่มหรือประดับประดาภายนอกไม่ แต่มีความหมายว่า สมบัติ ๓ ประการ ได้แก่ มนุษยสมบัติ สวรรค์สมบัติ และนิพพานสมบัติ กาลต่อมาเมื่อ เรวตะสามเณรมีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ที่จะอุปสมบทได้ พระเถระทั้งหลายจึงได้ให้เรวตะสามเณรได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ พระเรวตะได้เจริญสมณธรรมอยู่ในป่าไม้ตะเคียน หรือที่เรียกว่าไม้ขทิระ ดังนั้นชื่อของท่านจึงถูกเรียกว่าเป็น พระเรวตขทิรวนิยะ แปลว่าพระเรวตะผู้อยู่ในป่าไม้ตะเคียน พระสารีบุตรได้ทราบข่าวว่าน้องชายบวชจึงทูลขออนุญาตพระพุทธองค์ไปเยี่ยม พระพุทธองค์ได้ทรงเสด็จไปด้วยพร้อมภิกษุเป็นจำนวนมาก การเดินทางเป็นไปด้วยความสะดวกจากการที่ได้นิมนต์พระศิวลีไปด้วย เทวดาก็นิมิตเป็นหมู่บ้านและใส่บาตรพระภิกษุเป็นจำนวนมาก ท่านสำเร็จพระอรหัตผล พร้อมด้วยปฏิสัมภิทา ๔

ขีณาสพสามเณร

ขีณาสพสามเณร เป็นผู้ได้บรรลุอริยธรรมชั้นสูงสุดในพระพุทธศาสนา เมื่อมีอายุเพียง ๗ ขวบ ท่านได้สำเร็จพระอรหัตพร้อมทั้งปฏิสัมภิทา ๔ ณ เวลาที่ปลงผมเสร็จ ครั้งนั้นมีพระติสสเถระได้ใช้น้ำชุบผมกุมารให้เปียกแล้วบอก ***“ตจปัญจกกรรมฐาน”*** หรือกรรมฐานมีหนังเป็นที่ครบห้า วิธีทำสมาธิ พิจารณาร่างกายแยกเป็นส่วนๆ คือ ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง แล้วจึงบรรพชาเป็นสามเณร อีกครั้งแห่งกุศลที่ขีณาสพสามเณรทรงไม่ถือโทษโกรธเคืองพระติสสเถระ พระอุปัชฌาย์ที่เป็นที่เคารพนับถือจากการที่ทำให้สามเณรตาแตก โดยกล่าวว่าโทษนี้เป็นโทษของวัฏฏะ เป็นรอบแห่งการเวียนว่ายตายเกิดเท่านั้น ถือได้ว่าเป็นการพูดของขีณาสพสามเณรที่ปลอบโยนให้พระติสสเถระเบาใจ พระบรมศาสดาก็ทรงตรัสด้วยความชื่นชมว่าขีณาสพสามเณรไม่โกรธ ไม่ประทุษร้ายต่อใครๆ เป็นผู้มีอินทรีย์อันประกอบด้วยร่างกายและจิตใจที่สงบ

ชาติปูชกสามเณร

ชาติปูชกสามเณร เป็นผู้ที่ได้สำเร็จอรหัตธรรมขั้นสูงสุดในพระบวรพุทธศาสนาในวัยเยาว์ นับเป็นตัวอย่างของการกระทำความดีไว้ให้มากเท่าที่จะมากได้ โดยไม่ควรจะรอเวลาในการกระทำความดี ซึ่ง ชาติปูชกสามเณรได้บำเพ็ญกุศลที่เป็นอุปนิสัยในปางก่อนทุกๆชาติเสมอมา เช่นได้

บูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระวิปัสสี ในยุคของพระสมณโคดม ครั้นท่านมีอายุ ๗ ขวบ ท่านได้เกิดความเลื่อมใสในพระผู้มีพระภาคเจ้า จึงออกบรรพชาและได้เจริญวิปัสสนา คือ การฝึกอบรมปัญญาให้เกิดความเห็นแจ้งในสังขารทั้งหลายว่า เป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ต่อมาไม่นาน ชาติปูชกสามเณรได้สำเร็จอรหัตผลเป็นพระอรหันต์ มีปฏิสัมภิทาหรือปัญญาอันแตกฉาน ๔ ประการ วิโมกข์ หรือความหลุดพ้นจากกิเลส ๘ ประการ และอภิญญาหรือความรู้แจ้ง ๖ ประการ ดังนั้น จากชีวประวัติของพระชาติปูชกเถระนี้ จึงแสดงให้เห็นว่าการบูชาสิ่งที่ควรบูชา ย่อมได้รับอานิสงส์ หรือ ผลดีที่เกิดขึ้นตามมา

ตีณิสรณคมนิยสามเณร

ตีณิสรณคมนิยสามเณร เป็นผู้ทรงคุณธรรมด้านความกตัญญู-กตเวที คือ ผู้รู้อุปการคุณที่ผู้อื่นกระทำไว้แล้วกระทำตอบแทน พร้อมทั้งเป็นผู้มีความเลื่อมใสที่มั่นคงในพระรัตนตรัย ประวัติของตีณิสรณคมนิยสามเณร ในอดีตชาติ ตีณิสรณคมนิยสามเณรได้เคยบำเพ็ญบุญญาธิการหรือการทำบุญอันยิ่งใหญ่ ท่านจึงได้เกิดมาในเรือนของผู้มีตระกูลแห่งหนึ่ง บิดามารดาของท่านเป็นคนตาบอด ท่านก็ไม่เคยทอดทิ้งบิดามารดาตั้งใจทำหน้าที่เลี้ยงดูท่านทั้งสองโดยตลอดมา แล้วท่านจึงตัดสินใจเข้ารับนับถือสรณะอันเป็นที่พึ่งที่ระลึก ๓ ประการ คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เพื่อการหลุดพ้นจากทุคติทั้งปวง การรักษาสรณะทั้งสามไว้ได้นาน

ตลอดหนึ่งแสนปี อนึ่ง คนในยุคนั้นสามารถมีอายุยืนได้ถึงหนึ่งแสนปี จึงส่งผลกุศลให้ท่านได้เกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์และได้รับสมบัติทั้งสอง คือ สมบัติของเทวดาและสมบัติของมนุษย์ ด้วยอานิสงส์ของการตั้งมั่นนับถือพระไตรสรณคมน์

(ประวัติของพระภิกษุ ภิกษุณี และสามเณร ได้คัดลอกมาบางส่วน จะอ่านเพิ่มเติมฉบับเต็มได้จากหนังสือของอาจารย์จำเนียร ทรงฤกษ์)

ธรรมในแดนต่าง
ของบริษัทสี่ยุคพุทธกาล

กษัตริย์ - เศรษฐี
อุบาสก - อุบาสิกา

กษัตริย์

พระมหากษัตริย์ในแคว้นต่างๆที่ยิ่งใหญ่ย่อมมีอิทธิพลในด้านการเผยแผ่พระศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีหลายองค์ที่สำคัญทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภกที่ยอดเยี่ยม และจะขอยกตัวอย่างเพียง ๓ องค์ และพระธรรมเทศนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงแสดงโดยสังเขป

๑. พระเจ้าพิมพิสาร กษัตริย์กรุงราชคฤห์แห่งแคว้นมคธ เป็นผู้ที่บรรลุโสดาบัน ได้ถวายสวนไผ่เป็นวัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา

มีชื่อว่าเวฬุวันมหาวิหารและช่วยทำนุบำรุงศาสนาเป็นอย่างดี

๒. พระเจ้าอชาติศัตรู เป็นโอรสของพระเจ้าพิมพิสาร และได้ทำปิตุฆาต ต่อมาศรัทธาในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ช่วยเหลือในการเผยแผ่ศาสนา เป็นผู้ที่นำทรัพย์สมบัติไปทำธาตุนิธานเพื่อเก็บรักษาพระบรมสารีริกธาตุไว้ให้กับพระเจ้าอโศกมหาราช

๓. พระเจ้าปเสนทิโกศล ทรงเป็นกษัตริย์ที่มีความสำคัญมากต่อพระพุทธศาสนาอีกองค์หนึ่ง เมื่อพระพุทธองค์เสด็จมายังเมืองสาวัตถีตามคำทูลเชิญของอนาถปิณฑิกเศรษฐีที่เวฬุวันมหาวิหาร เมื่อมาถึงพระเจ้าปเสนทิโกศลก็มาเฝ้า ในตอนนั้นท่านยังมิได้ศรัทธาในองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาค และได้ถามพระพุทธเจ้าว่า ทำไมจึงทรงเรียกพระองค์เองว่าพุทธะ แม้แต่อาจารย์เดียรถีย์ทั้ง ๖ มีสานุศิษย์มากมาย เป็นผู้สูงอายุได้บวชบำเพ็ญพรตมานานแล้ว ยังไม่กล้าเรียกตนเองว่าพุทธะเลย เหตุไฉนพระองค์จึงได้รับรองตนเองว่าพุทธะ ทั้งๆที่อายุยังน้อยบวชก็ยังไม่นานนัก

พระพุทธองค์ตรัสตอบว่า ***"สิ่งใดที่เราเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยก็จริง แต่เราจะประมาทไม่สนใจเชื่อถือต่อสิ่งนั้นๆไม่ได้มีสี่อย่างคือ"***

๑. **เด็กที่เกิดในขัตติยะตระกูล** บุคคลใดประมาทดูหมิ่นเด็กที่เกิดในขัตติยะตระกูล ด้วยกิริยาอาการที่ไม่เคารพ เมื่อเด็กนั้นเจริญวัยเติบโตขึ้นแล้ว ได้ครองราชย์สมบัติเข้าเวลาใด เด็กนั้นก็จะรำลึกขึ้นได้ว่าบุคคลนั้นๆ แต่ก่อนเคยประมาทดูหมิ่นเรา เมื่อครั้งเรายังเด็กอยู่ เมื่อระลึกขึ้นมาได้อย่างนี้ ก็อาจสั่งลงโทษแก่บุคคลนั้นๆได้

๒. **งูพิษตัวเล็ก** ผู้ใดก็ตามประมาทดูหมิ่นว่างูตัวนี้เล็ก แล้วก็เข้าไปจับต้องหยอกล้อเล่น งูนั้นก็อาจกัดเอาจนถึงแก่ความตายได้

๓. **ไฟ** ใครก็ตามดูหมิ่นว่าไฟนี้ก้อนเล็กนิดเดียวแล้วก็ไม่เอาใจใส่

ต่อมัน ไฟกองเล็กกองน้อยนี้ อาจลุกลามทำให้เกิดเป็นไฟกองใหญ่ขึ้นได้ แล้วเผาผลาญทำลายบ้านเมืองให้เสียหายย่อยยับลงได้

๔. **บรรพชิต** ผู้ใดประมาทดูหมิ่นเหยียดหยามบรรพชิตองค์นั้นองค์นี้ว่าเป็นเด็กเป็นเณร เป็นพระบวชใหม่ ไม่น่าเคารพเลื่อมใส ผู้นั้นอาจเสื่อมจากประโยชน์ที่ตนจะพึงได้รับด้วยอำนาจแห่งศีล สมาธิ และปัญญาของท่านเหล่านั้น

แล้วพระองค์ก็ทรงสอนเปรียบเทียบหลักพุทธศาสนากับความคิดเห็นของเดียรถีย์ทั้งหลายให้ฟัง เมื่อจบแล้วพระเจ้าปเสนทิโกศลจึงเปล่งวาจาขึ้นว่า นับแต่บัดนี้เป็นต้นไป ข้าพระองค์ขอถึงพระรัตนตรัยว่าเป็นสรณะที่พึ่งอันประเสริฐสุดของข้าพเจ้า ต่อมาพระองค์และพระนางมัลลิกาอัครมเหสี ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภกยอดเยี่ยมด้วย

องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงธรรมสอนพระเจ้าปเสนทิโกศลให้มีการแบ่งปัน เกื้อกูลเพื่อความสุขของมหาชนและบ้านเมืองด้วยธรรมดังเช่น

ดูกรมหาบพิตร ในถิ่นของอมุษย์ มีสระโบกขรณี ซึ่งมีน้ำใส เย็นจืดสนิท สอาด มีท่าที่ขึ้นลง เรียบร้อย น่ารื่นรมย์แต่น้ำนั้นคนจะตักเอาไปก็ไม่ได้ จะดื่มก็ไม่ได้ จะอาบก็ไม่ได้ หรือจะทำการใดตามต้องการก็ไม่ได้ มหาบพิตร เมื่อเป็นเช่นนี้ น้ำที่มิได้กินใช้โดยชอบนั้น พึงถึงความหมดสิ้นไปเปล่า โดยไม่ถึงการบริโภคแม้ฉันใด

ดูกรมหาบพิตร อสัตบุรุษได้โภคะอันโอฬารแล้วไม่ทำตนให้เป็นสุข ฯลฯ โภคะเหล่านั้นของเขา อันมิได้กินใช้โดยชอบ ย่อมถึงความหมดสิ้นไปเปล่า โดยไม่ถึงการบริโภคฉันนั้นเหมือนกัน

ดูกรมหาบพิตร ส่วนสัตบุรุษ ได้โภคะอันโอฬารแล้วย่อมทำตน

ให้เป็นสุข ให้เอิบอิ่ม ย่อมทำมารดา บิดา..บุตร ภรรยา คนรับใช้กรรมกร และคนสนองงาน มิตรสหาย เพื่อนร่วมกิจการ ให้เป็นสุข ให้เอิบอิ่ม ย่อมประดิษฐานไว้ในสมณพราหมณ์ทั้งหลาย ซึ่งทักษิณาอันมีผลสูงขึ้นไป มีจุดที่คำนึงหมายอันดี มีวิบากเป็นสุข เป็นไปเพื่อสวรรค์

โภคะเหล่านั้นของเขา ที่บริโภคอยู่โดยชอบอย่างนี้ ราชาทั้งหลายมิได้ริบเอาไป โจรทั้งหลายก็มิได้ลักเอาไป ไฟก็มิได้ไหม้หมดไป น้ำก็มิได้พัดพาไป อัปริยทายาททั้งหลายก็มิได้ขนเอาไป เมื่อเป็นเช่นนี้ โภคะเหล่านั้นของเขา ที่กินใช้อยู่โดยชอบ ย่อมถึงการบริโภค ไม่ถึงความหมดสิ้นไปเปล่า

ดูกรมหาบพิตร เหมือนดังว่า ในที่ไม่ไกลจากคามหรือนิคมมีสระโบกขรณี ซึ่งมีน้ำใส เย็น จืดสนิท สอาด มีท่าที่ขึ้นลง เรียบร้อย น่ารื่นรมย์ น้ำนั้นคนจะตักเอาไปก็ได้ จะดื่มก็ได้ จะอาบก็ได้ หรือจะทำการใดตามต้องการก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ น้ำที่กินใช้อยู่โดยชอบนั้น พึงถึงการบริโภคไม่ถึงความหมดสิ้นไปเปล่า แม้ฉันใด สัตบุรุษได้โภคะอันโอฬารแล้ว ย่อมทำตนให้เป็นสุข ฯลฯ ฉันนั้นเหมือนกัน

พระผู้มีพระภาคองค์พระสุคตศาสดา ครั้นตรัสไวยากรณ์ภาษิตนี้จบแล้ว ได้ตรัสคาถาประพันธ์ต่อไปอีกว่า

น้ำมีในถิ่นที่ของอมนุษย์ คนย่อมอดน้ำนั้น อันจะดื่มมิได้ คนทรามได้ทรัพย์แล้ว ตนเองก็ไม่บริโภค ทั้งก็ไม่ให้ปันแก่ใคร ฉันใด ก็ฉันนั้น ส่วนวิญญูชน มีปัญญา ได้โภคะแล้ว ย่อมบริโภค และใช้ทำกิจการ เลี้ยงดูหมู่ญาติ เป็นคนอาจหาญ ใครก็ไม่ติเตียน ย่อมเข้าถึงแดนสวรรค์ฯ

(สํ.ส.15/387)

เศรษฐี

เศรษฐีที่ได้รับการยกย่องจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ล้วนเป็นพระอริยบุคคล ซึ่งได้ทุ่มเทช่วยเหลือในการเผยแผ่พระศาสนา ช่วยให้บริษัทของพระองค์มั่นคงมีทั้งหมด ๙ ท่าน ในที่นี้จะยกตัวอย่างเพียง 2 ท่าน ที่เป็นตัวแทนของอุบาสก และอุบาสิกาคือท่านท่านอนาถ-ปิณฑิกมหาเศรษฐีและมหาอุบาสิกาวิสาขาโดยสังเขป

๑. ท่านธนัญชัยมหาเศรษฐี
๒. ท่านยัสสมหาเศรษฐี
๓. ท่านสุมนมหาเศรษฐี
๔. ท่านชฎิลมหาเศรษฐี
๕. ท่านอนาถปิณฑิกมหาเศรษฐี
๖. ท่านเมณฑกมหาเศรษฐี
๗. ท่านโชติกมหาเศรษฐี
๘. ท่านสุมังคลมหาเศรษฐี
๙. ท่านมหาอุบาสิกาวิสาขา

๑๐. อนาถปิณฑิกเศรษฐี เป็นเศรษฐีเมืองสาวัตถี ที่บรรลุโสดาบัน อุทิศตนเสียสละทรัพย์ ๕๔ โกฏิ ด้วยศรัทธาอย่างเปี่ยมล้น เพื่อพระศาสนา สร้างวัดเชตวันมหาวิหาร ซึ่งพระพุทธองค์ทรงจำพรรษาอยู่ถึง ๒๙ พรรษา ในวันพระข้างขึ้นหรือแรม ๘ ค่ำ ๑๔ ค่ำ ๑๕ ค่ำ ท่านจะไปวัดเพื่อสมาทานอุโบสถศีลนอกจากนี้ยังได้ชักนำบริวารของท่านทั้งชายหญิงและเด็กๆ หลายร้อยคนให้สมาทานรักษาอุโบสถศีลด้วย เมื่อเศรษฐี

ป่วยหนักจวนจะสิ้นชีพ พระสารีบุตรพร้อมด้วยพระอานนท์ไปเยี่ยมพร้อมทั้งให้โอวาทดังนี้

ดูกรคฤหบดี เพราะฉะนั้นแล ท่านพึงศึกษาอย่างนี้ว่า อารมณ์ใดก็ตาม ที่เราได้เห็น ได้ยิน ได้ทราบ ได้แจ้งแก่ใจ ได้แสวงหา ได้คุ้นใจ เราจักไม่ยึดติดถือมั่นอารมณ์นั้น และวิญญาณที่อาศัยอารมณ์นั้นจักไม่มีแก่เรา ดูกรคฤหบดี ท่านพึงศึกษาอย่างนี้เถิด

อนาถปิณฑิกเศรษฐีฟังโอวาทจบแล้ว ถึงกับร่ำไห้ และได้กล่าวว่า

กระผมได้เข้ามาใกล้ชิดองค์พระศาสดาและพระภิกษุทั้งหลาย ผู้เป็นที่เจริญใจมาเป็นเวลายาวนาน แต่กระนั้นก็ไม่เคยได้สดับธรรมีกถาอย่างนี้เลย

พระอานนท์ตอบชี้แจงว่า

ดูกรคฤหบดี ธรรมีกถาอย่างนี้ ไม่สำแดงแก่คนนุ่งขาว ชาวคฤหัสถ์ จะสำแดงแก่บรรพชิต

อนาถบิณฑิกเศรษฐีทราบอย่างนั้นแล้วได้กล่าวขอร้องว่า

ข้าแต่พระสารีบุตรผู้เจริญ ถ้าอย่างนั้น ขอธรรมีกถาอย่างนี้ จงสำแดงแก่คนนุ่งขาวชาวคฤหัสถ์บ้างเถิด เพราะว่า กุลบุตรจำพวกมีกิเลสธุลีในดวงตาน้อยก็มีอยู่ เพราะมิได้สดับธรรม ก็จะเสื่อมไป คนที่จะรู้เข้าใจธรรมจักมี

หลังจากนั้นท่านเศรษฐีก็ถึงแก่กรรมและไปเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิต

มหาอุบาสิกาวิสาขา

นางเป็นบุตรของมหาเศรษฐีบรรลุธรรมเป็นโสดาบันเมื่ออายุ ๗ ขวบ อายุ ๑๖ ปีแต่งงานกับลูกเศรษฐีเมืองสาวัตถี เป็นสกุลมิจฉาทิฐินับถือเดียรถีย์ นางสามารถทำให้ครอบครัวของสามีหันมานับถือพระพุทธศาสนา ได้สร้างวัดบุพพารามริมแม่น้ำอจิรวดี เมืองสาวัตถีสิ้นทรัพย์ไป ๓๑ โกฏิ ถวายเป็นพุทธาวาสและสังฆาวาส พระพุทธองค์ทรงยกย่องนางว่าเป็นมหาอุบาสิกาผู้ประเสริฐกว่าทายิกาทั้งหลาย

ในครั้งหนึ่งพระพุทธองค์ประทับที่บุพพาราม และได้ทรงแสดงธรรมโปรดนางวิสาขา เพราะนางมีความเศร้าโศกเสียใจมากที่หลานรักของนางตายไปด้วยโรคอย่างหนึ่ง ตามธรรมเนียมในสมัยนั้น ญาติผู้ใหญ่ต้องลงอาบน้ำชำระมณทินในงานอวมงคลทุกครั้งที่ลูกหรือหลานตาย นางจึงลงไปอาบน้ำในแม่น้ำเนื้อตัวเปียกโชก เข้าไปเฝ้าพระพุทธองค์ พระองค์ทรงตรัสว่า

“ดูก่อนวิสาขา เธอปรารถนาบุตรและนัดดา มีจำนวนมากเท่าชาวเมืองสาวัตถีนี้เชียวหรือ”

“พระเจ้าข้า ข้าพระองค์ปรารถนาเช่นนั้น”

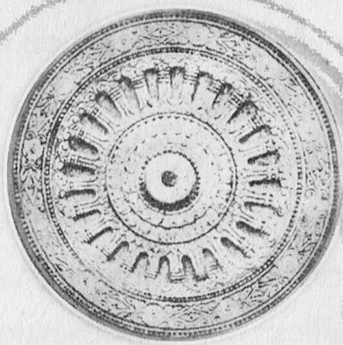
“ดูก่อนวิสาขา คนในเมืองนี้ตายวันละเท่าไร”

“บางวันก็ตาย ๑๐๐ คน บางวันก็ ๙ คน ๘ คนลงมา จนถึงหนึ่งคน เมืองสาวัตถีไม่เคยว่างจากคนตายเลย”

“ดูก่อนวิสาขา ถ้าเช่นนั้น เธอมิต้องลงอาบน้ำ มีผ้าเปียก ผมเปียกตลอดไปหรือ เธอมิต้องเศร้าโศก หาเวลาสร่างไม่ได้เลยหรือ”

"พระเจ้าข้า ข้าพระองค์ต้องมีผ้าเปียก ผมเปียก และต้องร้องไห้เศร้าโศกอย่างหาเวลาสร่างมิได้เป็นแน่นอน ฉะนั้นต่อไปนี้ข้าพระองค์จะไม่ปรารถนาบุตรและหลานอีกแล้ว"

"ดูก่อนวิสาขา เรากล่าวว่า ผู้มีสิ่งที่รักถึงร้อย ก็มีทุกข์ถึงร้อย มีสิ่งที่รักเก้าสิบ ก็มีทุกข์เก้าสิบ ตามจำนวนมากน้อย ผู้ใดไม่มีสิ่งที่รักเลย ผู้นั้นย่อมไม่มีทุกข์ ไม่มีความเศร้าโศก ไม่มีมลทินแห่งจิต ไม่มีความคับแค้นแห่งจิตดังนี้".

พลิกประวัติตามรอยธรรมใน แดนต่างกว่าแสนกัปป์ ของพระอรหันต์ สมัยพุทธกาล

เรื่องราวที่จะนำเสนอต่อไปนี้ได้คัดเอาบางส่วนตามคำบอกเล่าของพระอรหันต์ในสมัยพุทธกาล มีพระภิกษุที่บรรลุพระอรหันต์เป็นจำนวนมาก แต่ละท่านก็ได้เล่าเรื่องสร้างสมบารมีมาแตกต่างกันไปบางองค์ได้เสวยซึ่งบุญกรรมที่ตนได้ทำไว้ดีแล้วข้ามยุคไปถึงแสนกัปป์ กว่าจะมาเป็นพระอรหันต์ในสมัยขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือสมณโคดมพุทธเจ้า ซึ่งจะยกตัวอย่างการสร้างบารมีของท่านเหล่านั้นเพื่อ เป็นแบบอย่างให้กับคนในยุคปัจจุบันได้ศึกษา เพื่อให้มั่นใจในผลแห่งความดี ที่ตนพึงกระทำพอเป็นสังเขป

ถ้าท่านต้องการศึกษาให้ละเอียด และกระจ่างแจ้งมากกว่านี้ สามารถอ่านได้จาก หนังสือพระสูตรและอรรถกถาแปล ขุททกนิกาย เล่ม ๙ ของมหามกุฏราชวิทยาลัย

การสร้างบารมีจากผ้า

๑. พระปังสุกูลสัญญเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการไหว้ผ้าบังสุกุลจีวร**

ในชาติหนึ่งสมัยของพระพุทธเจ้านามว่า ติสสะ ในกัปที่ ๙๒ นับจากปัจจุบัน (สมัยที่ท่านบรรลุเป็นพระอรหันต์) พระพุทธเจ้า (ติสสะ) ได้ทรงวางผ้าบังสุกุลจีวรไว้แล้วเสด็จเข้าวิหาร ท่านได้เข้าไปในป่าใหญ่ มีธนู กระบอกน้ำ และดาบ และได้มองเห็นผ้าบังสุกุล จีวร แขวนอยู่บนยอดไม้ในป่าใหญ่ จึงวางธนูลงแล้วประณมมือขึ้นเหนือเกล้า ด้วยจิตเลื่อมใส มี

ใจโสมนัส ด้วยปีติเป็นอันมาก แล้วระลึกถึงพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด ไหว้ผ้าบังสุกุลจีวรนั้น ท่านก็ไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งการไหว้

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

๒. พระปังสุกูลปูชกเถระเป็นผู้เล่า ผลแห่งการบูชาผ้าบังสุกุลจีวร

ท่านได้เล่าให้ฟังว่า ในกัปที่ ๙๑ ไม่ไกลจากภูเขาหิมวันต์ มีภูเขาลูกหนึ่งชื่อ อุทัพพละ ที่ภูเขาลูกนั้นท่านได้เห็นผ้าบังสุกุลจีวรห้อยอยู่บนยอดไม้ ครั้งนั้น ก็มีจิตยินดี แล้วเลือกเก็บเอาดอกกระดึงทอง ๓ ดอกมาบูชาผ้าบังสุกุลจีวร ด้วยการกระทำกรรมที่ทำไว้ดีแล้วและการตั้งใจบูชาผ้าบังสุกุล เมื่อละร่างมนุษย์แล้วได้ไปเกิดบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เพราะบูชาธงชัยแห่งพระอรหันต์ ท่านไม่รู้จักทุคติเลย

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า(สมนโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

๓. พระอุปัฑฒทุสสทายกเถระเป็นผู้เล่า ผลแห่งการถวายผ้าครึ่งผืน

ท่านได้เล่าให้ฟังว่าในสมัยพระพุทธเจ้ามีนามว่าปทุมุตตระ สาวกของพระองค์ชื่อ สุชาตะ ได้หาผ้าบังสุกุลที่กองขยะใกล้ๆทางรก สมัยนั้นท่านได้เกิดเป็นลูกจ้างอยู่ในนครหังสาวดีได้เห็นพระภิกษุสุชาตะหาผ้าบังสุกุลอยู่ ก็เลยถวายผ้าครึ่งผืน แล้วทำความเคารพด้วยเศียรเกล้า ด้วยความเคารพอย่างสูง ด้วยกรรมที่ทำไว้ดี ด้วยการตั้งเจตจำนงไว้อย่างดี เมื่อละร่างมนุษย์แล้วได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ท่านได้เป็นจอมเทวดา เสวยราชสมบัติในเทวโลก ๓๓ ครั้ง ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗๗ ครั้ง และได้เป็นพระเจ้าประเทศราชอันไพบูลย์โดย

คณานับมิได้ เพราะถวายผ้าครึ่งผืนเป็นทาน

"เราเป็นผู้ไม่มีภัยแต่ไหน เบิกบานอยู่ทุกวันนี้ เราปรารถนาก็พึงเอาเปลือกไม้คลุมแผ่นดินนี้พร้อมทั้งป่าและภูเขาได้ นี่เป็นผลแห่งผ้าครึ่งผืน"

ในกัปที่แสน แต่กัปนี้ เราได้ให้ทานใดในกาลนั้น ด้วยทานนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งผ้าครึ่งผืน

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า(สมนโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

๔. พระเอกทุสสทายกเถระเป็นผู้เล่า ผลแห่งการถวายผ้าเป็นพุทธบูชา

ท่านได้เล่าว่าในสมัยพระพุทธเจ้าปทุมุตตระ ท่านเกิดเป็นคนเกี่ยวหญ้าขายในพระนครหังสาวดี เลี้ยงชีพด้วยการเกี่ยวหญ้าและเลี้ยงดูเด็กๆ วันหนึ่งท่านนั่งอยู่ในเรือน ก็คิดว่า พระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นแล้วในโลก ไทยธรรมของเราไม่มี เรามีแต่ผ้าสาฎกผืนเดียว ควรที่จะนำผ้าผืนนี้ไปถวาย คิดได้ดังนี้จิตเลื่อมใสก็ได้ถือผ้าอันหนึ่งไปถวายแด่พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด เมื่อถวายผ้าแล้วก็ประกาศเสียงก้องว่า *ข้าแต่พระมหามุนีวีระเจ้า ถ้าพระองค์เป็นพระพุทธเจ้า ก็ขอทรงโปรดช่วยข้าพระองค์ให้ข้ามพ้นด้วยเถิด เมื่อประกาศทานแล้ว* พระพุทธองค์ (ปทุมุตตระพุทธเจ้า) ก็ทรงอนุโมทนาแก่เราว่า

"ด้วยการถวายผ้าผืนหนึ่งนี้ และด้วยการตั้งเจตนาไว้ บุรุษนี้จะไม่ไปสู่วินิบาตเลยตลอดแสนกัป เขาจักได้เป็นจอมเทพเสวยรัชสมบัติในเทวโลก ๓๖ ครั้ง จักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓๓ ครั้ง และจักได้เป็นพระเจ้าประเทศราชอันไพบูลย์โดยคณานับมิได้ เมื่อเธอท่องเที่ยวอยู่

ในภพ คือเทวโลกหรือมนุษย์โลก จักเป็นผู้มีรูปสวยงาม สมบูรณ์ด้วยคุณ มีกายสง่า จักได้ผ้าร้อยล้าน แสนโกฏิ นับไม่ได้ตามความปรารถนา"

ครั้นพระเจ้าปทุมุตตระ ผู้เป็นนักปราชญ์ ตรัสดังนี้แล้วก็เสด็จเหาะขึ้นสู่อากาศเหมือนพญาหงษ์ในอัมพรฉะนั้น

- เราเข้าถึงกำเนิดใดๆ คือเป็นเทวดาหรือมนุษย์ ในกำเนิดนั้นๆ เราไม่มีความพร่องในโภคสมบัติเลย นี่เป็นผลแห่งผ้าผืนหนึ่ง

- ผ้าเกิดแก่เราทุกย่างก้าว ข้างล่างเรายืนอยู่บนผ้า ข้างบนเรามีผ้าเป็นเครื่องบัง

- ทุกวันนี้จักรวาลพร้อมทั้งป่า ภูเขา เราปรารถนาจะถือเอา ก็พึงคลุมได้ด้วยผ้า

- เพราะผ้าผืนเดียวนั่นแหละ เมื่อยังท่องเที่ยวอยู่ในภพน้อยใหญ่ เราเป็นผู้มีผิวพรรณเหมือนทองคำท่องเที่ยวไปในภพน้อยใหญ่

- เราได้ถึงความเป็นพระภิกษุ เพราะวิบากแห่งผ้าผืนเดียวถึงชาตินี้จะเป็นชาติสุดท้าย แม้ชาตินี้ผ้าก็ยังให้ผลแก่เราอยู่

- ในกัปที่แสนแต่กัปนี้ เราได้ถวายผ้าใดในกาลนั้น ด้วยการถวายผ้านั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งผ้าผืนเดียว

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

การสร้างบารมีจากการฟังธรรมและรักษาศีลอุโบสถ

พระเอกธัมมสวนิยเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการฟังธรรมเพียงครั้งเดียว**

ท่านได้เล่าว่าในสมัยพระพุทธเจ้าปทุมุตตระ ท่านเกิดเป็นชฎิลมีตบะใหญ่มาก สลัดผ้าคาดกรองเปลือกไม้ แล้วเหาะไปในท้องฟ้า ซึ่งเหาะยังไงก็ไม่สามารถเหาะเหนือพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุดได้ เหมือนกับนกเข้าไปใกล้ภูเขาแล้วกลับไม่ได้ฉะนั้น จึงเกิดความสงสัยว่า เหตุใดจึงทำให้อิริยาบถของตนกำเริบ ซึ่งเหตุนี้ไม่เคยมีแก่เรา ซึ่งท่านก็คิดค้นหาสาเหตุเผื่อจะได้ผล เมื่อลงจากอากาศ ก็ได้ยินสุรเสียงของพระศาสดาว่า สังขารไม่เที่ยง ด้วยสุรเสียงที่น่ายินดี น่าฟัง กลมกล่อม ในขณะนั้น ก็ได้จดจำเอาอนิจจลักษณะนั่นแหละ เมื่อจดจำอนิจจลักษณะได้แล้ว ก็ไปยังอาศรมของตน อาศัยอยู่ในอาศรมนั้นตราบเท่าสิ้นอายุ

เมื่อกาลที่สุดกำลังเป็นไป เราระลึกถึงการฟังพระสัทธรรม เพราะกรรมที่เราทำไว้ดีแล้ว เพราะความตั้งใจไว้ เราละร่างมนุษย์แล้วได้ไปสู่ดาวดึงส์พิภพรื่นรมย์อยู่ในเทวโลก สามหมื่นกัป

ได้เสวยราชสมบัติในเทวโลก ๕๑ ครั้ง ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓๑ ครั้ง และได้เป็นพระเจ้าประเทศราชอันไพบูลย์ โดยคณานับมิได้ เราได้เสวยบุญของตน ถึงความสุขในภพน้อยใหญ่

เราท่องเที่ยวไปในภพน้อยใหญ่ ก็ยังระลึกได้ถึงสัญญานั้น บทอันไม่เคลื่อนคือนิพพาน เราหาได้แทงตลอดด้วยธรรมอันหนึ่งไม่

เมื่อมาเกิดในยุคของพระสมณโคดม อายุได้ ๗ ปี พระสมณะผู้มีอินทรีย์

อันอบรมแล้ว ได้แสดงธรรมในเรือนของบิดาท่าน เมื่อแสดงธรรมท่านได้ยกอนิจจลักษณะขึ้นมาในธรรมกถานั้น พร้อมกับที่ได้ฟังคาถาว่า *"สังขารทั้งหลายไม่เที่ยงหนอ มีความเกิดขึ้นและความเสื่อมไปเป็นธรรมดา เกิดขึ้นแล้วย่อมดับไป ความที่สังขารเหล่านั้นสงบระงับ เป็นความสุขดังนี้"*

เราจึงนึกถึงสัญญาขึ้นได้ทุกอย่างเรานั่งณอาสนะเดียว บรรลุอรหันต์แล้วในวันนั้น เมื่ออายุได้ ๗ ปี พระพุทธเจ้า (องค์ปัจจุบัน) ก็ได้บวชให้ นี่เป็นผลแห่งการฟังธรรม

ในกัปที่แสนแต่กัปนี้ เราได้ฟังธรรมในกาลใด ด้วยการฟังธรรมเราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งการฟังธรรม

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

การสร้างบารมีจากการถือศีลอุโบสถ

พระภิกษุณีเอกโปสถิกาเป็นผู้เล่า ผลแห่งการถือศีลอุโบสถท่านได้เล่าว่าในสมัยพระวิปัสสีสัมมาสัมพุทธเจ้านับถอยหลังไปจากภัทรกัปไป ๙๑ กัป นางได้เกิดเป็นหญิงคนใช้ ได้เห็นพระมหากษัตริย์ทรงพระนามว่า พันธุมะ ครองเมือง พันธุมดี ในวันพระที่มาถึงทุกครั้งท้าวเธอพร้อมด้วยเสนามาตย์ ข้าราชบริพารทั้งหลาย จะทรงละราชกิจมาสมาทานรักษาอุโบสถศีลด้วยความเบิกบานใจ นางจึงคิดว่า อุโบสถศีลนี้ต้องเป็นสิ่งที่วิเศษแน่ จึงมีคนจำนวนมากมาสมาทานรักษาศีลอุโบสถเป็นที่น่าอัศจรรย์ เราเป็นหญิงคนใช้ ยากไร้ ประสบแต่ความทุกข์ คงเป็นเพราะไม่เคยทำบุญมาในชาติก่อน นางจึงตัดสินใจสมาทานรักษาศีลอุโบสถในพระศาสนาของพระวิปัสสีสัมมาสัมพุทธเจ้า

- เพราะการรักษาศีลอุโบสถในครั้งนั้น ได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีวิมานที่สวยงาม มีหมู่เทพอัปสรเป็นบริวาร มีรูปโฉมที่งดงามกว่าเทพอัปสรทั้งปวง

- ได้เป็นอัครมเหสีของท้าวสักกะเทวราช ๖๔ พระองค์

- ได้เป็นอัครมเหสีพระเจ้าจักรพรรดิ ๖๓ พระองค์ เป็นผู้ที่มีผิวพรรณงดงามปานดังทองคำ

- ได้ท่องเที่ยวเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในภพทั้งหลาย ไม่ว่าจะเกิดอยู่ในภพใด ท่านก็ได้เป็นผู้เลิศในทุกสถาน ทุกชาติภพ นี่เป็นผลแห่งการรักษาศีลอุโบสถ

- นางได้พาหนะช้าง ม้า และยานรถ ได้ทุกสิ่งทุกอย่างมากมาย

ได้ภาชนะที่ทำด้วยทองคำ เงิน แก้วผลึก แก้วปทุมราช ได้ผ้าฝ้าย ผ้าเปลือกไม้ ผ้าที่มีราคาสูง ได้ข้าวน้ำ ของขบเคี้ยว ที่อยู่อาศัย ได้เรือนยอด ปราสาทและมณฑป ถ้วนทุกสิ่ง ได้เครื่องหอมชนิดดี ได้ดอกไม้ จุณสำหรับลูบไล้ทุกประการ นี่เป็นผลแห่งการรักษาศีลอุโบสถที่รักษาไว้ดีแล้ว

มาในชาตินี้เมื่ออายุได้ ๗ ขวบ ออกบวชแล้วไม่ถึงครึ่งเดือนก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์

- ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งการรักษาศีลอุโบสถ

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

การสร้างบารมีจากการทำงานถวาย

๑. พระสกิงสัมมัชกเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการกวาดลานพระศรีมหาโพธิ์**

ท่านได้เล่าว่าในสมัยพระวิปัสสีสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งมีต้นแคฝอยเป็นไม้ศรีมหาโพธิ์ ท่านได้เกิดเป็นชายเข็ญใจ ท่านได้มองเห็นต้นแคฝอยก็มีจิตเลื่อมใสในไม้ศรีมหาโพธิ์นั้น ก็นำไม้กวาดมากวาดลานโพธิ์พฤกษ์ในกาลนั้น แล้วได้ยกมือพนมขึ้นเหนือเศียรไหว้ไม้แคฝอยซึ่งเป็นไม้โพธิ์นั้น ด้วยจิตเลื่อมใสยินดี แล้วจึงเดินกลับไปที่กระท่อม ขณะที่เดินกลับไปก็นึกถึงต้นไม้โพธิ์ด้วยจิตเลื่อมใสยินดี งูเหลือมตัวใหญ่ตัวหนึ่ง มีกำลังมาก เลื้อย

เข้ามารัด กรรมที่เราทำในเวลาใกล้ตาย ได้ทำให้เรายินดีด้วยผล งูเหลือม ก็กลืนกินร่างของเรา หลังจากนั้นเราก็รื่นรมย์อยู่ในเทวโลก

- จิตของเราไม่ขุ่นมัว บริสุทธิ์ขาวสะอาด ในกาลทุกเมื่อ ลูกศรคือ ความโศก ที่เป็นเหตุ ทำให้จิตของเราเร่าร้อน เราไม่รู้จักมันเลย

- เราไม่มีโรคเรื้อน ฝี โรคกลาก ลมบ้าหมู คุดทะราด หิดเปื่อย และหิดด้าน นี่เป็นผลแห่งการกวาด

- ความโศก ความเร่าร้อน ไม่มีในหทัยของเรา จิตของเราตรง ไม่วอกแวก นี่เป็นผลแห่งการกวาด

- เราถึงสมาธิอีก ใจของเราเป็นธรรมชาติบริสุทธิ์ สมาธิที่เรา ปรารถนา ย่อมสำเร็จแก่เรา

- เราไม่กำหนัดในอารมณ์เป็นที่ตั้ง แห่งความกำหนัด ไม่ขัดเคือง ในอารมณ์ เป็นที่ตั้งแห่งความขัดเคือง และไม่หลงในอารมณ์ เป็นที่ตั้งแห่ง ความหลง นี่เป็นผลแห่งการกวาด

- ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้เราได้ทำกรรมใดในกาลนั้น ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งการกวาด

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า(สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

๒. พระชคติทายกเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการพรวนดินต้นพระศรีมหาโพธิ์**

ท่านได้เล่าว่าในสมัยพระธัมมทัสสีสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านได้เกิดใน สมัยนั้น และได้ใช้ให้คนพรวนดิน ไม้โพธิ์พฤกษ์ ของพระพุทธเจ้า ท่านได้ บอกอานิสงส์ไว้ว่า

- เมื่อเราพลาดจากภูเขา หรือตกจากต้นไม้ ย่อมได้ที่พึ่ง นี่เป็นผลจากการพรวนดิน

- โจรไม่เบียดเบียนเรา กษัตริย์ก็ไม่ดูหมิ่นเรา เราก้าวล่วงข้าศึกได้ทุกคน นี่เป็นผลจากการพรวนดิน

- เราเข้าถึงกำเนิดใดๆ คือเทวดา หรือมนุษย์ในกำเนิดนั้นๆ เราย่อมเป็นผู้อันเขาบูชาทุกแห่งไป นี่เป็นผลแห่งการพรวนดิน

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

การสร้างบารมีจากการสร้างสิ่งก่อสร้างถวาย

๑. พระโพธิฆรการกเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการสร้างเรือนไม้โพธิ์**

ท่านได้เล่าว่าในสมัยพระพุทธเจ้านามว่าสิทธัตถะ ท่านได้มีจิตเลื่อมใสได้ใช้ให้คนทำเรือนไม้โพธิ์ของพระพุทธเจ้า

- เราเข้าถึงสวรรค์ชั้นดุสิต อยู่ในเรือนแก้ว หนาวร้อนหรือลม มิได้ถูกต้องตัวเราเลย

- ในกัปที่ ๖๔ แต่กัปนี้ เราได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ วิสสุกรรมเทพบุตรได้เนรมิตนครชื่อ กาสิกะ ยาว ๑๐ โยชน์ กว้าง ๘ โยชน์ให้เรา ในนครนั้นไม่มีไม้เครือเถาและดินเหนียวเลย

- วิสสุกรรมเทพบุตรได้เนรมิตปราสาทชื่อมงคล ยาวโยชน์หนึ่ง กว้างครึ่งโยชน์ให้แก่เรา เสาปราสาท ๘๔,๐๐๐ ต้น ล้วนเป็นทองคำ

พื้นสำเร็จด้วยแก้วมณี หลังคาเป็นเงิน เรือนสำเร็จด้วยทองนี้ เราได้อยู่ครอบครองมาแล้ว นี่เป็นผลแห่งการให้เรือนโพธิ์เป็นทาน

- เราได้เสวยผลทั้งปวงนั้น ในภพทั้งที่เป็นของเทวดาและมนุษย์ วันนี้เราบรรลุนิพพานอันเป็นบทสงบระงับ ไม่มีบทใดจะยิ่งกว่า

- ในกัปที่สามหมื่น เราได้ให้ทำเรือนโพธิ์พฤกษ์ ด้วยกรรมนั้นเราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งการให้เรือนเป็นทาน

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า(สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

๒. พระกุฎิกทายกเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการสร้างกุฎิไม้อ้อ** ท่านได้เล่าว่าในสมัยพระพุทธเจ้านามว่านารทะ ไม่ไกลจากภูเขาหิมวันต์ มีภูเขาลูกหนึ่งชื่อหาริกะ ครั้งนั้นพระพุทธเจ้า(นารทะสัมมาสัมพุทธเจ้า)ท่านได้ประทับอยู่ใกล้ต้นไม้ ท่านจึงไปทำเรือนไม้อ้อแล้วมุงด้วยหญ้าและทำที่จงกรมถวาย ด้วยกรรมที่ทำไว้ดีนั้น ด้วยการตั้งใจกระทำด้วยปีติ เมื่อละร่างมนุษย์แล้วก็ไปเกิดยังดาวดึงส์ มีวิมานสูง ๖๐ โยชน์ กว้าง ๓๐ โยชน์ อันบุญกรรมเนรมิตขึ้นอย่างสวยงาม เพราะกุฎีไม้อ้อ

- เรารื่นรมย์อยู่ในเทวโลก ๑๔ กัป ได้เสวยเทวรัชสมบัติ ๗๑ ครั้ง

- ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓๔ ครั้ง และได้เป็นพระเจ้าในประเทศราชอันไพบูลย์โดยคณานับไม่ถ้วน

- เราขึ้นปราสาทคือธรรมแล้ว เข้าสู่เรือนอันว่างเปล่า อยู่ในศาสนาของพระศากยบุตรตามปรารถนา

- ในกัปที่ ๓๑ แต่กัปนี้เราได้ทำกรรมใดในกาลนั้น ด้วยกรรมนั้นเราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งกุฎีไม้อ้อ

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้ "

๓. พระเวจจกทายกเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการถวายวัจจกุฎี** ท่านได้เล่าว่าในสมัยพระพุทธเจ้านามว่าวิปัสสี ท่านได้เกิดความเลื่อมใสและถวายวัจกุฎี(ส้วม)หลังหนึ่งด้วยมือของตน

- เราได้ยานช้าง ยานม้า ยานทิพย์ เราได้บรรลุธรรมเป็นที่สิ้นอาสวะ ก็เพราะการถวายวัจจกุฎีนั้น

ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้เราได้ถวายวัจจกุฎีใด ด้วยการถวายวัจจกุฏีนั้นเราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งการถวายวัจจกุฎี

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้ "

๔. พระเมขลทายิกาภิกษุณีเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการถวายวิหาร** ท่านได้เล่าว่า ในสมัยพระพุทธเจ้าพระนามว่าโกนาคมนะ ประทับอยู่ที่สังฆารามท่านและหญิงสหาย ๓ คน ได้ถวายวิหาร

- เราทั้ง ๓ ได้เกิดในเทวโลก ๑๐ ครั้ง ๑๐๐ ครั้ง ๑๐,๐๐๐ ครั้ง ในมนุษยโลกไม่ต้องพูดถึง

- ในเทวโลกเราเป็นคนมีฤทธิ์มาก ในมนุษย์ก็ไม่จำเป็นต้องพูดถึง ดิฉันเป็นนางแก้ว พระมเหสีของพระเจ้าจักรพรรดิ ดิฉันได้สร้างกุศลไว้ในชาตินั้น ชน ๓ คนคือ นางธนัญชานี นางเขมา และดิฉัน มีสกุลและบุตรอันสำเร็จดีแล้ว ได้สร้างพระอารามอย่างสวยงาม ประดับประดาด้วยเครื่องตบแต่งทุกอย่างเสร็จแล้ว มอบกายถวายแด่พระสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็น

ประมุข เป็นผู้เบิกบานใจ เพราะกรรมนั้นส่งผลในกำเนิดที่ดิฉันคือสวรรค์ ดิฉันนึกถึงความเป็นหญิงเลิศและในมนุษย์ก็เช่นเดียวกัน

- พระพุทธเจ้านามว่ากัสสปะได้อุบัติขึ้นในกัปนี้ พระเจ้ากาสีพระนามว่ากิกีบรมกษัตริย์ในพระนครพาราณสีซึ่งอุดมสมบูรณ์ได้เป็นอุปัฏฐากพระพุทธเจ้าประพฤติพรหมจรรย์ มีพระราชธิดาหลายองค์ซึ่งดิฉันเป็นพระสหายของพระราชธิดาเหล่านั้น ดิฉันเป็นหญิงมั่นคงในศีลได้ถวายทานโดยเคารพ ประพฤติพรหมจรรย์ในเรือนนั่นเอง

- เพราะกรรมที่ทำไว้ดีนั้น และเพราะการตั้งเจตจำนงไว้ ดิฉันละร่างมนุษย์แล้วได้ไปสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ แล้วไปสวรรค์ชั้นยามา จุติจากสวรรค์ชั้นยามาแล้วไปดุสิต จากชั้นดุสิตแล้วไปนิมมานรดี แล้วก็ไปชั้นวสวัตดี

ดิฉันประกอบด้วยบุญกรรม เกิดในภพใด ชาติใด ในภพชาตินั้นก็ได้เป็นมเหสีของพระมหากษัตริย์

- ดิฉันจุติจากสวรรค์ชั้นวสวัตดี แล้วเกิดในมนุษย์ ได้เป็นพระมเหสีของพระเจ้าจักรพรรดิ และพระเจ้าแผ่นดินประเทศเอกราชเสวยสมบัติทั้งในสวรรค์ และมนุษย์มีความสุขทุกชาติ ท่องเที่ยวไปในชาติเป็นอันมาก เหตุปัจจัยและมูลนั้นๆ เหมาะสมในพระศาสนา นั่นคือสโมธานของดิฉันผู้ยินดีในธรรมนั้นดับสนิทแล้ว

- ดิฉันเผากิเลสเสียแล้ว ถอนภพขึ้นได้หมดแล้ว ตัดกิเลสเครื่องผูกพัน เหมือนช้างพัง ตัดเชือกแล้ว เป็นผู้ไม่มีอาสวะอยู่

- การที่ดิฉันได้มาในสำนักของพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุดนี้เป็นการมาดีแล้วหนอ วิชชา ๓ ดิฉันบรรลุแล้วโดยลำดับ คำสอนของพระพุทธเจ้าได้ทำเสร็จแล้ว

คุณวิเศษเหล่านี้คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ อภิญญา ๖ ดิฉันได้ทำให้แจ้งแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้าได้ทำเสร็จแล้วดังนี้

การสร้างบารมีจากการถวายประทีป

๑. พระปัญจทีปิกาภิกษุณีเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการถวายประทีป ๕ ดวง**

ท่านได้เล่าให้ฟังว่า ในภพชาติหนึ่ง นางได้เกิดเป็นผู้หญิงนักท่องเที่ยวอยู่ในพระนครหงสวดี อยากได้บุญกุศลก็ท่องเที่ยวไปยังอารามต่างๆ ได้พบต้นโพธิ์ที่งดงามอุดมในวันกาฬยักษ์ ก็มีจิตเลื่อมใสและได้นั่งลงที่ใต้โคนโพธิ์ แล้วประนมมือขึ้นเหนือเศียรแสดงความมีปีติแล้วอธิษฐานว่า

ถ้าพระพุทธเจ้ามีพระคุณที่มหาศาลนับไม่ได้แล้ว ไม่มีบุคคลเปรียบเสมอไซร้ ก็ขอให้แสดงปาฏิหาริย์ แก่ข้าพเจ้าเถิด ขอไม้โพธิ์จงเปล่งรัศมี ทันใดนั้นเองไม้โพธิ์ก็ได้สว่างโพลงไปทั่ว พร้อมกับที่ดิฉันนึกรัศมีสีทองก็สว่างไปทั่วทิศ

นางก็นั่งอยู่ที่โคนโพธิ์นั้น ๗ วัน ๗ คืน เมื่อนั่งได้ครบแล้วก็บูชาด้วยประทีป ๕ ดวง จนพระอาทิตย์อุทัย

เพราะกรรมที่ทำไว้ดีนั้น และเพราะการตั้งเจตน์จำนงไว้ เมื่อนางละร่างมนุษย์ได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ วิมานที่บุญกรรมสร้างให้ นั้นสวยงามเรียกว่า ปัญจทีปวิมาน สูง ๑๐๐ โยชน์ กว้าง ๖๐ โยชน์

ประทีปนับไม่ถ้วนส่องสว่างล้อมนางอยู่ ทั่วเทพพิภพโชติช่วงด้วยแสงสว่างของประทีป คนที่หันหน้าไปทางทิศบูรพา (ตะวันออก) ถ้าดิฉัน

ปรารถนาจะดู ดิฉันย่อมมองเห็นได้ด้วยจักษุทุกคน ทั้งเบื้องบน เบื้องล่าง เบื้องขวาง

ถ้าปรารถนาจะเห็นกรรมดี กรรมชั่ว ที่คนทำในที่มีประมาณเท่าใด ที่มีประมาณเท่านั้น ย่อมไม่มีต้นไม้ หรือภูเขามากั้นกาง

นางได้เป็นพระอัครมเหสีของท้าวสักรินเทวราช ๘๐ องค์ ได้เป็นอัครมเหสีของพระเจ้าจักรพรรดิ ๑๐๐ พระองค์

ดิฉันเข้าถึงกำเนิดนั้นๆ (เกิดในที่ใด) ประทีปตั้งแสนๆส่องแสงล้อมดิฉัน

ดิฉันจุติจากเทวโลกแล้ว เกิดในครรภ์มารดา เมื่ออยู่ในครรภ์มารดาจักษุของดิฉันไม่หลับ

ประทีปตั้งจำนวนแสนดวง ส่องสว่างอยู่ในเรือนประสูติของดิฉันผู้พร้อมเพรียงด้วยบุญกรรม นี่เป็นผลแห่งประทีป ๕ ดวง

เมื่อถึงภพสุดท้าย ดิฉันกลับฉันทะที่มีในใจ เห็นนิพพานเป็นสภาวะเยือกเย็น ไม่มี ชรา มรณะ

พอเกิดได้อายุ ๗ ขวบดิฉันได้บรรลุอรหันต์ พระพุทธเจ้าพระนามว่าโคดม ทรงทราบถึงคุณของดิฉัน จึงให้ดิฉันอุปสมบท ดิฉันเข้าฌานอยู่ในมณฑป โคนไม้ ปราสาท ถ้ำ หรือเรือนอันว่างเปล่าก็ดี ประทีป ๕ ดวงส่องแสงสว่างให้ดิฉัน

ทิพยจักษุของดิฉันบริสุทธิ์ ดิฉันฉลาดในสมาธิ ถึงความบริสุทธิ์ในอภิญญา นี่เป็นผลแห่งประทีป ๕ ดวง

ดิฉันเป็นผู้อยู่จบพรหมจรรย์ทั้งปวง ทำกิจเสร็จแล้วไม่มีอาสวะ ข้าแต่พระมหาวีระผู้มีพระจักษุ หม่อมฉันชื่อว่า ปัญจทีปา ขอถวายบังคมพระยุคลบาทของพระองค์

ในกัปที่แสนแต่กัปนี้ ดิฉันได้ถวายประทีปใด ในครั้งนั้นด้วยการถวายประทีปนั้นดิฉันไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งประทีป ๕ ดวง

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้ "

๒. พระเอกทีปิยเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการตามประทีป เป็นพุทธบูชา**

ท่านเล่าว่า เมื่อพระพุทธเจ้านามว่าสิทธัตถะ ปรินิพพานแล้ว ชนทั้งปวงพร้อมทั้งเทวดาและมนุษย์ ต่างบูชาพระองค์ผู้สูงสุดกว่าสัตว์

เมื่อยกพระสรีระขึ้นบนเชิงตะกอน ผู้คนทั้งหลายก็บูชาเชิงตะกอนตามกำลังของตน ตัวท่านได้ตามประทีปไม่ไกลจากเชิงตะกอน ประทีปของท่านลุกโพลงจนพระอาทิตย์ขึ้น

เพราะกรรมที่ทำไว้ดีแล้วนั้น และเพราะความตั้งใจชอบ เราละร่างมนุษย์แล้ว ได้ไปสู่ดาวดึงส์พิภพ

วิมานอันบุญกรรมที่ทำไว้อย่างดี เพื่อเราในดาวดึงส์พิภพนั้นชื่อว่า เอลทีปะประทีป แสนดวงส่องสว่างอยู่ในวิมานของเรา

ร่างกายของเรารุ่งเรืองอยู่ทุกเมื่อ เหมือนพระอาทิตย์ที่กำลังอุทัยฉะนี้ สรีระของเรามีแสงสว่างด้วยรัศมีในกาลทุกเมื่อ

เรามองเห็นได้ตลอด ด้วยจักษุทะลุฝา กำแพง ภูเขา โดยรอบร้อยโยชน์

เรารื่นรมย์อยู่ในเทวโลก ๗๗ ครั้ง เสวยรัชสมบัติในเทวโลก ๓๑ ครั้ง เป็นพระเจ้าจักรพรรดิราช ๘๔ ครั้ง เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๒๘ ครั้ง เป็นพระเจ้าประเทศราชอันไพบูลย์โดยคณานับมิได้ เราจุติจากเทวโลก

แล้วเกิดในครรภ์มารดา นัยน์ตาของเราผู้แม้จะอยู่ในครรภ์ของมารดา ก็ไม่วินาศ

เมื่อเรากำเนิดมีอายุ ๔ ขวบ ก็ได้ออกบวชเป็นเพศบรรพชิต ได้บรรลุพระอรหัตแต่ยังไม่ทันได้ถึงกึ่งเดือน เราชำระทิพย์จักษุให้บริสุทธิ์แล้ว ถอนภพขึ้นได้ทั้งหมดแล้ว ตัดกิเลสทั้งปวงขาดแล้ว นี่เป็นผลแห่งประทีปดวงเดียว

นอกฝา นอกกำแพง และถึงภูเขาทั้งสิ้น เราก็เห็นทะลุไปได้ นี่เป็นผลแห่งประทีปดวงเดียว

สำหรับเรา ภูมิภาคที่ขรุขระ ย่อมเป็นที่ราบเรียบ ความมืดย่อมไม่ปรากฏมี เราไม่เห็นความมืด นี่เป็นผลแห่งประทีปดวงเดียว

ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ เราได้ถวายประทีปใด ด้วยการถวายประทีปนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งประทีปดวงเดียว

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า(สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้ "

๓. พระอุกกาสติกเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการจุดคบเพลิงบูชา**

ท่านเล่าว่า เมื่อพระพุทธเจ้านามว่าโกสิกะ ประทับอยู่ที่ภูเขาจิตตกูฏ ข้าพระองค์เข้าไปในป่าหิมวันต์ แวดล้อมด้วยนารี ก็ได้พบพระพุทธเจ้าพระนามว่า โกสิกะ ครั้งนั้นข้าพระองค์ถือเอาคบเพลิงร้อยดวง แวดล้อมพระพุทธเจ้าอยู่ตลอด ๗ วัน ๗ คืน ไปได้โดยวันที่ ๘ ข้าพระองค์มีจิตเลื่อมใส ถวายบังคมพระสยัมภูพุทธเจ้าพระนามว่าโกสิกะ ผู้ไม่ทรงพ่ายแพ้อะไรๆ เสด็จออกจากสมาบัติ ก็ได้ถวายอาหารอย่างหนึ่ง

ข้าแต่พระองค์ผู้เป็นจอมแห่งสัตว์ เชษฐบุรุษของโลก ประเสริฐ

กว่านรชน เพราะกรรมนั้น ข้าพระองค์จึงเกิดในหมู่เทพชั้นดุสิต นี่เป็นผลแห่งภิกษาอย่างหนึ่ง

แสงสว่างย่อมมีแก่ข้าพระองค์ทุกเมื่อ ทั้งกลางวัน และกลางคืน ข้าพระองค์แผ่รัศมีไปได้โดยรอบร้อยโยชน์

ในกัปที่ ๕๕ ข้าพระองค์ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้เป็นใหญ่ในชมพูทวีป มีมหาสมุทร ๔ เป็นขอบเขต ชำนะแล้ว ครั้งนั้นพระนครของข้าพระองค์เป็นเมืองมั่งคั่ง เจริญสร้างสรรค์อย่างสวยงามยาว ๓๐ โยชน์ กว้าง ๒๐ โยชน์ พระนครชื่อโศภน อันวิสสุกรรมเทพบุตรนิรมิตให้นครนั้นสงัดจากเสียง ๑๐ อย่าง ประกอบด้วยกังสดาลเสียงไพเราะ

ในพระนครนั้นไม่มีเครือเถาไม้ และดินเลย สำเร็จด้วยทองคำล้วนๆ ทีเดียว โชติช่วงอยู่ตลอดกาลเนืองนิตย์

พระนครนั้นล้อมด้วยกำแพง ๔ ชั้น ๓ ชั้น สำเร็จด้วยแก้วมณีส่วนตรงกลางวิสสุกรรมเทพบุตรได้เนรมิตถ่องแถวต้นตาลไว้

สระโบกขรณีตั้งหมื่นปกคลุมไปด้วยปทุมและอุบล ดารดาษไปด้วยบุณฑริก เป็นต้น หอมกรุ่นไปด้วยกลิ่นนานาชนิด

ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ข้าพระองค์ได้ทรงคบเพลิงใด ด้วยกรรมนั้นข้าพระองค์ไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งการทรงคบเพลิงไว้

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

การสร้างบารมีจากการเลื่อมใส และสดุดีพระพุทธเจ้า

๑. พระปาฏิหิรสัญญกเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการเลื่อมใสในปาฏิหาริย์**

ท่านได้เล่าว่าในสมัยพระพุทธเจ้านามว่าปทุมุตตระ พระองค์ได้เสด็จไปยังพระนครเพื่อรับเครื่องสักการบูชา พร้อมพระภิกษุสงฆ์ขณะที่เสด็จโดยทางรถก็มีเสียงสนั่นก้องไพเราะรับเสด็จ ด้วยพุทธานุภาพ พิณก็เกิดบรรเลงขึ้นได้เอง เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จเข้าไปในบุรี

- เรานมัสการพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด พระนามว่าปทุมุตตระผู้เป็นพระมหามุนี และเห็นปาฏิหาริย์แล้ว โดยยังจิตให้เลื่อมใสในปาฏิหาริย์นั้น

โอพระพุทธเจ้า โอพระธรรม โอสมบัติของศาสดาเรา ดนตรีทุกชนิดบรรเลงได้เองทีเดียว

- ในกัปที่แสนแต่กัปนี้ เราได้สัญญาใดในกาลนั้น ด้วยการได้สัญญาเราไม่รู้จักคำว่าทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งสัญญาในพระพุทธเจ้า

“เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้ ”

๒. พระญาณัตถวิกเถระเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการสดุดีพระพุทธเจ้า**

ท่านได้เล่าว่า เราได้เห็นพระพุทธเจ้าผู้สูงสุดกว่าสัตว์ ผู้รุ่งเรืองเหมือนต้นกรรณิการ์โชติช่วงดั่งดวงประทีป ไพโรจน์ดุจทองคำ

- เราวางคนโทน้ำ ผ้าเปลือกไม้กรองธมกรก ทำหนังเสือเฉวียงบ่า แล้วกล่าวสดุดีพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุดว่า

- ข้าแต่พระมุนี พระองค์ทรงขจัดความมืดมิด ซึ่งอากูลไปด้วยข่ายคือโมหะ ทรงแสดงแสงสว่าง คือพระญาณแล้วเสด็จข้ามไป

พระองค์ได้ยกโลกนี้ขึ้นแล้ว สิ่งที่ยอดเยี่ยมซึ่งมีอยู่ทั้งหมด จะเปรียบปานกับพระญาณเป็นประมาณเครื่องไปจากโลกของพระองค์ไม่มี ด้วยพระญาณนั้น โลกจึงขนานนามพระองค์ว่าสัพพัญญู ข้าพระองค์ขอถวายบังคม พระองค์ผู้มีความเพียรใหญ่ ทรงทราบธรรมทั้งปวงไม่มีอาสวะ

- ในกัปที่แสนนับแต่กัปนี้ เราได้สดุดีพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุดด้วยการสดุดีนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งการสดุดีพระญาณ

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า(สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้ "

๓. พระสยัมปฏิภาณิยเถราปทานเป็นผู้เล่า **ผลแห่งการสดุดีพระพุทธเจ้าด้วยปฏิภาณ**

ท่านเล่าว่าท่านได้สดุดีพระผู้มีพระภาคเจ้าดังนี้

- ใครได้เห็นพระนราสภผู้ประเสริฐกว่าเทวดา งามเหมือนดอกรกฟ้าขาว กำลังเสด็จดำเนินอยู่ที่ถนนแล้วจะไม่เลื่อมใสเล่า ใครได้เห็นพระพุทธเจ้าผู้กำจัดความมืดให้พินาศ

-ทรงช่วยเหลือนรชนให้ข้ามพ้นไปได้เป็นอันมาก ยังโลกให้โชติช่วงด้วยแสงสว่างคือพระญาณ แล้วจะไม่เลื่อมใสเล่า

- ใครได้เห็นพระพุทธเจ้าผู้เป็นนายกของโลก กำลังเสด็จออกไป

พร้อมพระขีณาสพผู้มีอำนาจตั้งแสน ผู้ทรงรื้อขนสัตว์ไปเสียมากมายแล้วจะไม่เลื่อมใสเล่า

- ใครได้เห็นพระพุทธเจ้าผู้ตีกลองคือพระธรรมทรงย่ำยีหมู่เดียรถีย์บันลือสีหนาทแล้วจะไม่เลื่อมใสเล่า

- ทวยเทพพร้อมด้วยพรหม พากันมาจากเทวโลก ตราบเท่าพรหมโลก แล้วทูลถามปัญหาอันลุ่มลึกกับพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์นั้นใครได้เห็นเข้าแล้วจะไม่เลื่อมใสเล่า

- มนุษย์พร้อมด้วยเทวดาประณมกร อัญชลีแด่พระพุทธเจ้าพระองค์ใดย่อมได้เสวยบุญด้วยการประณมกรอัญชลีนั้น พระพุทธเจ้าพระองค์นั้นใครได้เห็นเข้าแล้วจะไม่เลื่อมใสเล่า

- ชนทั้งปวงมาประชุมห้อมล้อม พระผู้มีปัญญาจักษุ พระผู้มีปัญญาจักษุพระองค์ใดได้รับอาราธนาแล้วไม่ทรงหวั่นไหวพระผู้มีปัญญาจักษุพระองค์นั้น ใครได้เห็นแล้วจะไม่เลื่อมใสเล่า

- เมื่อพระนราสภพระองค์ใด เสด็จเข้าพระนคร กลองเป็นอันมากประโคมกึกก้อง คชสารที่ตกมันพากันบันลือ พระนราสภ พระองค์นั้น ใครได้เห็นเข้าแล้วจะไม่เลื่อมใสเล่า

- เมื่อพระนราสภพระองค์ใด ดำเนินไปในถนน พระรัศมีย่อมสว่างไสวทุกเมื่อ ที่ซึ่งลุ่มๆดอนๆ ย่อมสม่ำเสมอ พระนราสภ พระองค์นั้นใครได้เห็นเข้าแล้วจะไม่เลื่อมใสเล่า

- เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสอยู่ ประชาสัตว์ในจักรวาลได้ยินทั่วกันพระพุทธเจ้าพระองค์ใด ยังสัตว์ให้รู้ชัดได้ทั่วกัน พระพุทธเจ้าพระองค์นั้นใครได้เห็นเข้าแล้วจะไม่เลื่อมใสเล่า

- ในกัปที่แสนนับแต่กัปนี้ เราได้สดุดีพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด

ด้วยการสดุดีนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี่เป็นผลแห่งการสดุดี

"เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า (สมณโคดม) เราได้ทำสำเร็จแล้วดังนี้"

ธรรมในแดนต่างของบริษัทสี่ ยุคหลังพุทธกาล-ปัจจุบัน

ในยุคของพระเจ้าอโศกมหาราช ท่านประสูติหลังจากที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานได้ ๑๘๔ ปี ท่านเคยเป็นกษัตริย์ที่โหดร้ายทารุณ ทำศึกสงครามเข่นฆ่าผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก หลังจากเสร็จศึกสงคราม ท่านเกิดความสลดสังเวช และเข้าใจในพระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์จากสามเณรอรหันต์ชื่อนิโครธ ก็ได้กลับใจมาประพฤติปฏิบัติธรรม อุทิศตนเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้วยวิสัยทัศน์อันกว้างไกล ท่านได้รวบรวมพระบรมสารีริกธาตุ และสร้างเจดีย์ทั่วชมพูทวีป ๘๔๐๐๐ องค์ ทำเสาหินสัญลักษณ์ของพระองค์ปักไว้ยังสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา พร้อมบันทึกเรื่องราวด้วยอักษรพราหมีให้คนรุ่นหลังได้รับรู้ มีการส่งสมณฑูตออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังที่ต่างๆถึง ๙ สาย ทรงสร้างวัดและสังฆายนาพระไตรปิฎก เป็นมหาราชที่ทรงคุณอันยิ่งใหญ่กับพระพุทธศาสนาอย่างอเนกอนันต์ ในที่นี้ขอยกตัวอย่างการจารึกเสาพระเจ้าอโศก และการเผยแผ่พระศาสนาและรักษาความสามัคคีในสงฆ์ให้หนักแน่นมั่นคง และการปฏิบัติชอบต่อกัน การเผยแผ่พระศาสนา ฯลฯ การปกครองแบบ

ธรรมาธิปไตยของท่าน ยังมีศิลาจารึกอีกเป็นจำนวนมากที่พระเจ้าอโศกท่านได้จารึกไว้แต่จะยกมาเพียงสังเขป

จากหลักศิลาจารึกของพระเจ้าอโศกมหาราช

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปริยทรรศีในศิลาจารึก (หมายถึงพระเจ้าอโศก) ผู้เป็นที่รักแห่งทวยเทพ ได้มีพระบรมราชโองการให้ประกาศแก่มหาอำมาตย์ทั้งหลาย ณ นครปาตลีบุตร และ ณ นครอื่นๆว่า

สงฆ์ (อันข้า) ได้ทำให้สามัคคีเป็นอันเดียวกันแล้ว บุคคลใดๆ จะเป็นภิกษุ หรือภิกษุณีก็ตาม ไม่อาจทำลายสงฆ์ได้ ก็แล หากบุคคลผู้ใดจะเป็นภิกษุ หรือภิกษุณีก็ตาม จักทำให้สงฆ์แตกกัน บุคคลผู้นั้นจักต้องถูกบังคับให้นุ่งห่มผ้าขาวและไปอาศัยอยู่ ณ สถานที่อื่น (นอกวัด)

พึงแจ้งสาสน์พระบรมราชโองการนี้ให้ทราบทั่วกัน ทั้งในภิกษุสงฆ์และในภิกษุณีสงฆ์

ด้วยประการฉะนี้ พระผู้เป็นที่รักแห่งทวยเทพ ได้ตรัสไว้ดังนี้ ก็ประกาศพระบรมราชโองการเช่นนี้ ท่านทั้งหลายพึงนำไปติดไว้ ณ ทางสัญจรภายในเขตใกล้เคียงของท่านทั้งหลายฉบับหนึ่ง และจงเก็บรักษาประกาศพระบรมราชโองการอันเดียวกันนี้แล ไว้ในเขตใกล้เคียงของอุบาสกทั้งหลายอีกฉบับหนึ่ง ทุกๆ วันอุโบสถ บรรดาอุโบสกเหล่านั้นพึงทำตนให้มีความรู้ความเข้าใจแนบแน่นในประกาศพระบรมราชโองการนี้และทุกๆ วันอุโบสถ มหาอำมาตย์ทุกๆ คนพึงไปร่วมในการรักษาอุโบสถด้วยเป็นประจำ เพื่อจักได้เกิดความคุ้นเคยแนบสนิท และรู้เข้าใจทั่วถึงซึ่งประกาศพระบรมราชโองการนั้นแล

ทั่วทุกหนทุกแห่งที่อำนาจบริหารราชการของท่านทั้งหลายแผ่ไป

ถึง ท่านทั้งหลายพึงขับไล่ (บุคคลที่ทำลายสงฆ์) ในเมืองท่าน และในท้องถิ่นทั้งหลายออกไปเสียโดยให้เป็นไปตามข้อความในประกาศนี้.

การทำศิลาจารึกหลักศิลาฉบับที่ ๗ ประกาศธรรมไว้ด้วยเช่น

๑. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปริยทรรศี ผู้เป็นที่รักแห่งทวยเทพตรัสไว้ดังนี้

ตลอดกาลยาวนานล่วงมาแล้ว ได้มีพระราชาหลายองค์ทรงปรารถนาว่า ทำไฉนประชาชนทั้งหลายจะพึงเจริญก้าวหน้าด้วยความเจริญทางธรรม แต่ประชาชนก็หาได้เจริญก้าวหน้าขึ้นด้วยความเจริญทางธรรมตามสมควรไม่... ก็แลด้วยอุบายวิธีอันใดหนอ ประชาชนทั้งหลายจะพึงปฏิบัติตาม...

๓. ในเรื่องนี้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปริยทรรศี ผู้เป็นที่รักแห่งทวยเทพตรัสไว้ดังนี้

ข้าฯ ได้เกิดมีความคิดขึ้นว่า ข้าฯ จักจัดให้มีการประกาศธรรม ข้าฯ จักจัดให้มีการอบรมสั่งสอนธรรม ประชาชนทั้งหลายครั้นได้สดับธรรมนี้แล้ว ก็จักพากันประพฤติตาม จักยกระดับตนเองสูงขึ้น และจักมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นด้วยความเจริญทางธรรมอย่างมั่นคง

เพื่อประโยชน์นี้ ข้าฯ จึงจัดให้มีการประกาศธรรม และสั่งให้มีการอบรมสั่งสอนธรรมขึ้นเป็นหลายแบบหลายอย่าง เพื่อให้ข้าราชการทั้งหลาย ที่ข้าฯ ได้แต่งตั้งไว้ดูแลประชาชนจำนวนมาก จักได้ช่วยกันแนะนำสั่งสอนบ้าง ช่วยอธิบายขยายความให้แจ่มแจ้งออกไปบ้าง แม้เจ้าหน้าที่รัชชูกะเหล่านั้น ก็ได้รับคำสั่งจากข้าฯ ว่า ท่านทั้งหลายจงอบรมสั่งสอนประชาชนให้เป็นผู้ประกอบด้วยธรรมอย่างนี้ๆ

๔. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปริยทรรศี ผู้เป็นที่รักแห่งทวยเทพตรัสไว้ว่า

เมื่อได้พิจารณาใคร่ครวญในเรื่องนี้ โดยถ่องแท้แล้วนั่นแล ข้าฯ จึงให้ประดิษฐานหลักศิลาจารึกธรรมขึ้นไว้ แต่งตั้งธรรมมหาอำมาตย์ขึ้นไว้ และจัดให้มีการประกาศธรรม

๕. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปริยทรรศี ผู้เป็นที่รักแห่งทวยเทพตรัสไว้ว่า

แม้ตามถนนหนทาง ข้าฯ ก็ได้ให้ปลูกต้นไทรขึ้นไว้ เพื่อจักได้เป็นร่มเงาให้แก่สัตว์และมนุษย์ทั้งหลาย ให้ปลูกสวนมะม่วง ให้ขุดบ่อน้ำไว้ทุกระยะกึ่งโกรศะ ให้สร้างที่พักคนเดินทางขึ้นไว้ และให้สร้างอ่างเก็บน้ำจำนวนมากมายขึ้นไว้ในที่ต่างๆ เพื่อการใช้สอยแห่งสัตว์และมนุษย์ทั้งหลาย

แต่การใช้ประโยชน์เช่นนี้ยังจัดว่าเป็นสิ่งเล็กน้อย พระราชาทั้งหลายในกาลก่อนก็ดี ตัวข้าฯ ก็ดี ต่างก็ได้บำรุงประชาชนทั้งหลายให้มีความสุขด้วยวิธีการบำรุงสุขประการต่างๆ แต่ที่ข้าฯ ได้กระทำการเช่นนี้ก็ด้วยความมุ่งหมายข้อนี้ คือ เพื่อให้ประชาชนทั้งหลายได้ประพฤติปฏิบัติตามธรรม....

๘. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปริยทรรศี ผู้เป็นที่รักแห่งทวยเทพตรัสไว้ว่า

กรรมดีใดๆ ก็ตาม ที่ข้าได้กระทำแล้ว ประชาชนทั้งหลายก็ได้พากันประพฤติปฏิบัติกรรมดีนั้นๆ ตามอย่างแล้ว และยังคงดำเนินตามกรรมดีนั้นๆ อยู่ต่อไป ด้วยการกระทำเช่นนั้น ประชาชนทั้งหลายก็ได้มีความเจริญงอกงามขึ้นแล้ว และยังจักเจริญงอกงามยิ่งๆขึ้นไปอีกด้วย

การเชื่อฟังบิดามารดา

การเชื่อฟังครูทั้งหลาย

การปฏิบัติชอบต่อท่านผู้เฒ่าผู้ชรา

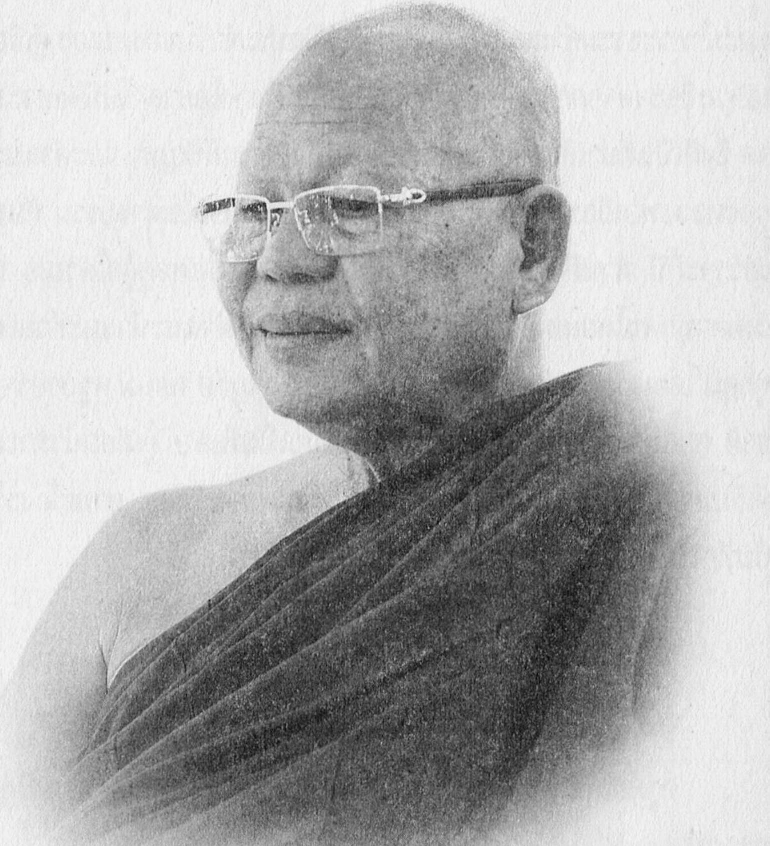
การปฏิบัติชอบต่อพราหมณ์และสมณะ

การปฏิบัติชอบต่อคนยากจน และคนตกทุกข์

ตลอดถึงคนรับใช้และคนงานทั้งหลาย

(ในหลักศิลาจารึกบางข้อได้สูญหายไปจึงมิได้เรียงตามลำดับข้อ เช่น ข้อ ๒,๖,๗)

พลิกประวัติการจดบันทึก
ตามรอยธรรมในแดนต่าง

ของ ... หลวงพ่อสนอง กตปุญโญ
ในโอกาส เวลา บุคคล ต่างๆ

หลวงพ่อสนองได้เปิดโอกาสให้ผู้คนทุกระดับชั้นไม่ว่ายากดีมีจน ภิกษุ สามเณร ชาวไทย ชาวต่างประเทศ เข้าพบและพูดคุย ไม่ว่าจะปรับทุกข์ทุกเรื่อง เช่น ครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ การเมือง บางเรื่องก็ถึงขั้นติดคุกติดตาราง หลวงพ่อท่านก็ให้คำแนะนำที่ทำให้ผู้ฟังสบายใจ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า บางครั้งติดต่อหาทางช่วยเหลือ ให้ทุเลาจากความเดือดร้อน และนำพระธรรมคำสอนไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของตนเอง ผู้เขียนมีโอกาสที่จะจดจากการที่ได้นั่งฟังหลวงพ่อ แต่บางโอกาสก็ไม่มีจังหวะที่จะจด ซึ่งก็เป็นที่น่าเสียดายที่บางครั้งจดไม่ทัน การแก้ปัญหา และคำแนะนำของหลวงพ่อเฉียบแหลม ลุ่มลึก ด้วยความแตกฉานในทางธรรม ทันสมัยไม่ว่าจะกี่ปี ท่านมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล หลวงพ่อไม่เคยดูถูกใครเลย ท่านเมตตาทุกคนโดยเสมอหน้ากัน ท่านยินดีที่จะให้คำแนะนำและช่วยเหลือทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องของความกตัญญูต่อ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ท่านจะเน้นเป็นพิเศษ ผู้เขียนนำมาเท่าที่ผู้เขียนจดไว้ได้ ก็คงเป็นประโยชน์กับผู้อ่านไม่มากก็น้อย ตามเรื่องราวที่บันทึกเรียงตามปี พ.ศ. มีดังนี้

ปี ๒๕๔๕

ครูคณิตศาสตร์และนักเรียนทุนที่เก่งคณิตศาสตร์มาถามปัญหาหลวงพ่อ

ผู้เป็นครูได้พูดให้หลวงพ่อฟังเรื่องปัญหาการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ซึ่งเด็กส่วนใหญ่ไม่สนใจ และไม่ชอบที่จะเรียนวิชานี้ ทำให้มีปัญหาในการเรียนขั้นสูงต่อไป ซึ่งหลวงพ่อก็ได้ให้คำแนะนำว่า

หลวงพ่อ : ให้สร้างวัฒนธรรมของเด็ก พ่อแม่ และครูให้รู้ว่าเรียนแล้วสนุกกว่าวิชาอื่น เหมือนคนจีนสอนลูกให้ค้าขายตั้งแต่เด็ก ค้าขายจะเก่งเมื่อโตขึ้น รู้จักคิดในใจได้ ต้องสอนให้เขาคิดในใจ วาดมโนภาพเป็นรูปธรรมได้ คณิตต้องมาจากนามธรรม เช่นคณิตศาสตร์สมัยก่อนคนจีนเรียนลูกคิดง่ายกว่า

- ฝรั่งคิดบวก ลบ คูณ หาร เป็นหลัก
- ทำยังไงสอนให้เด็ก สอบวิชานี้ง่าย(คณิตศาสตร์) คิดแล้วสนุก
- เด็กสมัยทุกวันนี้ ชอบการ์ตูน เด็กเห็นการสอนครูแล้วไม่ชอบ ครูควรทำเลขคณิตให้เป็นการ์ตูน
- ทุกวิชาต้องสอนให้สนุกเหมือนการ์ตูน
- ทำยังไงต้องมาถึงจุดนี้ให้ได้ เช่นสมัยก่อนสอนเด็กด้วยนิทาน
- ทำไมจีนถึงเก่ง อยากให้ลูกเก่งต้องให้คิดเรื่องเลข การคิดเลขเหมือนคนเรียนรู้ทัน เช่นคนเก่งเรื่องคำนวน ฝรั่งเขาเรียนผูก เรียนแก้ คิดสร้าง เช่นคิดสร้างรถ (คิดแบบผู้สร้าง คิดสร้างสรรค์) คนไทยคิดแก้ ดัดแปลงแต่ไม่ได้คิดสร้าง จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ตราบใดที่คิดแบบเขาจะเก่ง(คิดแบบผู้สร้าง)
- ที่ออกฟอร์ด ฮาร์วาร์ด คนไทยยังเรียนน้อย ฝรั่งเรียนเต็ม
- ควรเรียนแบบในหลวง ทำอะไรทำจริง กตัญญูรู้คุณ อดทน พยายาม ให้เอาความรู้สึกของในหลวงมา การปฏิบัติของเด็กไทยน่าจะเอาในหลวงเป็นแบบ
- ความมานะส่วนตัวต้องมี
- คนไทยไม่จดอะไร ฟังแล้วเฉยๆ รู้แล้ว ต้องสอนให้เรียนเลขและเก่ง ให้เด็กเรียน ๕๐ สนุก ๕๐

- การเรียนต้องโง่ก่อน คนสอนก็ต้องโง่มาก่อน โง่อะไร ถ้าไม่รู้ต้องฟัง

- หาครูที่สอนสนุก หลายคนช่วยกันเขียน(ตำราสนุกๆ)

- ย้อนกลับไปหาบรรพบุรุษ อภิธรรมพม่าเรียนสนุก พระสูตร พระวินัยต้องยกให้ไทย

- ยกตัวอย่างบางประเทศชอบเป็นทหาร

- ต้องสร้างให้เกิดความศรัทธาให้เกิด

- เก่งด้วยความคิด เก่งด้วยปัญญา

- เป็นนักคิด นักค้น นักธุรกิจ

- ให้ย้อนตำราประวัติศาสตร์ เรียนประวัติศาสตร์เป็นครูเรา สอนให้เราเก่งได้ เรียนแต่ก้าวหน้าอย่างเดียว ไม่มีประวัติศาสตร์ อีโกมาก คนเราทำอะไรผิดถูกจะรู้จากประวัติศาสตร์ เช่นคนไทยถ้าไม่เรียนประวัติศาสตร์ของตน จะไม่รักชาติเลย ญี่ปุ่น จีน เรียนประวัติศาสตร์เขาจะรักชาติ พ่อแม่ไม่เคยเล่าอดีตเล่าเรื่องปู่ย่าตายาย ให้ฟัง ลูกหลานก็เลยไม่สนใจที่จะคิดถึงญาติพี่น้องปู่ย่าตายายของตนเอง ไม่คิดเรื่องของญาติ

****

ปี ๒๕๔๗

หลวงพ่อนั่งที่เก้าอี้หน้าโบสถ์แก้วในตอนเย็น มีญาติโยมหลายคน และมีสองแม่ลูกเป็นผู้ถามเรื่องศาสนาและความขัดแย้งกันเรื่องศาสนาที่คนต้องรบราฆ่าฟันกัน (หลวงพ่อเน้นในเรื่องสร้างคนให้ฉลาด)

หลวงพ่อ : ขอให้สร้างคนให้ฉลาดกว่าเรา หรือฉลาดเท่าๆ กัน ทุกคนต้องไปด้วยกัน ถ้าปล่อยให้คนโง่มากคนโง่ก็จะฆ่าคุณแบบโง่ๆ ต้องให้คน

โง่ฉลาด ทุกคนสามารถฉลาดทันกันได้ ต้องแก้ไขเด็ก ต้องให้เด็กฉลาด อย่าทอดทิ้งสังคม คิดแบบสังคมที่ดี โอกาสที่ดี คนฉลาดพยายามจด อย่าอวดฉลาด เป็นความคิดของคนโง่ ลักษณะคนไทยมีการศึกษาพยายามจด มนุษย์เป็นญาติพี่น้องกัน เกิดมาไร้เดียงสาเหมือนกันให้มองเป็นทุกขสัจจ์ การเกิดแก่เจ็บตาย ไม่แตกต่างกัน

- สิ่งประเสริฐคือการช่วยเหลือกัน ทำให้โลกเป็นสุข ไม่ดูถูกใคร ศาสนาที่ดี คนในศาสนาที่ดีจะไม่ติเตียนศาสนาอื่น จะสรรเสริญคนดีทุกศาสนาเป็นญาติกันทั้งหมด ศาสนาที่ดีไม่คิดวางแผนทำลายศาสนาอื่น คนทุกศาสนาเกิด แก่ เจ็บ ตาย เหมือนกัน เป็นพี่น้องกันทั้งโลก

คนกระทำไม่ดี ถ้าองค์กรศาสนาสอนให้แตกแยกกัน ให้คนกระทำไม่ดีก็ถือว่าองค์กรผิด อย่าแยก ทุกศาสนาเป็นพี่น้องกันหมด จะทำให้โลกไม่มีความสุขเลยถ้ามาคิดทำลายกัน ศาสนาจะเป็นสันติสุข เมื่อไม่ทำสงครามกันไม่ทะเลาะกัน ทุกคนนั้นให้คิดว่าคุณจะไปอยู่สวรรค์ชั้นฟ้าไหน ซ่อนตัวอยู่ที่ไหน ก็หนีความตายไม่พ้น หนีใจตัวเองไม่พ้นความชั่วไม่ควรทำทั้งต่อหน้าและลับหลัง ความดีคือกำไรให้เอาสิ่งไม่ดีออกจากตัวเรา

****

ปี ๒๕๔๙

มีเด็กหนุ่มคนหนึ่งหมดตัวจากการทำธุรกิจเป็นหนี้เป็นสิน ซึ่งทั้งหมดก็เอาเงินจากพ่อแม่ และญาติพี่น้องมาลงทุน รถยนต์ก็ถูกไฟแนนซ์ยึด บ้านก็กำลังจะถูกยึด ไม่มีเงินแม้แต่จะใช้จ่ายต้องขอจากพ่อแม่ใช้ หนี้สินล้นพ้นตัว ประมาณ กว่า ๔ ล้านบาท พ่อแม่นั่งร้องไห้ทุกวันเพราะไม่เคยเป็นหนี้ เงินทองที่เก็บออมเอาไว้ ลูกก็มาขอไปลงทุน

หมด ทุกข์ใจที่ต้องมาหมดตัวตอนแก่ ก็บ่น ด่า ประณามลูกของตนเอง เพื่อระบายความทุกข์ ซึ่งลูกก็หงุดหงิด ไม่พอใจ และโต้เถียง เด็กหนุ่มที่ไม่มีความสามารถที่จะทำมาหากิน เขาก็มากราบเยี่ยมหลวงพ่อ เพราะไม่รู้จะหาที่พึ่งทางใจที่ไหน

หลวงพ่อ : อย่าให้พ่อแม่เดือดร้อน

- อย่ามุ่งเอาแต่ตัวเอง
- มุ่งเอาที่พ่อแม่ก่อน มิฉะนั้นธุรกิจเราจะเดือดร้อน
- ขอขมา ขอรับผิดกับพ่อแม่
- จะรำคาญพ่อแม่ไม่ได้ เพราะพ่อแม่รักเรา
- อธิษฐานอย่าให้พ่อแม่น้ำตาตก จำไว้

"หมดตัว แต่ไม่หมดใจ"

****

๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙

จดจากรายการวิทยุเป็นบางส่วน หลวงพ่อเทศน์ในวันแห่งความรัก วันมาฆบูชา

หลวงพ่อ : ผู้มีสัมมาทิฐิ ต้องเข้าใจว่า

- ใครสร้างมา (หมายถึงร่างกาย) ใครเป็นเจ้าของ เมื่อพ่อแม่ให้ร่างกายเรามา พ่อแม่มีบุญคุณ เราต้องตอบแทน ทำอย่างไรให้ท่านมีความสุข เมื่อท่านเป็นเจ้าของร่างกายเรา

- พ่อแม่เป็นผู้ให้เราโตมา ธรรมชาติให้เราโต เราต้องดูแลธรรมชาติ เราได้ใช้ธรรมชาติถูกต้อง เป็นสัมมาทิฐิ ธรรมชาติก็ต้องมีสุข มีทุกข์ เชื่อเรื่องกรรมมีจริง บุญมีอยู่ในใจ คนใจบุญคือคนใจดี

- คนที่มีสัมมาทิฐิ จะเข้าใจธรรมชาติ ธรรมชาติการเกิดมาของตนเองว่าได้มาจากใคร ร่างกายนี้ได้มายังไง ต้องตอบแทนผู้เป็นเจ้าของธรรมชาติต้องมีสุข มีทุกข์ เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์

****

๓๐ กันยายน ๒๕๕๐

มีโยมผู้หญิงคนหนึ่งถามหลวงพ่อ วิธีหนีนรกทำอย่างไรคะ?

หลวงพ่อ : ปฏิบัติให้ถึงโสดาบัน จึงจะหนีนรกได้ โสดาบันจะไปนิพพานที่พรหม ผู้เป็นโสดาบัน มั่นคงต่อศีล ๕ ต้องมีปัญญา ละสังโยชน์สามประการ

๑. สักกายทิฐิ ปล่อยวางไม่ถือตัวตน แยกรูปนามได้ เข้าใจว่ารูปนามไม่ใช่ของเรา มองเห็นความจริง

๒. วิจิกิจฉา ลังเลสงสัย ไม่สงสัยในนรก สวรรค์ นิพพาน

๓. สีลัพพตปรามาส ศาสนาอื่นไม่ถือ ไม่โลเล ไม่ถือเจ้าเข้าทรง ยึดมั่นในพระรัตนตรัย ไม่แขวนเครื่องรางของขลัง

สรุปคือหนีได้ ไม่มีการลงอบายทั้งสี่ นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน ๔ ภูมินี้จะไม่ลงไปอีก แม้มีบาปเก่า สั่งสมไว้เท่าไร ก็ตามที บาป

จะไม่มีโอกาสดึงลงอบายภูมิได้ เพราะบุญคือความดี มีกำลังเข้มแข็งกว่าบาปหมดหวังที่จะทวงหนี้ มีทางเดียวคือทางตรงไปนิพพาน

****

๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๐

จดจากวิทยุรายการญาติธรรมยามบ่าย โยมผู้หญิงโทรมาจากเพชรบูรณ์ ถามเรื่องการปฏิบัติ โดยการพิจารณากาย เจ้าหน้าที่ได้กราบเรียนถามหลวงพ่อสนอง ซึ่งท่านก็ได้ให้คำตอบดังนี้

โยมจากเพชรบูรณ์ : เมื่อนั่งสมาธิตัวลอยจนถึงขื่อคาบ้าน แต่ตอนตกไม่รู้ตกอย่างไร กลัวจึงหยุดแล้วเริ่มใหม่

หลวงพ่อ : จิตประคองขึ้นได้และลงได้ กำหนดทำจิตตัวรู้ว่าลงก็จะลง มันจะชำนิชำนาญไปเอง ไม่ต้องเลิก ถือว่าทำได้ กำลังฌานเต็มที่ นิมิตเต็มที่ กำหนดพื้นที่จะลงเอง กำหนดจิตขึ้นข้างบนก็จะลอยขึ้นข้างบน

โยมจากเพชรบูรณ์ : นอนพิจารณากาย กายก็ลอยจากที่นอน ตกใจ แล้วจิตก็ออกจากร่าง มองเห็นตนเอง ตกใจก็หยุดไป

หลวงพ่อ : กำลังจะสำเร็จ เป็นธรรมที่อัศจรรย์เกิดขึ้นเอง ต้องหาตัวรู้เฉยอุเบกขาให้ได้ ต้องพิจารณาตัวเอง

โยมจากเพชรบูรณ์ : เดินจงกรมเท้าก็ลอยจากพื้นอีก แต่ตนเองไม่รู้จะลงอย่างไร ก็หยุดไปอีกจะแก้อย่างไร

หลวงพ่อ : กำหนดอิริยาบถสี่ได้ดี สามารถย่นระยะทางได้ เช่นบุคคลสำคัญเช่นพระอรหันต์ ไปได้ลัดนิ้วมือเดียว มีบารมีให้ทำต่อไป ไม่ต้องกลัว พยายามประคองไว้ ถ้าเจริญต่อไปทำตัวรู้ไว้ มองเห็นกายทิพย์ถอดออกไป ให้เอาไว้ที่กายหยาบ ข้างนอกไม่ต้องไป อย่าไปอยู่กับกายละเอียด ให้อยู่กับกายหยาบ

****

๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐

โยมผู้ชายจากจังหวัดภูเก็ต ถามเรื่องการปฏิบัติตามหลักสติปัฏฐานสี่ มีผลมาก แต่จิตยังหยาบอยู่ขอให้หลวงพ่อแนะนำ

หลวงพ่อ : กำหนดกายหยาบ อย่าบังคับมากเกินไป ปล่อยวางวิปัสสนาพิจารณาผม ขน เล็บ ฟัน หนัง กายหยาบลอกเนื้อ ลอกหนัง เขาไม่รู้จักจิตตัวเอง ไม่ใช่ตัวรู้ ใช้ตัวบังคับ ตัวรู้ไม่มี บังคับมากไป ไม่ทันอารมณ์ ทำตัวธรรมดา ทำตัวรู้ว่าเกิดอะไร ไม่ใช่บังคับ ให้อยู่ตรงนั้น ตรงนี้

****

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

โยมผู้ชายจากโคราช โทรศัพท์เข้ามาถามในรายการญาติธรรมยามบ่าย เรื่อง การไปเฝ้าพระพุทธเจ้า เรื่องไปยังแดนนิพพาน พระพุทธองค์มีตัวตนอย่างไรในแดนนิพพาน เพราะได้เรียนรู้มาจากบางแห่ง ว่าไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าได้

ซึ่งผู้จัดรายการไม่สามารถที่จะตอบคำถามนี้ได้ ซึ่งขณะนั้นหลวงพ่อสนองยังอยู่ที่วัดทองดีประชาราม จังหวัดนราธิวาส เจ้าหน้าที่จึงได้โทรศัพท์ไปเรียนถามหลวงพ่อท่านตอบปัญหาของคนโคราชที่สงสัยดังนี้

โยมผู้ชายโคราช : นิพพานติดต่อได้อย่างไร พระพุทธองค์เป็นตัวตนอย่างไร ในแดนนิพพาน

หลวงพ่อ : นิพพานมี ๒ อย่าง

๑. นิพพานความเห็น คือตัวเองเห็นเอง รู้เอง เช่นพระพุทธเจ้าเห็นนิพพานเอง รู้เอง พระอรหันต์ก็มีความเชื่อเรื่องนิพพาน มาจากพระพุทธเจ้าสอน เมื่อลงมือปฏิบัติได้บรรลุโสดาบัน จึงเชื่อว่านิพพานมีลักษณะเป็นอย่างไร สกทาคามี อนาคามี อรหันต์ จึงเข้าใจตามพระพุทธเจ้าสอน เห็นไปตามความจริงว่าพระพุทธเจ้าเห็นว่าอย่างไร คือนิพพานที่เข้าถึงนิพพาน ที่เข้าถึงโดยสัจจธรรม ตามหลักธรรมชาติของนิพพาน

๒. นิพพานของปุถุชน ไปนั่งสมาธิแบบโลกีย์ เห็นว่าเป็นนิพพานเข้าฌาณแบบวิปัสสนาปฐมฌาณไม่สามารถเจริญธรรม ให้ถึงวิปัสสนาฌานได้ จะติดอรูปฌาน ยึดรูปนั้นว่าเป็นนิพพาน สุดแล้วแต่จะเห็นพระพุทธเจ้าว่าเป็นรูปอย่างไร นั้นเหมาคิดว่านั่นคือนิพพานก็เลยยึดว่าเห็นนิพพาน เป็นวิปัสสนูฌานไป เข้าใจมีตัวตน สวรรค์ชั้นนั้นชั้นนี้มีพระพุทธเจ้า

นิพพานที่เห็นโดยปรมัตถ์ คือธรรมบันดาล ซึ่งเป็นอัศจรรย์ที่ละเอียดอ่อน ที่คนธรรมดาไม่สามารถเข้าใจได้ ต้องเป็นคนที่เข้าถึงการละกิเลส จึงจะเข้าถึงนิพพาน ได้ ฉะนั้นถ้าจะมาเปรียบเทียบว่าใครเห็นถูก

เห็นผิด มาเปรียบเทียบไม่ได้ เพราะว่าตัดสินด้วยศรัทธาจริตแล้ว ไม่ใช่ปัญญาจริต ไม่ใช่ตัดสินด้วยปัญญา การตัดสินด้วยปัญญาคือตัดสินด้วยการหมดกิเลส แต่ถ้าตัดสินด้วยศรัทธา เป็นการตัดสินด้วยอุปกิเลส ฉะนั้นมันเป็นคนละทาง เป็นเหมือนดังชฎิลสามพี่น้อง คิดว่าตนเองมีฤทธิ์มาก คิดว่าตนเองเป็นพระอรหันต์ พระพุทธเจ้าคือคนนอกศาสนา ไม่ใช่พระอรหันต์ จนมาฟังธรรมพระพุทธเจ้า จึงได้รู้ว่าตนเองไม่ใช่พระอรหันต์ เพราะตัวเองติดฌานอยู่ ไม่มีวิปัสสนาฌาน พวกที่ไม่ละนิมิต ยังไม่ถึงนิพพาน นิมิตที่เห็นเป็นจิตล้วนๆ นิมิตจะเห็นเป็นพระพุทธเจ้า ปรารถนาเห็นอะไรก็เห็นได้หมด เป็นนิมิต เป็นรูปฌาน เป็นฌานโลกีย์ หมดกิเลสเห็นเป็นฌานโลกุตตระ รูปฌานและอรูปฌาน จะเห็นเป็นตัวตน ไม่ใช่นิพพาน นิพพานเป็นเรื่องของจิต พระพุทธเจ้าขันธ์ ๕ ดับแล้ว ไม่มีตัวตนแล้ว เหมือนไฟดับ จะเอาตัวตนที่ไหน ตัวตนมันดับไปแล้ว

****

พฤศจิกายน ๒๕๕๐

จดจากหลวงพ่อเทศน์ในรายการจากวิทยุสังฆทานธรรม

หลวงพ่อ : พวกขี้เกียจ ทำงานไม่ขึ้น อาภัพ พวกสกปรก ทำกินไม่เจริญ ทำมาหากินไม่ขึ้น ไม่มีมงคลติดตัว ขี้เกียจ สกปรก แสดงถึงความไม่เจริญของจิตใจ มงคลคือความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัย ปัจจัยไปสู่ความเจริญ

****

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๐

จดจากหลวงพ่อสนองเทศน์อบรมสามเณรภาคฤดูร้อน เป็นบางส่วน การอบรมของหลวงพ่อท่านได้อบรมพ่อแม่สามเณร ซึ่งมานั่งฟังอยู่ด้วย ก่อนที่สามเณรจะลาสิกขา

- ให้มีความอดทนอดกลั้น ขยัน อย่าขี้เกียจ
- พ่อแม่ต้องพยายามให้ลูกขยัน คนขยันสมองจะไม่หยุดนิ่ง
- พ่อแม่ต้องให้เด็กช่วยปัดกวาด เช็ด ถู อย่าให้เด็กเรียนอย่างเดียว ต้องให้ขยัน
- ลูกทุกคนเป็นผู้ดีเด่นในดวงใจของพ่อแม่ พ่อแม่เขาเลี้ยงเรามาอย่างดี เราควรทำดีให้เขาสบายใจ
- เมื่อทุกคนมีสมาธิ จะคิดได้ว่าทำอะไรให้พ่อแม่ผิดหวังบ้าง
- ตัวของเรามีค่ามาก แต่พ่อแม่เห็นค่าของตัวเรามาก ควรทนุถนอมพ่อแม่ เราอย่าเถียงพ่อเถียงแม่
- เด็กที่อดทนต่อคำว่ากล่าวของพ่อแม่ได้จะพบกับความเจริญ
- เราต้องอยู่กันตลอดชีวิต คนอื่นอยู่ก็เพื่อจาก แต่พ่อแม่ไม่เคยคิดจากลูกเลย รักลูกตลอด
- เด็กสมัยนี้ ไม่คิดว่า เราจะรักเขาแค่ไหน เขาควรที่จะตอบแทนเราอย่างไร
- สมบัติอย่าให้กับคนอกตัญญู มันจะทำลายแผ่นดินเกิด แล้วไม่ดูแลเราเลย
- ลูกในไส้มันไม่มาดูแล ควรจะให้สมบัติกับคนที่มาดูแล
- พ่อแม่โง่มากที่ยกสมบัติให้ลูกอกตัญญู ถ้าลูกเราไม่กตัญญูเราอย่ายกสมบัติให้กับลูก ยกให้คนที่มีความกตัญญู

- ถึงว่าไม่ใช่ชาติ ไม่ใช่เชื้อ แต่เอื้อเฟื้อ ก็ถือว่าเป็นเนื้ออาตมา
- ถึงว่าเป็นชาติเป็นเชื้อแต่ไม่เอื้อเฟื้อถือว่าเป็นเนื้อในป่า

****

๒๙ มีนาคม ๒๕๕๐

จดจากวิทยุสังฆทานธรรม พูดสอนสามีภรรยาว่าควรปฏิบัติต่อพ่อแม่อย่างไร

หลวงพ่อ : เราไม่รู้จักกตัญญูรู้คุณพ่อแม่ จึงทำให้สามีก้าวก่ายเหยียบย่ำพ่อแม่ของเราต่อไป สามีจึงเหยียบย่ำน้ำใจเรา ผู้ให้ข้าวให้น้ำเรากิน พอกินแล้วก็เกลียดคนที่ให้ข้าวให้น้ำมันกิน มันร้ายยิ่งกว่าโจร โจรเมื่อหาข้าวให้กิน กินข้าวแล้วก็นึกถึงบุญคุณ พ่อแม่ให้เราทุกอย่าง ให้รูปร่างหน้าตาเรามา เราจะดูถูกพ่อแม่เราหรือ ลูกชายเราไม่ดี ไปชี้ช่องให้ลูกสะใภ้ ลูกสะใภ้ก็เลยได้ใจ ก็เลยช่วยวิจารณ์ เหยียบย่ำพ่อผัวแม่ผัว

ตัวเราไม่ว่าผู้ชายหรือผู้หญิงไม่ควรเอาพ่อแม่มาวิจารณ์เลย พ่อแม่เราอยู่ในที่สูง ไม่ควรเอาลงมาชั้นต่ำ พ่อแม่อยู่บนหิ้งบูชา ไม่ควรเอามาเขี่ยเล่น เอามานินทา

คนที่มีคุณธรรมจะไม่เหยียบย่ำพ่อแม่พี่น้องของตนเอง ผู้หญิงหรือชายที่มีคุณธรรมจะเอาเงินมาส่งเสียพ่อแม่ เขาต้องคิดถึงพ่อแม่เขาทำบุญให้กับพ่อแม่เขา

ผู้ชายผู้หญิงที่ไม่ดี ไม่รู้จักกตัญญูต่อพ่อแม่ ด่าพ่อด่าแม่ของตนเองไม่ใส่ใจไม่มีศรัทธา เคารพพ่อแม่ต่อไป ครอบครัวนั้นจะไม่มีความสุข เพราะไม่กตัญญู ถ้าอยากให้มีความสุขต้องกตัญญูรู้คุณพ่อแม่ เทวดาจะได้รักษา พ่อแม่ลำบากจริงๆ พ่อแม่เมื่อได้ลูกมาก็ห่วงใย อย่าแตะต้อง

พ่อแม่ในเรื่องเสียหาย

สมบัติที่ท่านให้คือกายเรา สมบัติมหาศาลยิ่งกว่าเพชรนิลจินดา มีประโยชน์คือกายเรา เมื่อเขา (พ่อแม่) ตายไป สมบัติที่ทิ้งไว้อย่างสมบูรณ์อยู่คือตัวเรา

ลูกไม่กตัญญู เอาเงิน กิน เล่น เที่ยว พ่อแม่มีอยู่ไม่เคยอุปการะเลย ยามกินนอนจะเป็นอย่างไร ไม่เคยสนใจ สนใจสิ่งอื่นมากกว่า ทุกอย่างให้เขาหมดเลย แต่เขาไม่รู้จักพ่อแม่เรา เรามีพ่อแม่ เหมือนร่มไม้ ต้องเคารพบูชา ถ้าจะให้ก็รีบให้ รีบใช้หนี้ก่อนที่พ่อแม่ยังมีชีวิตอยู่ มาดูแลพ่อแม่เราบ้าง หนี้ก้อนใหญ่นี้ต้องรีบใช้ซะ ก่อนที่พ่อแม่จะตาย อย่านึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ตอนตายแล้ว

****

๒๐ กันยายน ๒๕๕๐

มีผู้โทรศัพท์มาถามถึงญาติที่นอนป่วยอยู่ในโรงพยาบาล แต่เดิมหัวใจหยุดเต้นแล้ว ปั๊มหัวใจขึ้นมาผู้ป่วยก็เลยกลายเป็นเจ้าหญิงนิทรา ต้องใส่สายออกซิเจนตลอดเวลา ถ้าถอดสายยางออกเมื่อไรก็จะตายทันที ทำให้ญาติๆอยากจะถอดสายออกซิเจนออก ได้เรียนถามหลวงพ่อดังนี้

ถาม : เขาจะรู้ตัวไหม ถ้าเอาสังฆทานไปถวายพระตรงที่เขานอนป่วย สวดมนต์ให้ฟัง และบอกทางบุญกับเขา เขาจะรู้ไหมคะ

หลวงพ่อ : เขารู้ บางคนรู้ ประสาทสัมผัสทางหูจะดี กลับมารู้ได้ โมทนาบุญได้

ถาม : ถ้าเขารู้ จิตเขายังรู้อยู่ เขากำหนดเวทนาได้หรือไม่

หลวงพ่อ : จิตบางอย่างรู้ได้ แต่สมองไม่พร้อมก็จะดับ เหมือนไฟฟ้าติดๆ ดับๆ แบบคนไม่รู้ตัว

ถาม : ญาติๆจะเอาสายออกซิเจนออกจะบาปไหมคะ

หลวงพ่อ : ขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้ที่ให้เอาออก ถ้ารู้ว่าเอาออกตายแน่ ก็ไม่ต้องเอาออก ถ้าให้เวทนาเขาเบาลง เอาออกเพื่อดับเวทนาไม่เป็นไร แล้วหลวงพ่อก็เล่าเรื่องหลวงปู่สังวาลให้ฟังในวันที่ท่านจะมรณภาพ แพทย์ได้ใส่เครื่องช่วยหายใจขนาดใหญ่ให้หลวงปู่ ซึ่งหลวงพ่อก็ถามหมอ ใส่เพื่ออะไร หมอตอบเพื่อให้หายใจสะดวก แต่จะมีผลทำให้ปอดฉีกได้ จะเอาออกก็ได้ถ้าท่านไม่รอด หลวงพ่อถามหมอต่อไปว่า หลวงปู่ควรเอาออกไหม? หมอตอบ ควรเพราะไม่มีประโยชน์ เมื่อเอาออกหลวงปู่จะทรมานน้อยลง เพราะหลวงปู่หอบ ไข้ขึ้น เหงื่อกาฬแตก ดังนั้นควรถอดออกเพราะทรมาน หลวงพ่อถามต่อไปว่า ยาฉีดฉีดให้หลวงพ่อครบหรือยัง หมอบอกเข็มละหมื่นก็เอาไม่อยู่ ให้ครบแล้ว (ยาแผนปัจจุบัน) หลวงพ่อจึงขอให้ยาสมุนไพรของท่าน ถามหมอว่าให้ยานี้ได้ไหม หมออนุญาตแต่เขาให้หลวงปู่น้อย ให้ไป ๕๐ ซี.ซี ถ้ามากก็จะช่วยได้เยอะ หลังจากได้ยาของหลวงพ่อ และเอาเครื่องช่วยหายใจขนาดใหญ่ออก หลวงปู่หายใจสบาย เบาแล้วก็หลับ ตื่นมารู้สึกตัว ก็หลับต่อ ได้ยาตัวนี้เองดับเวทนาได้เราช่วยให้หลวงปู่มีเวทนาน้อยลง

ถาม : คนตายที่ไม่มีเวทนามีมั้ยคะ

หลวงพ่อ : คนที่รู้ว่าตัวเองต้องตาย ความตายไม่มีใครทนได้ ความเจ็บก็เป็นการสอน คนรถชน หรืออุบัติเหตุจะไม่อยากตาย จะเสียใจ คนอายุมากจะไม่ยอมรับ คนป่วยจะยอมรับ เจ็บ แก่ ตาย ยากมาก ไปคนเดียว ไม่มีที่พึ่งเลย ความเจ็บทำให้เราหาที่พึ่งไม่ได้ ความแก่ ความตาย คนไม่พร้อมที่จะรับ แต่ความเกิดพร้อมที่จะรับ คนที่เห็นเทวดามารับไม่กลัวตาย อยากตาย เช่นป้าของหลวงพ่อ ไปป่วยอยู่โรงพยาบาลโรคทรวงอก ไม่ยอมกินยา ไม่ยอมกินข้าว เพราะไม่อยากตายที่โรงพยาบาล อยากกลับไปตายที่วัด แต่พวกหมอไม่เข้าใจ บอกว่าคนไข้ดื้อ แกบอกไปเห็นที่อยู่มาแล้ว มีแต่เพชรพลอย ไม่มีปูนเลย เมื่อกลับมาอยู่ที่กุฏิโยมแม่ของหลวงพ่อ ตอนนั้นหลวงพ่อไม่อยู่ แกบอกโยมแม่ *"แม้นๆ กูจะไปแล้วนะ"* โยมแม่ถาม *"จะไปไหน?"* โยมป้าตอบ *"ก็ตายละซี"*

โยมแม่ : ยังพูดได้อยู่จะตายยังไง โยมป้า ไปเอาธูปเทียนมา จะไปไหว้พระจุฬามณี แล้วแกก็ตาย ลุงอาตมาก็นั่งตาย คนที่เขาภาวนาได้ ทำได้อยู่แล้วไม่มีเวทนา คนที่มีพื้นฐานจะไปดี เทวดาต้องมาบอกก่อน แม่เราตายแล้วมาบอกว่าไปสวรรค์

- คนนี้ต้องมีลางตาย ความตายจะกำหนดตั้งแต่เกิด เกิดกับตายมาพร้อมกัน แต่พระพุทธเจ้าท่านไม่ให้พระทักทายเรื่องความตายจะทำให้เสียขวัญ

- สมัยเมื่อพระพุทธเจ้าท่านเป็นพระโพธิสัตว์ ท่านปราบยักษ์ตนหนึ่ง ตียักษ์ล้มลงไปและจะกระทืบให้ตาย ยักษ์มองเห็นฝ่าเท้า บอกอย่าฆ่านะ ท่านจะเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต มิฉะนั้นท่านจะมีอายุแค่ ๘๐ ปี แต่พระโพธิสัตว์ท่านก็ได้ฆ่ายักษ์ตาย

- รักษาเวทนาให้เวทนาเบาลง ให้ไม่ให้กลัว ไม่ให้ทุกข์

- ความตายกำหนดชาตาชีวิต ถ้าเจ็บกำหนดเจ็บ ก็รู้ว่าเจ็บ

- เวทนาคือตัวฆ่าเรา เวทนาก็เป็นบุญ ถ้าคิดให้เป็นบุญ ถ้าปวดมากๆกำหนดให้เป็นสมาธิได้

- สมาธิข้ามเวทนาได้ เวทนาอยู่ใต้สมาธิ สมาธิอยู่เหนือเวทนาทั้งหมด

ถาม : แล้วคนที่โดนระเบิดบึ้มทีเดียวไม่รู้ตัวจะเป็นยังไง

หลวงพ่อ : ถ้าบึ้มไป ถ้ามีศีล ๕ ดีอยู่แล้วก็สุคติดี

****

ตุลาคม ๒๕๕๐

หลวงพ่อพูดเตือนพิธีกรของวัด ๓ คน ที่เริ่มจัดรายการวิทยุใหม่ๆ เรื่องการพูดหลายคน ควรพูดกับผู้ฟังอย่างไร

หลวงพ่อ : เวลาพูด แซงคำพูด ชอบพูดแซงกัน ฟังแล้วรู้สึกแย่งกันพูด เขาระบายทุกข์ ต้องปล่อยให้เขาระบาย ไปพูดตัดไม่ถูก การแก้ปัญหา คนฟังนั้นคนฉลาดเขาฟัง พูดไม่ถ่อมตัวเอง ชอบรู้ ต้องเข้าใจว่าคนฟังนั้นไม่ใช่ฟังอย่างเดียว คุณต้องเคารพคนฟัง ต้องมีสติในการพูด ขอให้มีจังหวะในการพูด เมื่อเขาอธิบายเรื่องการเจ็บป่วยของเขา ต้องให้เขาอธิบายให้จบ ญาติโยมคุยกัน ต้องเคารพคนฟัง

พูดแซงกันเหมือนรถวิ่งชนกันโป้งป้าง เขาติเตียนเรา เป็นนักพูดที่ดีไม่ได้ เขาเรียกคนพูดเก่งไม่ใช่นักพูดที่ดี พูดมากไปว่าตนเองพูดเก่ง พูดแซงกัน ลูกกระสุนปืนต้องยิงให้ถูก ต้องให้แม่นให้ถูกต้อง พูดมากจะไม่ได้นกซักตัวเดียว

****

๑๔ มกราคม ๒๕๕๑

จดจากรายการวิทยุ หลวงพ่อเทศน์ในวิทยุเรื่องความหนาวเปรียบกับธรรม

หลวงพ่อ : หนาวใน หนาวใจเพราะไม่มีศีลธรรม คนที่ใจปราศจากศีลจะว้าเหว่ ไม่อบอุ่น หรือมิฉะนั้น ใจก็ร้อนเกินไป เพราะบาปกรรมทำให้ร้อน

- บุคคลที่ไม่สำรวมในศีล จะร้อนใจอยู่เสมอ
- ความหนาวจิตหนาวใจสำคัญ อย่าให้หนาวจิตหนาวใจ
- ให้อบอุ่นอยู่เสมอด้วยสติและปัญญา ใจจะฉลาดขึ้นก็รู้จักสอนตนเอง
- กิเลสใดที่เรายังละไม่ได้ ให้กำหนดดูโทษของมัน
- เลี้ยงกิเลสไว้ มันจะก่อทุกข์ให้ไม่หยุดไม่หย่อน
- กิเลสตัณหาพิษร้ายยิ่งกว่าพิษงู จะติดสอยห้อยตามไปทุกภพทุกชาติ

****

๙ สิงหาคม ๒๕๕๑

จดจาก หลวงพ่อพูดเรื่องเกี่ยวกับการสร้างสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อให้เป็นโทรทัศน์เพื่อพระพุทธศาสนา จับใจความสำคัญได้ว่า

หลวงพ่อ :

๑. เรื่องเกี่ยวกับแนวทางที่พระพุทธเจ้า ทรงวางหลักการสั่งสอนและการนำหลักธรรมของพระองค์มาใช้ ในชีวิตประจำวัน

๒. เรื่องทางอยู่รอดของคนไทย คือดำเนินตามรอยพระยุคลบาทขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒.๑ ปลูกฝังให้มีการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์กับเยาวชน

๒.๒ ให้มีความกตัญญูกตเวทีต่อ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์

๒.๓ ชาดกที่แสดงถึงการใช้ปัญญา ในการแก้ปัญหา โดยเล่าเรื่องพระมโหสถ

๒.๔ เรื่องกฎแห่งกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

๒.๕ การระลึกชาติในยุคต่างของพระพุทธองค์ เป็นสัตว์ต่างๆ พระเจ้า ๕๐๐ ชาติ

๒.๖ การคบคนเช่นไร ก็เป็นเช่นนั้น คบคนพาลพาลพาไปหาผิด เล่าเรื่องของพระพุทธเจ้า

มงคล ๒๘ ประการ ทำให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

เป็นคนอย่าดูถูกสัตว์ สัตว์ก็สร้างบารมี

หลวงพ่อเล่าเรื่องนกแขกเต้าอยู่กับฤาษี เรื่องเทวทัต

เรื่องพระพุทธเจ้าอย่าคิดว่าเป็นดาบสแล้วเก่ง คนเราอยู่ที่การ

ฝึกฝน พระไปเรียนศาสตร์ดูผู้หญิง ฯลฯ.

****

๓๐ ธ.ค ๒๕๕๑

ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์ SBBTV ๙๙๙ มีครอบครัวหนึ่ง คุณแม่พาลูก ๒ คนมากราบหลวงพ่อ มีพี่สาวและน้องชาย น้องกำลังเรียนอยู่ชั้น ม.๖ โรงเรียนสวนกุหลาบ ตั้งใจจะสอบเอนทรานซ์ เข้าจุฬาให้ได้ในสาขาวิศวะคอมพิวเตอร์

คุณแม่ : หลวงพ่อคะลูกชายกำลังจะสอบเอนทรานซ์เข้าวิศวะคอมพิวเตอร์ที่จุฬาฯ เขาอยากได้ที่จุฬาฯ มาก และเครียดกลัวเข้าไม่ได้

หลวงพ่อ : เวลาอ่านหนังสือให้อ่านด้วยความไม่อยาก ให้ทำใจเฉยๆ อ่านครั้งแรกแล้วลองคิดดูว่าจำได้ไหม ถ้าจำไม่ได้ให้อ่านใหม่ แล้วลองคิดดูว่าจำได้หรือไม่ ทำจนอ่านให้จำให้ได้ อ่านด้วยสติ สมาธิจะเกิด ปัญญาจะเกิด

****

๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑

หลวงพ่อสนองแสดงธรรมที่ลานธรรม เทศน์เรื่องความกตัญญูต่อพ่อแม่ พระเจ้าแผ่นดิน โดยยกตัวอย่างเรื่องสุวรรณสามและสอนสมาธิ ผู้จดจดตามข้อความที่สำคัญ

- การเดินจงกรมและวิปัสสนาญาณทำให้นั่งสมาธิแล้วสงบง่าย

- คนไม่รู้จักตนเองตามความคิดไม่ทัน

- ให้รู้สึกการเดิน ลุก นั่ง เข้าห้องน้ำ ยกขึ้น ก้าวไป เดินด้วยจิตว่าง

-จะทำให้จิตเกิดความสงบ เมื่อทำใจได้ จะปล่อยวางได้ ฝึกทำใจให้ว่าง ว่างคือรู้จักตนเอง

- อิริยาบทหยาบ คือไม่รู้จักสมาธิ

- ลมละเอียดจะรู้สภาพที่ปรุงแต่ง พอสว่างทางใจได้ ก็จะเข้าใจตนเองได้

- คนตามอารมณ์ ตามความคิดไม่ทัน เวลารักก็ให้หมด เวลาโกรธแล้วจะฆ่าทำลาย

- เวลาตายต้องตายแบบผู้ชนะ ดูลมหายใจจนตาย ดูลมหายใจเราไปเรื่อยๆ

- ตายแบบผู้แพ้ กระวนกระวาย

- คนที่ทุบตีให้เจ็บปวดคือตัวเรา

- คนที่ทำให้เราทุกข์ที่สุดในชีวิตคือตัวเรา คือขันธ์ ๕

- ตัวเรานี่ร้าย คือขันธ์ ๕ ทำจนหมดสาว หมดสวย

- ตัวขันธ์ ๕ เป็นตัวที่ทำให้ไม่มีความสุข กิน เดิน นั่ง นอน

- เทวดาเขาทุกข์แค่ใจ ไม่มีขันธ์ ๕ จะมีสุขมากกว่าทุกข์

- ส่วนมนุษย์ มีอายุน้อย ก็คิดว่าอายุมาก

- ขันธ์ ๕ มันจะเรียกร้องเราตลอดเวลา ใจมันก็เรียกร้อง ฉันไม่ชอบใจ ฉันไม่สนใจ

- การนั่งอย่างเดียวไม่ฉลาด ต้องยืน เดิน นั่ง นอน สมถะวิปัสสนาคือเจริญสติ ต้องเอาตัวรู้คืนมาให้ได้ ต้องเอากลับมารู้กาย รู้จิตเรา มัวเอาจิตไปรู้เรื่องบ้าน เรื่องเมืองหมด

- ภาวนา เกศา โลมา นขา ทันตา ตโจ กลับไปกลับมา สติสมบูรณ์ จะไม่หลง

- ภาวนา ๗ วัน (เกศา โลมา นขา ทันตา ตโจ) จะทำให้สงบเร็ว จิตจะไม่ออกจากกาย จะไม่ฟุ้งซ่าน บางทีไม่ต้องภาวนา ใช้ตัวรู้มากๆ ก็ใช้ได้ ตัวมหาสติเกิด

- หลวงปู่บุดดาบอก ปฏิบัติอย่ามากเรื่อง กายเดียว จิตเดียว

- หลวงพ่อเล่าว่าเมื่อก่อนท่านนั่งเห็นว่าลมสว่างก็ดีใจมาก มองตามกลัวหาย ต้องมีสติมากกว่านี้มันคอยจะหลุดไปเรื่อยๆ

- นั่งมืดก็ไม่เป็นไร เอาตัวรู้อย่างเดียว ไม่จำเป็นต้องไปตามใคร

- เป็นผีมาแล้วทุกคน

- มนุษย์เราหลงวิญญาณ เกิดดับยังไม่รู้ ชีวิตเราได้สวดมนต์ ได้ไหว้พระโชคดีทุกลมหายใจ

- คนที่เตรียมตัวไว้ก่อนเป็นคนฉลาด

- เรื่องแท็กซี่คุณธรรม เราไม่หวังอะไรตอบแทนหวังให้เขามีความสุข รู้จักศาสนา

- วันที่ยิ่งใหญ่ในโลกคือวันวิสาขบูชา

- บอกคนให้ทำบุญมากจะมีบุญมาก

- การชวนญาติพี่น้องเข้าวัด ถ้าไม่ไปขอให้อธิษฐาน คนเราเปลี่ยนแปลงได้

- อธิษฐานให้ญาติพี่น้องวงวารของเราไม่เป็นมิจฉาทิฐิ

****

๑ มกราคม ๒๕๕๒

ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์ SBBTV ๙๙๙ มีหญิงไทยคนหนึ่ง มีสามีเป็นฝรั่งชาวอเมริกัน อยู่สหรัฐอเมริกานานประมาณ ๒๐ กว่าปี ได้นำลูกและสามีมากราบหลวงพ่อ ลูกชายกำลังเป็นหนุ่มอายุได้ ๒๐ ปี เกิดจากสามีฝรั่ง แต่ไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ หลวงพ่อได้พูดว่า

หลวงพ่อ : พ่อแม่ที่มีสามีฝรั่ง ให้ลูกพูดภาษาไทยต้องพูดภาษาไทยกับลูก ลูกจะรักพ่อแม่ รักคนไทย มีความกตัญญู จะมีความอบอุ่น จะพูดภาษาที่ฟังพระพุทธเจ้ารู้เรื่อง

***ภรรยาฝรั่ง* :** เดี๋ยวนี้คนตะวันออกกับตะวันตกจะอยู่ด้วยกัน และจะเข้ากันได้ไหม

หลวงพ่อ : ได้ ก็เป็นผัวเมียกันเยอะไป

***ภรรยาฝรั่ง* :** ทำไมจึงมีสงครามกันไม่หยุด

หลวงพ่อ : เพราะมันอยากใหญ่

***ภรรยาฝรั่ง* :** แล้วสงครามมันจะหมดไปไหม

หลวงพ่อ : ไม่หมด จะยิ่งมากขึ้น จะหยุดอยู่ในยุคพระศรีอริยเมตตรัย

***ภรรยาฝรั่ง* :** ศาสนาพุทธดีกว่าศาสนาอื่นใช่ไหม

หลวงพ่อ : ดีทุกศาสนา มีคนดีทุกศาสนา แต่ทางไปนิพพานมีเพียงศาสนาพุทธเท่านั้น คนในศาสนาอื่นดีกว่าคนพุทธก็มี คนดีไม่เกี่ยวกับศาสนา แต่เกี่ยวกับสันดานคน คนที่เห็นพระพุทธเจ้ามีจริง พระอริยสงฆ์มีจริง เป็นสัมมาทิฐิ

***ภรรยาฝรั่ง* :** แล้วคนที่เขาคิดว่าศาสนาเป็นยาพิษ

หลวงพ่อ : เขาใจไม่กว้าง เขาว่าศาสนาอื่นไม่ดี ความรักของคนในโลก

เท่ากัน ผัวเมียใครรักเท่ากันใช่ไหม.

****

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์ SBBTV 999 มีโยมผู้ชายสูงอายุคนหนึ่งมาจากนครปฐมเพียงคนเดียว เป็นผู้ที่ติดตามดูรายการโทรทัศน์ของหลวงพ่ออย่างเหนียวแน่นคนหนึ่ง มาคุยกับหลวงพ่อ

ชายสูงอายุ : ผมฟังรายการวิทยุของหลวงพ่อ ชื่นชอบการเทศน์ของหลวงพ่อมาก เย็นและเข้าใจง่าย ในเวลาข่าวเอาพระราชดำรัสขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาลงนั้นดีมาก เพราะตอนนี้ฟังข่าวจากสถานีอื่นๆจนเมาข่าว

หลวงพ่อ : ของเราแสดงออกแนวรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ชายสูงอายุ : ดีที่ไม่เอาการเมืองมาแทรก

หลวงพ่อ : การเมืองบอบบางเกินไป เขาไม่กล้าเล่นกับเรา เดี๋ยวก็เปลี่ยนใหม่กันอยู่เรื่อย พูดเรื่องวิทยุเราก็ถูกแทรกแซง พวกจังหวัดนนท์บางสถานีพวกเชียงใหม่จะมาตีเรา ขอนแก่นจ่ายไป ๓๕๐,๐๐๐ บาท เชียงใหม่ก็จ่ายไป ๖๐๐,๐๐๐ ๒ แห่ง สุพรรณบุรีอีก ๑ แห่ง *(เป็นสถานีชุมชนที่อ้างว่าคลื่นของหลวงพ่อไปรบกวนเขาจึงเรียกเงินโดยขายกิจการคลื่นให้)*

ชายสูงอายุ : ขอชื่นชมที่ไม่เอาสปอนเซอร์

หลวงพ่อ : การไม่เอาสปอนเซอร์นั้นด้วยเหตุที่ว่า ถ้ามีสปอนเซอร์เป็นการชักน้ำเข้าลึก ชักศึกเข้าบ้าน คลื่นทุกคลื่นผิดกฎหมายหมด มีสปอนเซอร์

ชายสูงอายุ : พระวัดหนึ่งที่นครปฐม เปิดโฆษณาขายของทั้งวัน น่าเสียดายที่เป็นวิทยุของพระ

หลวงพ่อ : นักการเมืองในกลุ่ม......ซื่อตรงแต่อ่อนธรรมะ พระ....ไม่รู้จริงพูดทั้งวันก็ไม่มีคนฟัง พระ....ก็เช่นเดียวกันพูดคนเดียวทั้งวันก็ไม่มีคนฟัง พระ......อัตตาตัวตน เขาไม่ฟัง (ส่วนที่เว้นไว้หลวงพ่อระบุชื่อไม่สามารถพิมพ์ลงได้)

ชายสูงอายุ : สถานีของหลวงพ่อ ให้ประโยชน์แก่บุคคลกว้างขวาง

หลวงพ่อ : จะทำสถานีวิทยุเป็นภาษาอังกฤษ คนต่างชาติมาอยู่เมืองไทยมาก และคนไทยที่รู้ภาษาอังกฤษก็มาก เราปล่อยเขาทิ้งเลย ไม่ได้เยียวยาปล่อยเขาอยู่กับสุรานารี

ชายสูงอายุ : หลวงพ่อน่าจะสอนให้รู้ธรรมให้หมด

หลวงพ่อ : ธรรมะเป็นกลางดอกบัวมี ๔ เหล่า เราคงเอามาไม่หมด เพราะเราไม่เหมือนพระพุทธเจ้า หรือพระอรหันต์สมัยพุทธกาล บารมี

เรามีแค่นี้ แต่เดี๋ยวนี้มีคลื่นธรรมะพยายามแข่งขันกัน ธรรมะเกิดได้ยาก แต่ตอนนี้เกิดเยอะ

ชายสูงอายุ : ในอินเตอร์เนต มีธรรมะมาก เวปไซด์กว่า ๓๐๐ เวป ในชั้นหนังสือของดวงกมล D.K. หนังสือขายดีจะเป็นหนังสือธรรมะ

หลวงพ่อ : ต่อไปธรรมะจะยิ่งใหญ่มาก ให้เสื้อเหลือง เสื้อแดงหมดไป เมื่อสงบแล้วของจริงจะเกิด ตอนนี้ยังไม่จบ ทุกอย่างปรับได้ถูกต้อง จัดระบบแล้วทุกคนเอากฎหมายเป็นหลักปฏิบัติ จะปรากฏออกมา วิทยุธรรมะ ไม่ใช่ธรรมะ หนังสือพิมพ์ธรรมะ ไม่ใช่ธรรมะ จะแยกแยะออกมา พวกลังกา ภูฐาน ไม่ต้องจัดสรร จะมีหนังสือธรรมะเยอะ พวกเนปาลไม่ก้าวร้าว มีการเคารพผู้ใหญ่ ผัวเดียวเมียเดียว คุณธรรมนำหน้าโลกีย์ พวกร้ายที่สุดที่เข้าไปแทรกแซงคือ......(หลวงพ่อระบุชื่อ ไม่ควรนำมาลง)

ชายสูงอายุ : ผมสงสัย ศาสนาพุทธดี ทำไมจึงถอยออกมาจากอินเดีย

หลวงพ่อ : เพราะความเห็นผิดของผู้นำประเทศ ถอยหลังไป ๑๗๐๐ ปี มหายานพยายามเอาสิ่งที่ไม่ใช่แก่นแท้มาพูด ทำให้เกิดความสับสน เช่น พระพุทธเจ้าจะกลับมาเกิดอีก จะเป็นโลกีย์ก็ได้ รูปพระพุทธองค์ก็เป็นรูปเทวดา ไม่ตรงกับที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติไว้ แข่งขันกันสร้างวัตถุนิยม ปฏิบัติน้อยลง ไม่มีพระอรหันต์ เมื่อไม่มีพระอรหันต์ สัจจธรรมก็หมดไป พุทธหมดเริ่มจากการอ่อนแอ เนื่องจากเป็นมหายาน ไม่เป็นเถรวาท กษัตริย์ก็เป็นฮินดู ส่วนพวกฮินดูก็หนีไปอยู่เมืองฤาษีเกตุ เมื่อ

มุสลิมชนะ มุสลิมจะอยู่บริเวณเดลลีลงมา บริเวณที่อุดมสมบูรณ์ มุสลิมไป ฮินดูก็กลับมาอย่างเดิม

ชายสูงอายุ : ขอบคุณหลวงพ่อที่ช่วยเผยแผ่ให้ความรู้ มีสถานีวิทยุ

หลวงพ่อ : เราคิดว่า เมื่อมีโอกาสช่วย ก็จะช่วยให้ได้มากที่สุด

****

๑๖ มีนาคม ๒๕๕๓

มีผู้ชายคนหนึ่งส่งอีเมล์มาถามหลวงพ่อ เขาเล่าว่า ก่อนหน้าที่จะฟังรายการของหลวงพ่อ นิสัยชอบพูดจาหยอกเย้าเพื่อน แต่เวลาโกรธจะหงุดหงิด โมโห พูดจารุนแรง และจะว่าใครเจ็บๆ เมื่อได้ฟังรายการของหลวงพ่อ ก็ปฏิบัติตาม และชอบสวดมนต์ ทำสมาธิ ทำทาน งานบุญทานที่ใดก็จะขวนขวายไปทำ ปัญหาที่ถามมีดังนี้

ถาม : ทำไมคนเราจึงเกิดมาเป็นเกย์ หรือกระเทย

หลวงพ่อ : เพราะบาปเก่า ที่ผิดศีลข้อกาเมสุมิจฉาจาร มา

ถาม : ถ้าชาตินี้เกิดมาเป็นเกย์ หรือกระเทย แล้วชาติหน้าจะเป็นอีกหรือไม่ ต้องปฏิบัติตัวและใจอย่างไร

หลวงพ่อ : เอาชาตินี้ให้ดีอย่างเดียว ชาติหน้าไม่ต้องมาคิด

ถาม : จริงหรือไม่ครับ คนที่เกิดมาเป็นเกย์หรือกระเทย ไม่มีสิทธิเข้านิพพาน

หลวงพ่อ : อย่าปฏิเสธ และอย่ายอมรับ คนเราถ้าทำใจได้ ก็ได้ทุกอย่าง

ทำใจให้ว่าง

ถาม : บางครั้งผมนั่งสมาธิ เมื่อสงบในใจ ผมจะเกิดข้อคำถามขึ้นมาว่า ทำไม เป็นชาย แต่ใจเราทำไมชอบผู้ชาย

หลวงพ่อ : อารมณ์เกย์ พิจารณาอสุภะไปเรื่อยๆ

ถาม : ผมรักษาศีลข้อ ๓ อย่างเคร่งครัด แต่บางครั้งใจเรากลับเผลอไผล ไปชอบผู้ชายที่เป็นไปไม่ได้ ผมจะทำอย่างไรดีครับ

หลวงพ่อ : คุณต้องนึกถึงความตายเยอะๆ สลดหดหู่ ตายแล้วก็เหมือน กันทั้งหญิงและชาย

****

๑๖ มีนาคม ๒๕๕๓

มีหญิงสาวผู้หนึ่งได้เขียนจดหมายมาเล่าให้หลวงพ่อฟังถึงปัญหา ที่ทุกข์ใจของตนเอง ที่ได้ผิดพลาดเพราะความโง่เขลาในวัยสาวแรกรุ่น อายุเพียง ๑๗ ปี ปกติหนูจะเป็นเด็กที่ใช้ง่ายพ่อและแม่ก็รัก พี่ป้าน้าอา ก็รักหนู หนูเป็นเด็กที่หน้าตาสะสวย ขยันทำงาน ร่าเริงอารมณ์ดี เรียน หนังสือไม่ค่อยเก่ง และเชื่อคนง่าย ใครพูดอะไรหนูก็คิดว่าจริงหมด ฐานะ ที่บ้านยากจน แต่ก็พอที่จะอยู่ได้เพราะพ่อเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย แม่เป็น ลูกจ้างประจำ แต่แม่มีลูกหลายคน หนูพลาดพลั้งกับผู้ชายคนหนึ่งที่หลอก หนูเพราะโง่ไม่เข้าใจอะไร หนูตัดสินใจทำแท้งเพราะหนูยังเรียนหนังสืออยู่ พ่อกับแม่เสียใจมาก แต่ไม่รู้จะทำอย่างไร ต่อมาหนูก็พลาดอีกและเป็นการ ทำแท้งคนที่สอง ลูกของหนูคนแรกเป็นชาย หนูให้ชื่อว่าต้นไม้ คนที่สอง เป็นหญิงหนูให้ชื่อว่าใบไม้ ขณะนี้หนูสำนึกผิด หนูก็พยายามทำบุญใส่บาตร

และเรียกให้ลูกมารับเสมอ หนูเลี้ยงดูพ่อแม่หนูอย่างดี อย่างลูกกตัญญูที่จะทำได้ หนูพยายามสวดมนต์นั่งสมาธิ และทำบุญเป็นประจำ เมื่อเข้าสมาธิก็จะสงบแต่มืดมิดไม่เคยเห็นแสงสว่างเลย หนูก็ยังทำอยู่เป็นประจำ ขอถามหลวงพ่อเลยนะคะ

หนูผู้มีบาป : หนูอยากรู้ว่าจะทำบุญอะไรที่ลบล้างความผิดในครั้งนั้นได้ค่ะ คือการทำแท้งถึง ๒ ครั้งนะค่ะ

หลวงพ่อ : ต้องถือศีล ๕ ศีล ๘ ตลอดชีวิต ถ้าศีล ๘ ก็เร็วขึ้น พ้นนรกได้ตลอดชีวิต

หนูผู้มีบาป : มีคนบอกว่าหนูต้องถามวิญญาณของลูกหนูทั้งสอง ว่าต้องการอะไร ต้องการบุญอะไร ต้องให้ผู้มีญาณสื่อสารให้ ว่าต้องการอะไร ข้อนี้เป็นความจริงหรือเปล่าคะ

หลวงพ่อ : ไม่ต้องถามใคร ถามตัวเราเองไม่ต้องกังวล แม่ใจสว่างลูกก็ได้รับ สว่าง สงบ ลูกต้องการแค่ศีล ๕ ศีล ๘ เท่านั้น

หนูผู้มีบาป : หนูอยากให้เค้าไปเกิด จะได้ไม่ลำบากมาติดตามหนู เพราะแค้นที่หนูไม่ให้มาเกิดเป็นคน มีบุญอะไรที่ยิ่งใหญ่สามารถทำให้หายแค้นหนูแล้วไปเกิดได้บ้างคะหลวงพ่อ

หลวงพ่อ : กรวดน้ำ แผ่เมตตา ทำบุญตักบาตรทุกวัน

****

๖ มิถุนายน ๒๕๕๓

ที่บ้านคุณแฮตตี้ ชนบทของประเทศเนเธอร์แลนด์ หลวงพ่อสนอง กตปุญโญ ได้รับเชิญให้ไปสอนสมาธิกับชาวเนเธอร์แลนด์ที่มาเข้าคอร์ส ที่บ้านคุณ แฮตตี้ โดยครั้งนี้เป็นครั้งที่สอง มีฝรั่งมาเข้าคอร์สประมาณ ๒๐ กว่าคน ซึ่งอยู่ในวัยแตกต่างกัน ต่างก็ตั้งใจแสวงหาความสงบตั้งแต่ วัย ๒๐ กว่าจนถึง ๕๐ และเป็นชาวเนเธอร์แลนด์ที่มีบ้านอยู่ใกล้บริเวณ นั้น ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของฟาร์ม เจ้าของคอกม้า ทุกคนได้รับการศึกษา เรื่องสมาธิและพุทธศาสนาจากการอ่าน ขณะที่หลวงพ่อแสดงธรรมพระ อาจารย์ไลฟ์และแม่ชีมาเรียช่วยกันแปล ซึ่งเมื่อได้รับความรู้จากการ นั่งสมาธิ เดินจงกรม ก็มีการสอบอารมณ์ เดี่ยว และมีการถามปัญหาใน ที่ส่วนรวมการตอบปัญหาที่ฝรั่งถามหลวงพ่อนั้นแหลมคมเป็นความจริง ที่ปฏิเสธไม่ได้ เป็นที่น่าเสียดายว่าบางครั้งไม่ได้จดมาเพราะเกรงใจคนที่ นั่งฟังอย่างเงียบสงบ และบางครั้งผู้จดก็อยากจะนั่งสมาธิ เมื่อไม่ได้จด ก็จำไม่ได้

<u>การถามในขณะนั่งสมาธิแล้วเป็นการถามในส่วนรวม</u>

ฝรั่ง : ถามเรื่องไปนิพพาน

หลวงพ่อ : ดับโกรธได้หรือยัง ยังโกรธอยู่หรือเปล่า

ฝรั่ง : ทำยังไง

หลวงพ่อ : ใครโกรธ? มันไม่ใช่เรา แต่เป็นเจตสิกปรุงแต่ง หลวงพ่อก็ชี้ถามฝรั่งผู้ชายคนหนึ่ง คนโตนั่นโกรธไหม? ทำยังไง?

ฝรั่ง : โกรธ ไม่ใช่โกรธคนอื่น มันโกรธขึ้นมา

หลวงพ่อ : มันบีบคั้นตัวเอง หลวงพ่อถามต่อ แล้วชอบมั้ย

ฝรั่ง : เงียบ

หลวงพ่อ : อยากได้สุขจึงได้โกรธ เพราะไม่สมหวังเช่นเด็กพ่อแม่ไม่ให้อะไรก็ร้อง โกรธไม่มีตัวตน แต่มีอิทธิพลบังคับให้เราทุกข์ทรมานใจได้ ข้ามได้จะมีความสุข ทางของพระพุทธเจ้าไปตรงไม่มีซิกแซก

ฝรั่ง : เวลาทำงานข้างนอกปวดหลัง ปวดขา นั่งไม่ได้ทำอย่างไร

หลวงพ่อ : นั่นคือปฏิบัติให้รู้ไว้ เพราะนั่นคือทุกข์ นี่ยังหนุ่มๆอยู่ ถ้าแก่แล้วจะเป็นมากกว่านี้ ต้องพิจารณาเรื่อยไป เกิด แก่ เจ็บ ตาย รู้ที่มันเกิดอย่าปฏิเสธ

ฝรั่ง : ยืน ๒๐ นาทีก็ทนไม่ไหว ต้องขยับ สุขจึงจะเกิดขึ้น

หลวงพ่อ : ต้องหาอุบายข้ามเวทนาให้ได้สำคัญมากสำหรับเรา ถ้าเป็นพระอรหันต์ข้ามตรงนี้ได้ คนที่ปฏิบัติจะบรรลุธรรมในศาสนาพุทธมี ๔ อย่าง

๑. ปฏิบัติมีเวทนาน้อย มีแต่ความสุข บรรลุธรรมใน ๗ วัน พวกนั้นเป็นพวกมีบุญมาก

๒. ปฏิบัติมีเวทนามากบรรลุธรรมเร็ว

๓. ปฏิบัติมีเวทนามากบรรลุธรรมช้า

๔. ปฏิบัติมีเวทนาน้อย บรรลุธรรมช้า

การถามเมื่อสอบอารมณ์ของฝรั่ง หลวงพ่อเล่าให้ฟัง เพราะ

ขณะที่เราเดินทางไปประเทศเนเธอร์แลนด์นั้น ก็กำลังมีการหาเสียงเพื่อที่จะเลือกตั้งกันอยู่

ฝรั่ง : ตอนนี้พวกเรากำลังจะต้องไปเลือกตั้ง ท่านว่าเราควรจะเลือกใครดี

หลวงพ่อ : ก็เลือกคนดีซิ คนที่ซื่อสัตย์สุจริต

ฝรั่ง : แต่พรรคนี้คนนิยมน้อย เข้าไปก็แพ้

หลวงพ่อ : คุณก็ดูว่ากษัตริย์ของคุณเลือกใคร เพราะกษัตริย์ของคุณนั้นปกครองบ้านเมืองมาหลายร้อยปี เป็นผู้ที่ปรารถนาดีต่อบ้านเมืองจริง กษัตริย์ของคุณย่อมรู้ดีว่าใครรักษาผลประโยชน์ต่อบ้านเมืองอย่างแท้จริง ใครควรที่จะเป็นผู้นำประเทศ

ฝรั่ง : อ้อ รู้แล้วว่าจะเลือกใครดี

****

๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๓

ที่เยอรมัน เมืองแฮมบูร์ก มีฝรั่งมาเข้าคอร์สสมาธิเป็นจำนวนมากแน่นห้องไปหมด เจ้าของสถานที่อายุเกือบๆ ๙๐ ปี แต่ยังแข็งแรง เคยมาปฏิบัติกับหลวงตามหาบัวที่วัดป่าบ้านตาด สถานที่แคบแต่จัดอย่างมีระเบียบ มีหนังสือเกี่ยวกับพุทธศาสนาทั้งเถรวาทและมหายานให้ศึกษาในห้องสมุดเป็นจำนวนมาก สถานที่พักไม่เพียงพอ บางส่วนต้องมากางเตนท์ข้างที่พัก เรื่องอาหารการกิน ทางคนไทย สมาคมพุทธไทยในแฮมบูร์ก เป็นผู้สนับสนุน ในเรื่องอาหารการกินอย่างคับคั่ง ที่นี่หลวงพ่อต้องต้อนรับทั้งญาติโยมคนไทยที่มาขอยา และมากราบหลวงพ่อทั้งวัน การสอบอารมณ์ส่วนใหญ่จะเป็นหลวงพ่อสามารถและพระอาจารย์ตี๋เล็ก

มีอยู่ครั้งหนึ่งฝรั่งมาขอสอบอารมณ์กับหลวงพ่อ

หลวงพ่อท่านบอกว่า *"ถามตามสิ่งที่เกิดจริงกับตัวเองนะอย่าเอาในหนังสือที่อ่านมาถามนะ"*

ฝรั่ง : เงียบ

****

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๓

ที่สำนักงานวัดสังฆทาน มีผู้สูงอายุนำลูก เขย สะใภ้ และหลานมากราบเยี่ยมทั้งเด็กเล็ก และเด็กโต ได้พูดคุยกับหลวงพ่อ ซึ่งหลวงพ่อก็ได้เมตตาให้ธรรมเป็นทาน หลวงพ่อพูดถึงความรู้สึกของพ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ที่มีต่อลูกหลานว่า

หลวงพ่อ : เราให้ไปเท่าไร ลูกหลานก็ไม่รู้เรื่อง เราต้องกินข้าวกับน้ำปลา เราเก็บของดีๆไว้ให้มันกิน เรารักมันแทบตาย ฉะนั้นเราต้องฉลาด เอาตัวเองรอดและท่านพูดถึงเด็กสมัยนี้ว่ากตัญญูไม่มี เมตตาไม่มี ก็ไม่มีอะไรโยมไม่เห็นใจของเด็กสมัยนี้ เถียงพ่อแม่ เถียงครูบาอาจารย์ เด็กสมัยนี้ไล่ฆ่าครูบาอาจารย์ ต่อไปพ่อแม่ก็กลัวลูก พระพุทธเจ้าท่านพยากรณ์ไว้แล้ว แก่แล้วก็ต้องเข้าวัด คนรวยไม่กล้าเสียสละให้กับวัด เก็บเอาไว้ให้ลูกหลานลงทุน

ปรัชญาของคนรุ่นใหม่ คนเข้าวัดเป็นคนโง่

เด็กสมัยนี้นัดกับเพื่อนถือว่าเป็นเรื่องใหญ่ นัดคุยกัน คุยเรื่องใครมีแฟนมากกว่ากัน คุยอวดลูก อวดผัว แต่ไม่คุยอวดพ่อแม่ แต่นินทาพ่อแม่ตัวเอง

สมัยนี้ไม่กตัญญู ไม่มีอะไรเหลือเลย

หลวงพ่อเล่าเรื่องของโยมคนหนึ่งอายุ ๗๓ ปี มีสมบัติมากแบ่งสมบัติให้กับลูกหมด ลูกก็ไล่ออกจากบ้าน มาอยู่วัด อยู่ได้ ๑ ปี ลูกมารับแม่ก็คิดว่าลูกกตัญญูจะมารับไปอยู่ด้วย แต่ปรากฏว่าลูกๆ ไปค้นเจอโฉนดอีก ๗ ไร่ยังไม่ได้โอน ลูกจะมารับไปโอนที่ หลวงพ่อเลยแนะนำให้แกอย่าโอนให้ใคร แต่ทำพินัยกรรมไว้ไม่ให้ใครรู้ เขาจะได้รับเลี้ยงไว้ตลอด เพราะอยากได้สมบัติแล้วหลวงพ่อก็พูดถึงความรู้สึกของพ่อแม่ว่า

ถ้าเราเป็นทาสเขาเราจะเข้าวัดไม่ได้ (หมายถึงเป็นทาสลูกหลาน) เราห่วงเขา มีอะไรก็ให้ทุกอย่าง

พระพุทธเจ้าเป็นสุดยอดกตัญญูเมื่อเป็นพระสุวรรณสาม

ดูละคร พวกเล่นละครพยายามบีบน้ำตา แต่ชีวิตจริงแม่แอบร้องไห้ แต่เก็บน้ำตา เก็บความทุกข์ไว้ ไม่ให้สามีกับลูกรู้ว่าแม่นั้นมีทุกข์มาก

ไม่มีใครในโลกที่ไม่มีทุกข์ ที่ใดมีรักที่นั่นมีทุกข์ รักจนหมดหัวใจมีทุกข์

วัด คือวัดกาย - วาจา - ใจ วัดไม่ได้เราก็เป็นคนขาดๆ เกินๆ

****

พฤศจิกายน ๒๕๕๓

บันทึกจากหลวงพ่อคุยกับโยม

วันหนึ่งมีสามเณรีชาวออสเตรเลียพร้อมด้วยเพื่อนสหธรรมิกคนไทย ได้มากราบเยี่ยมหลวงพ่อ ที่สถานี SBBTV 999 พร้อมทั้งขออนุญาตเดินธรรมยาตราภาคอีสาน ไปกับคณะของหลวงพ่อจากวัดสังฆทานไปยังจังหวัดหนองคาย หลวงพ่อสนองปฏิเสธไม่อนุญาตให้สามเณรีและคณะเข้าร่วมเดินกับคณะของท่าน ท่านได้ให้เหตุผลกับแม่ชีว่า แม่ชีเป็นสามเณรีและไม่มีในระเบียบของเถรสมาคม เมื่อมากับคณะเดียวกัน ก็อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ว่าวัดสังฆทานมีการบวชสามเณรีขึ้น ท่านบอกจะเดินก็ให้เดินห่างๆแต่ไม่ให้เข้ามาอยู่ในหมู่คณะ หลวงพ่อพูดว่า “โยมก็เดินเฉพาะพวกของโยมก็แล้วกัน”

ระหว่างการสนทนาธรรม

สามเณรี : หนูสงสัยว่า จะปฏิบัติอย่างไร ไม่รู้ทาง

หลวงพ่อ : การปฏิบัติต้องเสียสละสูง เสียสละทิ้งชิวิตทางโลกได้

สามเณรี : ถ้าเรายังไม่มีการเสียสละ ก็ช่วยไม่ได้

หลวงพ่อ : ถ้าจะมาเรียนก็มาเรียนกับแม่ชีก็ได้ (แม่ชีที่วัดสังฆทาน หลวงพ่อสนองชี้ไปที่แม่ชีสุภาพร) ในสมัยพุทธกาลก็มีเรียนแต่ปริยัติอย่างเดียว รู้หมดทุกอย่างแตกฉานในธรรมของพระพุทธเจ้าไม่มีใครกล้าพูด หรือเถียง แต่ไม่บรรลุธรรม ลูกศิษย์ลูกหาบรรลุธรรมหมด เวลามาเฝ้าพระพุทธเจ้า พระองค์เรียกพระใบลานเปล่ามาแล้ว เมื่อลากลับก็เรียกใบลานเปล่าอีก ท่านก็มาพิจารณาตนเองก็อยากจะปฏิบัติไปหาที่เรียนที่ใดก็ไม่มีใครกล้าสอน ในที่สุดก็ไปขอปฏิบัติกับสามเณรซึ่งสำเร็จเป็นพระอรหันต์ สามเณรก็

ให้ละทิฐิ โดยสั่งให้ห่มผ้าให้เรียบร้อยแล้วสั่งให้วิ่งไปลุยน้ำในสระ ๓ ครั้ง ครั้งแรกลุยน้ำแค่หน้าแข้ง ท่านก็ทำตาม ครั้งที่สองสั่งให้ไปลุยอีก จนถึงครั้งที่สามน้ำแค่อก ท่านก็ทำตาม พระท่านก็สงสัย แต่เมื่อสัญญาแล้วก็ต้องอดทนเชื่อฟังตาม สามเณรก็ให้พิจารณาว่าร่างกายทั้งหมดมีอะไร ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ สามเณรบอกว่าจอมปลวกมีทางเข้าออก ๖ ทาง มีเหี้ยวิ่งเข้าออกจอมปลวก จะจับเหี้ยต้องปิดให้หมดเหลือปล่องเดียว จะจับเหี้ยได้ พระภิกษุใบลานเปล่าพิจารณาด้วยนัยนี้ก็บรรลุธรรม.

หลวงพ่อ : รู้มาก เหี้ยก็ออกทุกช่อง

สามเณรี : หนูอ่านมาก มีความสามารถมาก แต่ไม่รู้เรื่องการปฏิบัติ

หลวงพ่อ : รู้แต่จิตนึกคิดอย่างเดียว ทุกอย่างว่างหมด

โยมคนไทย : สละเรือนได้ก็หลงได้

หลวงพ่อ : เป็นฆราวาสมันมีภาระมาก เป็นชาวบ้านไม่มีเวลา คนจะได้นิพพานต้องมีบารมีเต็ม ต้องสะสมมาเป็นอสงไขย์ พระพุทธเจ้าบอกมีสติปัฏฐานสี่ก็ไปนิพพานได้.....,ฌานทำให้ฉลาด

สามเณรี : หนูไม่มีนิสัยในสมถะเลย จะเอาแต่วิปัสสนา

หลวงพ่อ : การทำอะไรต้องลงทุน ไม่มีอะไรได้มาเปล่าๆ ต้องเหนื่อย แค่คิดไม่ชนะ ต้องเอาตัวเข้าไปแลก นิพพานต้องเอาชีวิตเข้าแลก

สามเณรี : การปฏิบัติบางอย่างเอื้อต่อสมาธิ บางอย่างเอื้อต่อวิปัสสนา หนูเรียนปฏิบัติมาก

หลวงพ่อ : กสิณจะเอื้อต่อสมาธิ แต่ปัจจุบันไม่สอน กลัวติดนิมิต ถ้าจิตจับไม่อยู่ต้องฝึกกสิณ

สามเณรี : หนูจะยึดอะไรดี (ในการเพ่งกสิน)

หลวงพ่อ : ดอกบัวก็เป็นกลีบ หลับตาลืมตาจับให้ได้ ให้จำได้ สีขาวปรากฏ

ในแก้วตา ดูจนกว่าจะนิ่ง จนกว่ากสิณจะเข้าไปในภวังค์ได้

สามเณรี : หนูควรจะดูทุกอย่างหรือเปล่าคะ

หลวงพ่อ : ควรจะดูที่ตนเองชอบ

สามเณรี : หนูจะเอาใบไม้มาดูในห้อง

หลวงพ่อ : พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนให้เอาใบไม้มาดู ให้ดูยอดใบไม้ไหวไปมา

สามเณรี : สรุปว่าหนูควรปฏิบัติแบบนี้

หลวงพ่อ : กสิณต้องให้สะอาด จีวรไม่ให้มีรู ต้องสะอาดมาก หลวงพ่อเคยเล่นอยู่ในถ้ำ เดินข้ามงูตั้งแต่เย็น แล้วมันก็มาปรากฏอยู่ใกล้ บางทีนั่งอยู่ถ้ำมันแยก ต้องมีสติ พอเรารู้ทันก็จบ สมาธิ ปัญญา สติก็ต้องคู่กัน ถ้ามีปัญญามากกสิณก็ไม่ออก สติ สมาธิต้องมาด้วยกัน อย่าอยาก ถ้าอยากจะไม่เกิด, อสุภะจะง่าย ให้ไปดูศพคนที่ตาย จะไวมาก ไวที่จะเกิดสมาธิ

โยมคนไทย : ทำยังไงกับความอยาก

หลวงพ่อ : ก็ทำตามมัน (หัวเราะ)

หลวงพ่อ : เดินจงกรมจะช่วยตัดได้ เวลาโยมคิดถึงอดีต รู้ไหมว่าคิดถึงเรื่องอะไร

โยมคนไทย : ก็คิดถึงเรื่องความหลัง

หลวงพ่อ : ปัจจุบันรู้จักไหม ปัจจุบันอยู่ที่ไหน รู้จักลมหายใจไหม ลมหายใจเข้าไปแล้วเป็นอดีต ออกแล้วก็เป็นอดีต ยังไม่เข้าเป็นอนาคต กำลังเข้าเป็นปัจจุบัน ที่ยังไม่ออก ยังไม่เข้าเป็นอนาคต อยู่กับปัจจุบันต้องรู้ทั้งอดีต และอนาคต เราต้องรู้เหตุผลมัน โยมต้องหายใจไปจนตายมั้ย เมื่อหมดลมแล้วหมดอนาคตมั้ย มนุษย์มีแค่นี้เอง ความจริงตัวเรามีแค่ลม ไม่มีสมบัติอะไรเลย ดูที่จิตเป็นปัจจุบันมันจะสงบ คิดถึงอนาคตฟุ้งซ่าน คิดถึงอดีตก็เศร้าถ้าสงบดี แต่เรากลัวตัวรู้ตัวเห็น จิตเราส่งออกนอก ถ้าเราชอบอะไรจะกลัว

มั้ย ทำชอบซิ เราจะไม่กลัวเลย พระกรรมฐานเอาแสงเผาตัวเอง ลอกออกหมด เผาให้เหลือแต่กระดูก ลอกออกจนหมด เอาจนหมดตัวตน กายเราไม่เหลืออะไรเลย นี่คือวิปัสสนา

ร้อนคือธาตุไฟปรากฏ หนาวก็ยิ่งกว่าน้ำแข็ง เบาที่สุดก็ยิ่งกว่าปุยนุ่น หนักที่สุดก็ยิ่งกว่าแผ่นดิน

สัจจะนี้จะเกิดขึ้นกับนักปฏิบัติทุกคน เมื่อได้แล้ว จะได้หูทิพย์ ตาทิพย์ ระลึกชาติได้

โยมคนไทย : มีคนบอกว่าเดินจงกรมแล้วไม่ได้ปัจจุบัน

หลวงพ่อ : ใครบอก ไปเอาตัวมา แล้วหลวงพ่อสนองก็เดินให้ดู ๔ เสต็ป ทำตัวรู้ในขณะที่เราเคลื่อนไหว นั่นคือรู้ปัจจุบัน

ขณะนั้นมีแพทย์หญิงท่านหนึ่งรอเข้าห้องกรรมฐาน หลวงพ่อก็สอนวิธีเข้าห้องพอสรุปได้ว่า

หลวงพ่อ : อดีต ทำให้โกรธ ถ้าเรากำจัดได้ เราจะมีความสุข

ความโกรธกระทบมา เราจะรำคาญ แล้วโกรธ

ต้องรู้ว่าความโกรธอยู่ที่ใจ

เวลาฉันอาหาร พิจารณาเป็นธาตุสี่ ดิน น้ำ ลม ไฟ แยกธาตุให้ได้

พอหิวกิน ถ้าอยากไม่กิน

****

๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓

หลวงพ่อแสดงธรรมที่ลานธรรมหลังจากกลับจากธรรมยาตราภาคอีสาน โดยเดินทางถึงหนองคายเป็นจุดหมายปลายทาง และแวะไปเยี่ยมบ้านโยมที่จังหวัดสกลนครก่อนที่จะเดินทางกลับวัดสังฆทานและได้ไปตรวจงานที่เขาใหญ่ ถึงวัดสังฆทานในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓

หลวงพ่อ : เดินธรรมยาตรา หลับง่าย ไม่ฝัน เดินวันแรกไปพักที่ธรรมศาสตร์ มีผู้หญิงคนหนึ่งพูดตลอดเวลา พูดแจ๊ดๆๆๆๆๆๆๆๆ พูดเป็นต่อยหอย แจ๊ดๆๆๆๆ พอเดินไม่กี่วัน ตั้งใจเดินอย่างเดียว พักก็ไม่พูด หยุดพูด เดินทำสติได้ คนพูดเก่งไปแล้วหยุดพูดหมดเลย ใครมีแฟนพูดเก่งๆ เอาไปเดินให้หมด

อิทธิบาทสี่เป็นยารักษาโรค เราไม่ต้องกินแล้วยา จบ พวกเข้าโรงพยาบาล บริหารกายไม่พอ เดินไม่พอ หมกมุ่นแต่ครอบครัว เอายาหลวงไปกิน บีบหัวใจ เดินไม่รอดคนเดินต้องกินยาของเราตลอดทาง

คนอายุ ๖๐ ปีไปแล้ว เดินไปถึงหนองคาย บอกอยากเดินต่อจังเลย บางคน จะเดินแค่ ๗ วัน เดินต่อตลอดเลย

พระที่จะหล่อ ๓๙ นิ้ว ไปติมาแล้ว สวยดี แก้ไขที่ใบหน้านิดหน่อย พอดีมียายอายุ ๗๗ ปีเอาทองมาถวาย หลวงพ่อก็บอกยาให้ ยายอยากได้ยาหยอดตา หลวงพ่อบอกยาของพระพุทธเจ้า เอาเยี่ยวหยอดตาหายเลย (คุณยายสั่นศีรษะดิกๆ หลวงพ่อหัวเราะ) หลวงพ่อรับทองแล้วพูดว่า *เอาทองไปใส่อวดกันก็แค่นั้น เอามาหลอมพระดีกว่า* สวยไม่อยู่ที่ทอง สวยด้วยบุญ มีทาน มีศีล ภวนา จึงจะงาม สมัยนี้คนไม่มีบุญ ไม่รู้จะเอาใครมาประกวด ต้องเอาคนดำมาประกวดนางงาม คนมันหมดบุญ สมัยก่อน

ต้องเอาผิวเป็นทองทา

พระนางผุสดี ไปขอพรจากพระอินทร์ ๑๐ ประการ ไปเกิดที่เมืองคนดี เมืองสีพลี, พระเจ้าแผ่นดินมีทศพิศราชธรรม, ไปเกิดเป็นลูกเจ้า, มีคู่เป็นกษัตริย์, เกิดเป็นคนงามที่มีผิวพรรณไม่มีที่ติ, ขอให้ถันไม่หย่อนยาน, ขอให้ตั้งครรภ์แล้วท้องไม่นูนออกมา, ขอให้ได้ช่วยไถ่โทษคนที่ถูกประหาร, ขอให้ได้ลูกเป็นชาย, ขอให้ลูกได้มีบุญได้ทำทาน นางก็ได้อภิเษกกับพระเจ้ากรุงสญชัย ไปเที่ยวตลาดก็ไปคลอดกลางตลาด ที่ตรอกพ่อค้าชื่อเวสสันดร แปลว่าเกิดกลางตลาด พูดได้เลย เกิดมาก็ขอเงินพ่อแม่ทำบุญ เมตตามาก เฉลียวฉลาด อายุ ๑๖ ปี แต่งงานกับพระนางมัทรี ไม่พูดคำหยาบ ไม่อิจฉาริษยาใคร กลับมาเกิดเป็นพระนางศิริมหามายา เป็นผู้งดงาม มีมรรยาทงาม บุญทำให้คนเราสำเร็จ ตรงกันข้ามกับเทวทัต จิญจมาณวิกาสวยแต่โลภ ชูชกอัปลักษณ์ ขี้โกรธ ขี้ขอ

บารมีไม่ต้องดูที่ใคร ดูที่ตนเอง เราต้องพัฒนาตนเอง อย่าปล่อยให้กิเลสครอบงำ พระพุทธเจ้า ให้คนพัฒนาจิตใจ เลิกเบียดเบียน หลงใหลสิ่งที่ผิดๆ สอนให้เข้าสู่สัมมาทิฐิ เราอย่าไปงมงาย บุญใคร บุญมันพระอานนท์สร้างบารมีคู่กับพระพุทธเจ้า ปรารถนาเป็นอุปัฏฐากพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าลำบากตลอด สร้างบารมีมาก บารมีเราต้องสะสม ทุกวันนี้คนเราหลงวัตถุ คนรวยไปไหนคนก็นับหน้าถือตาไปไหนก็มีคนยกย่อง ถ้าไปเบียดเบียนเขามา ก็เป็นบาป มาทำให้ตนเองเกิดทุกข์ ต้องได้มาด้วยสุจริต จะเอาทรัพย์ผู้อื่นมาเป็นทรัพย์ตนไม่ได้

พระพุทธเจ้าท่านสร้างบารมี สาวกของท่านก็ได้รับผลกรรมไปนิพพานกันหมด ยังมีพระพุทธเจ้ายิ่งใหญ่อยู่สวรรค์ องค์ต่อไปคือพระศรีอริยเมตตรัย คนมีบุญจึงจะได้ไปเกิด พวกถือศีล ๕ ศีล ๘ ท่านปรารถนา

เอาคนมีบุญอย่างเดียว คนไม่มีศีลท่านไม่เอา คนมีเมตตาหมดทั้งแผ่นดิน ยุคพระศรีอริยเมตตรัย เจริญที่สุดในโลก เราอย่าไปเบียดเบียนกัน หมู หมา กา ไก่ ก็เกิดเป็นมนุษย์ได้ทั้งนั้น พระพุทธเจ้าเคยเกิดเป็น ปู เป็น นก เป็นสุนัข

คนขโมยของเขา ก็จนไปเถอะ คนทะเลาะ ก็ทะเลาะ เบียดเบียน หลงทางไปเถอะ ทำลายเขาก็เข้าตัวเอง แช่งเขาก็เข้าตัวเอง

เราต้องเชื่อพระพุทธเจ้านะ สัจจะธรรมเป็นเรื่องจริง

เราโชคดีเป็นชาวพุทธ คิดดีแล้วก็จะมีคนคิดดีด้วย แช่งเขาก็จะมี คนแช่งตอบ โกรธเขาก็จะมีคนโกรธตอบ

สมถวิปัสสนากรรมฐาน กรรมเวรมีจริง ทำอะไรก็ให้ผลตัวเราหมด

ถ้าเราสวดมนต์ไหว้พระ นั่งสมาธิ สบายไหม มันไม่ให้ใคร เข้าตัวเองหมด

ธรรมเป็นของจริง พิสูจน์ด้วยตัวเอง คนไทยโชคดี มีพระพุทธเจ้า สอนให้ กตัญญูรู้คุณ

คนเราตายกันทุกคน ถึงเวลาค่อยไปทีละคน

คนทำบุญโชคดี ทำบาปโชคร้าย บุญเข้าสิงมีความสุข

ไปโทษใครไม่ได้ ตัวเองผิดเอง

ต้นไม้เราปลูกเอง ปลูกต้นมีพิษ ก็มีพิษ ปลูกต้นไม้ไม่มีพิษก็ไม่มี พิษ เจตนาเป็นตัวกำหนด

ดีนะที่โยมไม่ไปเที่ยวที่อื่น ขาเดินไปตลอดไม่เจอรถชนกัน (ธรรม ยาตราไปหนองคาย) ขากลับจากสกลนคร เจอรถชน เมาตกข้างถนนบี้ หมดเลย น่าสงสาร เมาว่าจะเพียงให้สนุกกับปีใหม่ คนผิดก็เข้าคุก คน ถูกก็ตายเข้าโรงพยาบาล ปีใหม่ เหล้าใหม่ คนขับใหม่ รถใหม่ ก็ช่วยไม่ได้

พ่อแม่พี่น้องก็ต้องเสียใจ

ไปยุโรปไม่เจอ เขาไม่ประมาท จะมีตำรวจคอยตรวจแอลกอฮอร์ คนขับรถดีทำไมหนังสือพิมพ์ไม่ลง เราไม่ชนเขา เขาก็ชนเรา หนังสือพิมพ์ที่เยอรมันคนไหนทำความดี ก็ลงให้เลย

น่าสงสารสังคมใหม่ กินเหล้า เล่นการพนัน ยาเสพติด คนกินเหล้า มีแต่เสื่อมอย่างเดียว พอแก่แล้วก็สติไม่ดี ตาก็ไม่ดี หูก็ไม่ดี กลายเป็นคน สันนิบาต พวกนี้คบกับความเสื่อมเยอะ

เดินไปโคราช ไปถึงมหาวิทยาลัยวงศ์ชวลิตกุล ครูบาอาจารย์ที่นั่น ดีใจ ถวายข้าวสารเยอะเลย

คนที่หนองคายเข้าแถวชงน้ำชาเลี้ยง ไปเจอคนหลากหลาย ทุก คนดีหมด ไม่เจอเหตุการณ์ไม่ดี

คนที่เป็นอัมพฤกษ์ ที่เขาเดินไปกับเรา เขาพูดกับตัวเองในห้องน้ำ ต้องไปให้ถึงหนองคาย

วัดเรา ต่อไปต้องหาคนเลี้ยงคนแก่ ลูกหลาน เป็นใหญ่เป็นโตมัน ไม่เลี้ยงเรานะ(หมายถึงคนแก่ทั่วไป) ยิ่งส่งไปเรียนเมืองนอกมันยิ่งไม่ดูแล ต้องสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรมสำหรับคนแก่ เราต้องเตรียมตัวเมื่อแก่

โรงพยาบาลสำหรับคนชราที่อเมริกาน่าอยู่มาก แต่ไม่มีคนอยาก อยู่ ห้ามเยี่ยม บ้านคนชรา พอแก่ก็ถูกส่งไปบ้านคนชรา คนแก่เมืองนอก ขาดลูกหลาน สังคมเมืองนอกว้าเหว่มาก เขาจะปล่อยให้ตาย

คนพุทธมีลูกหลานที่ดี มีคนปิดตาตาย สมัยพระพุทธเจ้าพระไม่ ทิ้งกันเลย ลูกก็จะดูแลพ่อแม่ จะไม่ว้าเหว่ ไม่อาภัพ

เราต้องมีสติสัมปชัญญะ ให้มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พ่อ แม่ อยู่ในใจ เป็นที่พึ่ง ใจเราจะไม่ว้าเหว่ พุทโธ เราไปคนเดียว ทุกอย่าง

จะดีเอง เรานั่งสมาธิ จะช่วยได้ทำให้กล้าขึ้น ถ้ารู้จักบุญกุศล จะไม่ทอดทิ้งกัน อยู่คนเดียวจะช่วยตัวเองไม่ได้ เรามาฝึกเข้าภวังค์ทางจิต เข้าดูจิตตนเองให้ได้

การมาวัด เรามาฝึกเข้าภวังค์ บาป อกุศลจะมาเข้าในใจเราไม่ได้ ต้องทำจิตให้ว่าง ถ้าฝึกคนเดียวไม่ได้ ต้องให้ส่วนรวมฝึก ถ้ากลัว ข้ามความกลัวได้ กลัวไม่มีเหตุผล กลัวเหมือนใจมันหายไป ต้องฝึก ตัวกลัวตัวนี้ไม่ให้มี กลัวมืด กลัวเจ็บ กลัวตาย กลัวแก่ กลัวความว่าง กลัวไม่มีอะไร ลมหายใจหมดก็กลัวอีก จิตมันรู้ไม่ต้องกลัว ฝึกกรรมฐาน ฝึกไปเรื่อยๆ มนุษย์มีแค่ลมหายใจ สมบัติไม่มีอะไร มีลมหายใจก็มีทุกอย่าง หมดลมก็หมดลาภสรรเสริญ (เที่ยงคืนพอดี ข้างนอกวัดเสียงยิงพลุกันตูมตาม) หลวงพ่อพูดถึงวันใหม่

วันใหม่ของพระพุทธเจ้าคือสว่าง รับแสงอรุณ เที่ยงคืนเป็นวันของฝรั่ง ศาสนาถือวันใหม่ พบแสงเงินแสงทอง คือวันใหม่ ดี เลิศประเสริฐที่สุด คือแสงเงิน แสงทอง อย่าไปหลงกลตามฝรั่ง วันเวลา เที่ยงคืน คือวันเวลาไปไหนไม่ถูก วันตรัสรู้คือสว่าง พระพุทธเจ้าปรินิพพาน แสงอรุณขึ้น แผ่นดินไหวเลย

(เสียงพลุดังติดๆกันหลายลูก) หลวงพ่อพูดต่อ พลุมันถูก ลูกละ 500 ถึงพันมาวัดมันแพง เรารู้แล้ว เราไม่ตื่นเต้น เดี๋ยวมันก็หมดเงิน หมดเงินแล้วก็เงียบ ปีนี้พลุดังกว่าปีที่แล้ว ปีใหม่เอาเหล้ามาบังหน้า เอาเหล้ามาเป็นที่พึ่ง

****

๑ มกราคม ๒๕๕๔

จดจากหลวงพ่อเทศน์ที่ลานธรรม เป็นบางส่วน

หลวงพ่อ : คนที่ได้กำไร คือศีล สมาธิ ปัญญา

- สังคมสมัยนี้ คนที่ไม่เรียนหนังสือ หมดอนาคต ใครมีวิชาความรู้ ทำงานสบาย ใช้สมองทำงาน สมัยนี้ ระบบนายทุน ระบบการศึกษา คุณต้องจบมาสาขาใดๆจึงทำงานสาขานั้นได้

- สมัยก่อน ใช้ขยันหมั่นเพียร อุปสรรคต่างๆก็ผ่านไปได้ สมัยนี้ หมอต้องมีปริญญาของหมอ เภสัช ต้องถูกรับรอง ถ้าไม่จบก็ไม่ให้ประกอบอาชีพ สมัยนี้ใช้ปัญญาหาเลี้ยงชีพ ทุกคนจึงต้องดิ้นรน ให้ลูกหลานเรียนสถาบันดีๆ ออกมา โลกใบนี้จึงเป็นโลกของการแข่งขันในด้านวิชาความรู้ ต่อไปคนที่มีความรู้จะอยู่อย่างมีความสุข

- คนที่ไม่มีโอกาส ไม่มีการศึกษาทำให้พ่อแม่ลำบาก บางคนจึงต้องไปเป็นมิจฉาชีพ ติดคุกติดตาราง

- คนที่ติดคุก จบปริญญาตรี โท เอก น้อย

- เด็กที่พ่อแม่หย่าร้าง ขาดพ่อแม่ ขาดรัก ขาดความอบอุ่น จะติดคุกมากที่สุด

- การศึกษาจึงเป็นแสงสว่างที่จะทำให้ คนมีการศึกษา มีอาชีพที่พึ่งพาตนเองได้

- สังคมพุทธศาสนา เป็นสังคมที่ให้อภัย เอื้ออาทร จะจบหรือไม่จบปริญญา เป็นคนดี ไม่ผิดกฎของศีลธรรม ไม่ผิดกฎของบ้านเมือง มาเป็นคนดี มาปฏิบัติ มาเป็นพระอริยะได้ ชาวพุทธในบั้นปลายก็เข้าหาพระศาสนาได้ เช่นติดคุกมาแล้วก็มาบวชได้ แต่ถ้าเป็นราชการ ติดคุกมา

ก็เป็นข้าราชการไม่ได้ ในคุกจึงต้องฝึกอาชีพ ออกจากคุกก็หางานทำของตัวเอง ต้องทำมาหากินเอาเองเพราะคนจะรังเกียจ แต่พระพุทธศาสนาแม้โจรห้าร้อย ก็สามารถบวชเป็นพระอรหันต์ได้ เหมือนองคุลีมาล เป็นโจรห้าร้อยก็มาบวชได้

- พุทธศาสนา เป็นศาสนาที่มีแต่เมตตา ไม่เลือกชั้นวรรณะ จะโง่ ฉลาด ขอให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ไม่ถูกบ้านเมืองไล่จับ ก็มาบวชได้

- พุทธศาสนายังเป็นถิ่นของกาขาว ถิ่นของคนดี เป็นเครื่องกลับใจ กลับจิต บั้นปลายของชีวิต คุณจะเป็นอะไร ก็มาอยู่ที่วัด วัดกาย วาจาใจ คุณจะมีความรู้แค่ไหน มีเงินมีทองมากแค่ไหน คุณก็ไม่สงบ

- ที่สงบ ที่เกิด ที่แก่ ที่เจ็บ ที่ตาย อยู่ในตัวเรา มนุษย์ สวรรค์นิพพานอยู่ที่ตัวเรา ค้นพบได้ในตัวเรา

- พระพุทธเจ้าท่านเห็นว่าในโลกนี้ไม่มีอะไรเมื่ออายุท่านได้ ๒๙ ปี ท่านมีปราสาท ๓ ฤดู อยู่ก็เหมือนไม่มี ร่างกายพ่อแม่ให้มา ตายแล้วก็ไม่มีอะไร ของเราไม่มี

- ท่านเห็นว่า การเกิดเป็นทุกข์ เกิดมาตัวแดงๆช่วยตัวเองไม่ได้ต้องมีคนช่วย

- เมื่อคราวเจ็บ ก็ร้องครวญคราง ถ้าเราเจ็บเราเจ็บคนเดียวไม่มีใครมาเจ็บกับเรา

- เวลาเราแก่ เดิน ๓ ขา คนเราต้องเป็นอย่างนี้

- เวลาเราตาย หมดสิ้นแล้วในโลกนี้ จะเป็นเจ้าฟ้า สวย หล่อ รวยตายแล้วก็ไม่มีใครเอาอะไรไปได้

- เมื่อท่านเห็นสมณะ โอนี่สมณะ ไม่สะทกสะท้าน ไม่เดือดร้อนจากความตาย ท่านก็เลยออกมา

- พระพุทธเจ้าท่านเห็นสิ่งเหล่านี้จึงออกบวช หาความว่างของจิต จิตไม่ว่าง อยากไปโน่นไปนี่ อยากกินโน่นกินนี่ พระองค์หาความอยาก อยากไม่จบไม่สิ้น พระองค์ใช้อริยธรรมประหารความอยาก มันไม่มีอะไรในโลกนี้ไม่มีอะไรเป็นแก่นสาร ปลง ปล่อยวาง ว่าง ความดับไม่อยากได้อะไรเลย จึงเอามาสอน อย่าโลภอยากได้ของเขา คนเราไม่มีอะไรเป็นแก่นสารในโลกนี้ มีแค่ลม ผัวเมีย ลูก ใครรวยจน ก็มีแค่ลม ลมพาไป จิตไม่มีเจ้าของ บางคนหลงไม่รู้ว่าคิดอะไร มนุษย์นี่หลงกันหมดทั้งโลก หลงลาภ หลงความคิด อนาคตก็คดลง คดลง ก็ตาย เป็นอนัตตา สสารในโลกไม่เป็นแก่นสาร มาเกิดก็ปรารถนาเป็นยิ่งใหญ่เหลือเกิน เพราะความหลงติดสมมุติทั้งนั้น

- เราเข้าใจในวันนี้ (หลวงพ่อรับทองที่โยมเข้ามาถวาย ก็เลยพูดถึงทองคำที่เขามาบริจาค) สิ่งที่เราเข้าใจความจริงทองเป็นของมีค่าของโลก มาหล่อเป็นพระพุทธเจ้า เราจะได้ไม่หลง พระพุทธรูปทองคำ ๓๙ กิโล เศรษฐีก็ไม่กล้า นายธนาคารก็ไม่กล้าทำ นี่คือความไม่หลง ทองที่หลอมเกิดมาเป็นพระองค์หนึ่ง

- ชีวิตคนเรา กิน นอน เดี๋ยวมืดสว่าง สว่างหากิน มืดพักผ่อน บางคนหากินกลางคืน ชีวิตคนเรามีแค่นี้ ไม่เคยไปไหนได้เลยในโลกนี้ ยิ่งหลงก็ยิ่งทุกข์ คนทุกคนเจ็บทุกคน เราเป็นผู้ป่วยทุกคน ป่วยไหม? หายใจเข้าถ้าไม่ออก หายใจออก หายใจเข้าไม่สะดวก ป่วยแล้ว กินข้าวก็ป่วย กินมากก็ป่วย คนเราเป็นโรคตลอดชีวิต คนเราป่วยง่าย ตา ฟันไม่แก่ก็ป่วย หู จมูก ผม ร่างกาย บางคนป่วยหายใจออกมาเหม็นคาว คนเรานี่คาวทั้งตัว กายมีกลิ่น กลิ่นทั้งตัว กลิ่นปาก กลิ่นจมูก ขี้หัว ขี้ตัว ร่างกายมีกลิ่นคาวหมดเลย อาบน้ำ เหงื่อออก เหม็นคาวอีกแล้ว น้ำลายไม่สะอาด

หยดใส่ถ้วยแก้วใคร แล้วไม่ได้คนรังเกียจ เส้นผมหล่นเข้าข้าวใคร ก็ไม่กินกันแล้ว เนื้อสัตว์อย่างอื่นกินได้ เนื้อมนุษย์ เล็บมนุษย์ตกใส่ชามข้าว ใครก็ไม่กล้ากิน มนุษย์มีค่าอยู่ที่ความคิดนั่นเอง ตัวสกปรกกว่าสัตว์ กินไม่ได้ ปลาคาวตอนเป็น สุกแล้วก็กินได้ มนุษย์ตายแล้วทั้งบ้านไม่กิน มันคาว ความจริงคือความจริง แต่ตอนนี้มันหลง หลงตัวเอง มีอย่างเดียวคือศีลธรรม ประเสริฐกว่าแก้วแหวนเงินทอง คืออริยทรัพย์ภายใน โลกกับธรรมมันอยู่คู่กันจริง แต่ธรรมเป็นของไม่ตาย อยู่เหนือโลก เช่น ความไม่โกรธ ไม่ริษยา ความไม่โลภอยากได้ทรัพย์ผู้อื่น ไม่ด่า อยู่กับโลก แบ่งพรรคแบ่งพวก ด่ากันทุกวันนี้คืออยู่กับโลกีย์ มึงดี กูชั่ว ทั่วโลกเป็นอย่างนี้ แต่พระอรหันต์กับพระพุทธเจ้าออกจากโลกได้

- พวกด่า หู ปาก ตา จมูก ทวารทั้ง ๙ รูเดียว เหมือนโพรงไม้มันรูเดียวกัน ผัสสะ เวทนา ตัณหา อุปาทาน ที่ให้เราด่าเขา แช่งเขา ให้ร้ายเขา มันอยู่ในโพรงนี้ทั้งหมด เหมือนเราไม่ได้คิดร้ายเขา แต่เขามาด่าเรา โกรธจนตัวสั่น มันคือใครทำใครทุกข์ ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นต้องถึงตัว กายก็ดี วาจาก็ดี เขาจะไม่ได้รับผลกรรมอะไรเลย ถ้าเขาทำดี พระพุทธเจ้าตรัสว่า จิตเป็นทาสของกาย ใจอยาก กายไปหามา คนติดเหล้า ใจมันอยาก กายก็เมา จิตก็ยังอยากอยู่ กายก็เป็นทาสของจิต บุหรี่มาทำลายร่างกาย แต่จิตไม่รู้ กายทุกข์ทรมาน เหล้า บุหรี่ การพนัน ยาเสพติด จิตมันเป็นคนต้องการ จิตมันอยาก กายเป็นทาส เช่นคนเล่นไพ่ คนทุกวันนี้ แก้ไขไม่ได้ กายเป็นทาสของจิต ทำยังไงได้จิตมันต้องการ

- พระพุทธเจ้าตัดความอยากของจิตเสียได้ ความอยากดับ ก็ไม่อยากได้อะไร พระพุทธเจ้าให้ดับความอยาก อยากดี อยากเด่น อยากดัง ทุกวันนี้ทะเลาะกันเพราะความอยาก ผัวเมียทะเลาะกันเพราะอยาก

อยากกันคนละทาง

- พวกเราเป็นพวกธรรมะ ทรัพย์ภายนอก คือทรัพย์ภายนอก ทรัพย์ภายในคือ ศีล สมาธิ เดินจงกรม

- โกรธเก่ง ต้องเอาโกรธออกไปให้ได้

- นิสัยใจน้อย เอาออกไปให้ได้

- แก้ไขนิสัยคิดมาก หาความสุขไม่ได้ ต้องพึ่งตนเองให้ได้ (อัตตาหิ อัตโนนาโถ) ต้องฝึกธรรมยาตรา ละตัวตน คิดมากไม่ได้ คิดแต่ตีนอย่างเดียว มองไกลไม่ได้ ต้องมองตีนตนเอง พึ่งตีนตนเอง เป็นพระสุทน ทนไปทนมา ธรรมะแท้ๆ (วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ หลวงพ่อพาพระและญาติโยมไปธรรมยาตราที่อินเดีย) ก็ต้องไปเดินอินเดีย พวกเราต้องพึ่งตนเองก่อน ใช้สมองตนเองก่อน อาตมาเก่งภาษาไทย เลขขี้เกียจ เพื่อนมันคิดแทนเรามันก็เก่ง พึ่งตนเองแล้ว กล้าหาญทำได้ทุกอย่าง

- สมาธิทำไปเถอะไม่ขาดทุน

- เดินจงกรมทำไปเถอะไม่ขาดทุน

- ดูจิตไปเถอะ ดูจนกว่ามันจะนิ่ง มันจะสงบ นั่นแหละเราจะพึ่งตนเองได้ เวลาที่เราเจ็บให้หมอฉีดยา เราพึ่งตัวเองไม่ได้ ถ้าเราพึ่งตัวเองดูลมหายใจเข้าออก ไม่ต้องให้ออกซิเจน ความเจ็บเป็นของเรา ไปให้คนอื่นช่วยไม่ได้ ต้องกำหนดจิตให้สงบให้ได้ ทุกข์ทั้งหลายมันหมดไป เพราะการกำหนดทุกข์ของเรา ถ้าเราไม่ได้ธรรมะนี้ ถ้ากำหนดแล้ว ทุกข์มันจะดับ จิตเบา จิตสงบ ที่พึ่งสุดท้ายของเรา ทำยังไง เวทนา เวลาจะเจ็บ จะตาย ไม่มีอะไรจะร้ายแรงเท่าเวทนา กำหนดเวทนา เวทนาดับเป็นสุข คนที่จะสัมผัสได้ต้องดูจิตเป็น พิจารณาจิตเป็น ดับแล้ว ยาแก้ปวด ยาธรรมะคือตามจิตจนสงบ ลมหายใจละเอียดอ่อน เวทนาก็จะดับ ไม่มีใครทำให้เราได้

นอกจากเราทำของเราคนเดียว พอเวทนาดับ ก็มีแต่ความว่างอย่างเดียว ไม่ต้องมีเงิน มีทองก็มีความสุข คนเรา ดิ้นรนไปก็แค่อิ่มเดียว พ่อแม่ พี่น้อง บ้าน สมบัติ เอาไปไม่ได้ รูป ขันธ์ ๕ ที่พ่อแม่ให้มา ต้องพิจารณา รูป เวทนา ปรุงแต่ง

- สังขารปรุงแต่งจิต เราก็พิจารณาจิต กุสะลาธัมมา ให้ทาน ศีล ภาวนา ละอกุศล ด้วยบุญกุศล บุญน้อยก็คิดถึงบุญให้มากขึ้น วิญญาณ เห็นโน่นนี่ ได้ยินโน่นนี่ ให้มีสติรู้ว่า สิ่งเหล่านี้เป็นสัมผัสกระทบ เป็นของภายนอก เราไปชอบ ไม่ชอบมันเอง ผัสสะคือเวทนา ถ้าหลงก็เป็นตัณหา ชอบกลิ่นไปหากลิ่น ชอบรสไปหารส ชอบรูป ชอบเสียง .....เราไม่มีอะไร พ่อแม่ให้มา ดิน น้ำ ลม ไฟ พิจารณาตัวเองมากขึ้น ไม่มีใครเป็นเจ้าของโลกนี้ได้ ความดีเท่านั้น จะซ่อนอยู่ในตัวเรา ทุกคนมีธรรมะ เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นธรรมะ พิจารณาตามความจริง ว่าในโลกนี้จะหาใครแน่นอนไม่มี แม้แต่คนเดียว ดีใจ เสียใจ สมหวัง ไม่สมหวัง เจ็บไข้ ทุกข์ เหมือนกัน ไม่ต่างกัน

- สงบได้สักแวบหนึ่งก็ดี เอาตัวเองเป็นครู สอนตัวเอง ตัวเราเปลี่ยนแปลงมาทุกวัน เราเปลี่ยนเป็นแก่ เปลี่ยนเป็นตาย เราเป็นหมด แต่เราเห็นคนเมา เราไม่เมา เห็นคนโกรธ เราไม่โกรธตาม เห็นคนตายเราต้องตายตาม เป็นของจริง ทุกคนอยากเป็นที่หนึ่งของโลก แต่ความเจ็บ ความแก่ ความตายมันขวางหน้าอยู่ ทุกวันนี้ทะยานอยากกัน อยากได้โน่นได้นี่ อยากร่ำรวย อยากให้ลูกให้หลาน เราก็หลอกตัวเราเอง เจอความจริงขวางหน้า เมื่อเราทำให้ลูกหลานมันเห็น อยากร่ำรวย เราก็หลอกลูกหลานต่อไปอีก บุญทำไม่พอ วาสนาน้อยก็ทำให้รวยไม่ได้

- พระพุทธเจ้าจึงสละออกบวช เพราะไม่ได้อะไร ไม่มีอะไรได้เลย

ไม่มีอะไรสมหวังเลย นิพพานอย่างเดียวคือสมหวัง

- โลกเสื่อม โรคภัยไข้เจ็บมากขึ้น โรงพยาบาลสร้างมากขึ้น คุกเยอะขึ้นทุกที

- มาทางเดียวกับพระพุทธเจ้าคือ อัตตาหิอัตโนนาโถ

- ไปธรรมยาตรา ใช้ยาสมุนไพรหมด ใช้แผนโบราณแก้ปัจจุบัน

- ทางออกของพระพุทธเจ้ามีเยอะ ใช้จิตบำบัด เราต้องรู้สมมุติฐานของกายว่า โรคเกิดจากอะไร เราเชื่อกรรม คนเรามียาอะไร ก็แก่ ก็เจ็บ ก็ตาย พระอัญญาโกณฑัญญะอยู่ป่า อายุ ๑๒๕ ปี พระอานนท์ ก็ ๑๑๕ ปี

- ปีนี้ บุญจะทำให้หายเจ็บไข้ได้ป่วย

- ปีนี้ เดินตามพระพุทธเจ้าไปสวรรค์

- ปีนี้ พวกเราที่คิดเป็น ก็ยังกตัญญูกตเวทีต่อพ่อแม่

ตามรอยธรรมในแดนต่าง
ของหนูน้อยวัย ๒ ขวบในยุค ไอ-ที

ในสมัยพุทธกาลมีเด็กน้อยผู้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ตั้งแต่ ๔ ขวบ ขึ้นไป ทั้งที่ก่อนเป็นสามเณรและเป็นสามเณรแล้ว มีเป็นจำนวนมาก ส่วนการบรรลุธรรมขั้นต้นเป็นอริยะบุคคลตั้งแต่เป็นเด็ก ในวัย ๗ ขวบ เช่นนางวิสาขามหาอุบาสิกา ซึ่งในสมัยปัจจุบันไม่ทราบว่ายังคงมีอยู่หรือไม่ แต่สิ่งที่นำมาเสนอให้ท่านผู้อ่านนี้เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงกับหนูน้อยวัย ๒ ขวบ ซึ่งผู้เขียนได้บันทึกจากคำบอกเล่าของผู้ที่ใกล้ชิดขอให้ท่านผู้อ่านได้ใช้วิจารณญาณในการอ่าน

ในขณะที่ได้บันทึกเรื่องราวของน้องอุ้มนั้น น้องอุ้มมีอายุครบ ๒ ขวบ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ และยังไม่อดนม ในขณะนั้นน้องอุ้มได้อาศัยอยู่กับป้าที่จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องมาจากน้องอุ้มเป็นเด็กกำพร้าพ่อ แม่ของน้องอุ้มซึ่งทำงานอยู่ที่กรุงเทพจึงได้ส่งน้องอุ้มให้ป้าซึ่งอยู่บ้านว่างอยู่เลี้ยง หมู่บ้านที่ป้าน้องอุ้มอยู่นี้เป็นหมู่บ้านของผู้ปฏิบัติธรรม ป้าของน้องอุ้มก็เป็นผู้ที่รักในการปฏิบัติธรรม ซึ่งจะมีสมาชิกในหมู่บ้านพูดคุยแต่เรื่องของการปฏิบัติ และแก้อารมณ์ปฏิบัติ มีการแลกเปลี่ยนความรู้กันอยู่เนือง

นิตย์ หมู่บ้านนี้คือหมู่บ้านสัจจธรรม ในปัจจุบันน้องอุ้มมีอายุ ๖ ขวบ และจะเต็ม ๗ ขวบในเดือนมีนาคม และได้ย้ายมาอยู่กับแม่ที่กรุงเทพแล้วตั้งแต่ ๓ ขวบ ทำให้การบันทึกเรื่องราวจะมีเฉพาะ วัย ๒ ขวบเท่านั้น จึงทำให้ไม่ทราบว่าความก้าวหน้าในธรรมของน้องอุ้มเป็นเช่นไร

คุณยายที่กล่าวถึงคือ ผู้ปฏิบัติธรรมในหมู่บ้าน เป็นเพื่อนสหธรรมิกของป้าน้องอุ้ม เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่ปลดเกษียณแล้ว และเป็นผู้ที่ฝักใฝ่ในการปฏิบัติธรรม และเรียนหลักปฏิบัติกับพ่อแม่ครูบาอาจารย์ และยึดหลักตามแบบหลวงปู่ที่มีภูมิธรรมขั้นสูง เป็นเวลานานแล้ว ซึ่งคุณยายท่านนี้เป็นผู้เล่าเรื่องราวของน้องอุ้มทั้งหมดที่ประสบกับตนเองให้กับผู้เขียนได้บันทึกตั้งแต่ปี ๒๕๔๙

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๑

วันหนึ่งน้องอุ้มนั่งเล่นอยู่ คุณยายก็มาเล่นกับน้องอุ้ม แล้วถามน้องอุ้มว่า

คุณยาย : น้องอุ้มบอกยายซิ ปัญญานี่เขามีไว้ทำอะไรน้า?

น้องอุ้ม : ตอบสวนขึ้นทันควันแบบไม่ต้องคิดเลยว่า ก็มีไว้สำหรับแก้ทุกข์นะซี

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๒

ในหมู่บ้านสัจจธรรมเขามีการเข้าคอร์สปฏิบัติธรรมกัน ๑๐ วันเต็ม เมื่อคุณยายกลับไปบ้านแล้ว วันหนึ่งก็มาคุยกับป้าของน้องอุ้ม ป้าน้องอุ้ม

ก็ถามถึงการปฏิบัติตลอด ๑๐ วันว่ากลับบ้านแล้วได้ผลอะไรบ้าง ซึ่งคุณยายก็เล่าให้ป้าน้องอุ้มฟังว่าเมื่อกลับบ้านแล้ว ๓ วันแรกดีจริงๆ จะมีเสียงก้องอยู่ในใจเราตลอดเวลาว่า มันไม่ใช่ของเรา มันไม่ใช่ตัวเรา แต่พอวันที่ ๔ ดูฟุตบอลโลก เชียร์บอลโลก ดูละครบ้าง จิตก็เตลิดไปตามเนื้อเรื่องที่ดู ในขณะนั้นน้องอุ้มกำลังวิ่งเล่นอยู่ใกล้ๆหยุดวิ่งแล้วหันมาพูดโพล่งขึ้นว่า

น้องอุ้ม : ยาย ! ยายดูที่ใจซิ ดูที่ใจ ปัจจุบันนะยาย

คุณยาย : คุณยายหันไปหาน้องอุ้มแล้วยกมือขึ้น สาธุ สาธุ น้องอุ้ม

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๓

น้องอุ้มอายุแค่ ๒ ขวบดังนั้นร่างกายก็ยังไม่พร้อมในด้านการขีดเขียน วันหนึ่งน้องอุ้มพยายามที่จะหัดเขียนเลขศูนย์ เขียนเท่าไรก็ไม่ได้ เพราะน้องอุ้มจะเขียนหน้าคน จึงเขียนเป็นวงกลมไม่ค่อยดีนัก ก็เขียนเป็นรูปหน้าคนที่มีคิ้ว ตา ปาก จมูก พอดูรู้ว่าคือหน้าคน แล้วน้องอุ้มก็ชี้ให้คุณป้าดูพร้อมกับพูดว่า

น้องอุ้ม : นี่คิ้ว นี่ตา นี่จมูก นี่ปาก

คุณป้า : คุณป้าน้องอุ้มถามน้องอุ้มว่า ไหนแขน น้องอุ้มก็ถลกแขนให้ดู ไหนขา น้องอุ้มก็ถลกขาให้ดู แล้วคุณป้าก็ถามน้องอุ้มว่า ไหนตัวอุ้มอยู่ที่ไหน?

น้องอุ้ม : ตัวอุ้มไม่มี อุ้มมีแต่ขันธ์ ๕

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๔

มีอยู่วันหนึ่ง น้องอุ้มนอนกินนมอยู่ ใกล้ๆกับคุณป้า แล้วหลับไป พอตื่นขึ้นมาน้องอุ้มลุกขึ้นนั่ง แล้วพูดว่า

น้องอุ้ม : ขันธ์ ๕ เป็นทุกข์

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๕

น้องอุ้มมักจะพูดเรื่องขันธ์ ๕ เป็นทุกข์บ่อยๆ ทำให้คนแก่ๆในหมู่บ้านอยากทดสอบน้องอุ้ม บอกให้น้องอุ้มขึ้นไปนั่งบนเก้าอี้สูงๆ และพวกคนแก่ทั้งหลายนั่งกันที่พื้น น้องอุ้มรีบปีนไปนั่งบนเก้าอี้เรียบร้อยแล้ว คุณยายก็จะถามธรรมจากน้องอุ้ม

คุณยาย : น้องอุ้มช่วยแสดงธรรมให้หน่อย ขันธ์ ๕ มันเป็นทุกข์ยังไง ? ถึงเรียกว่าเป็นทุกข์

น้องอุ้ม : ก็มันต้องกินข้าว ต้องเดิน ต้องนั่ง มันไม่ใช่ตัวเรา

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๖

วันหนึ่ง คุณยายกับป้าของน้องอุ้มกำลังต่อธรรมกัน น้องอุ้มนอนกินนมอยู่ใกล้ๆ คุณป้าน้องอุ้มอธิบายธรรมแก้อารมณ์ให้คุณยาย แต่คุณยายก็ยังไม่เข้าใจอยู่ดี น้องอุ้มนอนดูดนมฟังอยู ่ทนไม่ไหว ลุกขึ้นนั่ง เอาขวดนมออกจากปากแล้วพูดขึ้นว่า

น้องอุ้ม : ยาย ! ก็มันไม่ใช่ตัวเรา

คุณยาย : เข้าใจทันที สาธุ น้องอุ้ม

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๗

น้องอุ้มมีความพึงพอใจมากถ้าได้ขึ้นไปบนโต๊ะแล้วแสดงธรรม เมื่อแสดงธรรมเสร็จ จะลงจากโต๊ะ คนฟังต้องโมทนา ซึ่งก็เป็นคนแก่ในหมู่บ้านและคุณป้า คุณยาย ถ้าไม่โมทนากับน้องอุ้ม จะแสดงอาการงอนโกรธ เมื่อมีคนอนุโมทนาสาธุ สาธุ น้องอุ้ม น้องอุ้มจะยิ้มพึงพอใจ หัวเราะชอบใจ วันนี้น้องอุ้มพูดว่า

น้องอุ้ม : ผู้ปฏิบัติต้องดูใจ ถ้าไม่ดูใจ บาป

ผู้ฟังธรรม : สาธุ สาธุ น้องอุ้ม

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๘

คุณแม่ของน้องอุ้มมักจะโทรศัพท์มาหาน้องอุ้มด้วยความเป็นห่วง เพราะป้าก็แก่แล้ว กลัวน้องอุ้มจะซนและทำให้คุณป้าลำบาก คุณแม่คุยกับน้องอุ้มว่า

คุณแม่น้องอุ้ม : น้องอุ้มสบายดีมั้ย

น้องอุ้ม : แม่อย่าลืมดูใจนะ

คุณแม่น้องอุ้ม : เงียบ

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๙

คุณป้าเล่าให้ฟังลักษณะนิสัยของน้องอุ้มให้ผู้เขียนฟังว่า

๑. มีป้าสะใภ้ของคุณป้าชื่อป้าจือ ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติธรรม น้องอุ้มบอกไม่คุย ใจไม่ขึ้น

๒. น้องอุ้มจะมีญาณหยั่งรู้ ถ้าไม่ดี น้องอุ้มจะไม่คุยด้วย

๓. มีคนในหมู่บ้านชื่อคุณลิลลี่ จะบอกน้องอุ้มว่า น้องอุ้มพูดธรรมแบบนกแก้วนกขุนทอง

น้องอุ้มก็จะเงียบ และไม่ยอมพูดด้วย

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๑๐

คุณป้าของน้องอุ้มจะไม่ซื้อเนื้อสด ปลาสด ไข่สดมากิน ปลาที่กินจะมีปลาทู ไข่พะโล้ ของที่สำเร็จรูปแล้วเป็นต้น

วันหนึ่งคุณยายได้ตั้งใจที่จะไปนอนค้างที่บ้านน้องอุ้ม จึงซื้อไข่ไก่ดิบเพื่อที่จะมาต้มกิน น้องอุ้มเห็นเข้าจึงแสดงความไม่ชอบที่เอาไข่ดิบมาต้มกินในบ้าน น้องอุ้มไม่ยอมกินข้าว แล้วพูดว่า

น้องอุ้ม : ยาย ! ไข่ซื้อมาจากไหน ป้าเอาไปคืนซิ ยาย กิเลสมันกินใจยาย ยายต้องต้มไข่โล้ซิ (หมายถึงซื้อไข่พะโล้มาต้มกิน)

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๑๑

คุณป้าของน้องอุ้ม ได้เอาน้องอุ้มไปฝากโรงเรียนใกล้บ้าน และซื้อเป้สีชมพูให้ น้องอุ้มดูทีท่าไม่ดีใจ แต่ก็กล่าวขอบคุณกับป้า ทำหน้าเฉยๆ ป้าสงสัยที่เห็นน้องอุ้มทำหน้าเฉยๆก็เลยถามน้องอุ้ม

คุณป้าน้องอุ้ม : อุ้มไม่ดีใจเหรอ ยายเขาเห็นอุ้มไปโรงเรียน ยายเขาก็ดีใจ๊ ดีใจ ป้าก็เหมือนกัน

น้องอุ้ม : ดีใจก็เป็นกิเลส ดีใจก็บาป เสียใจก็บาป

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๑๒

คุณยายและคนอื่นๆชอบสนทนาธรรมและถามเรื่องของน้องอุ้มด้วยความอยากรู้ มีอยู่วันหนึ่งได้ถามน้องอุ้ม ทุกข์ในท้องเป็นยังไง

น้องอุ้ม : ทุกข์เมื่ออยู่ในท้องมันไม่สบายเลย

- มันอึดอัด
- ออกก็ออกไม่ได้
- อยู่ในน้ำเลือด
- ตาก็มองไม่เห็น

คุณยาย : แล้วน้องอุ้มกินยังไง

น้องอุ้ม : เค้ากินยังไง ก็กินยังงั้นแหละ

คุณยาย : แล้วอุ้มออกมายังไง

น้องอุ้ม : หมอเค้าเอาออกมา

คุณยาย : ตอนนั้นตามองเห็นได้ยังไง

น้องอุ้ม : หมอเขาเช็ดให้

ผู้ถามได้ไปถามแม่น้องอุ้มปรากฏว่าน้องอุ้มนั้นหมอผ่าออก และเมื่อท้องได้ ๕ - ๖ เดือน น้องอุ้มจะดิ้นมาก (คงอึดอัดอยากออกมาจากท้องเร็วๆ)

****

เรื่องของน้องอุ้มเรื่องที่ ๑๓

น้องอุ้มชอบอยู่ใกล้ๆ กับผู้ใหญ่ ไม่ชอบอยู่คนเดียว เวลาพูดคุยก็จะคุยเรื่องธรรมะ วันหนึ่งคุณยายเกิดสงสัยว่าตนเองต้องเกี่ยวข้องกับน้องอุ้มในชาติก่อนๆ ก็เลยแกล้งถามน้องอุ้ม

คุณยาย : เอ ยายสงสัยจังเลย ว่ายายต้องเป็นอะไรกับน้องอุ้มแน่ๆ เลย อุ้มกับยายเป็นอะไรกันน้อ

น้องอุ้ม : น้องอุ้มดูมีท่าทางหงุดหงิดรำคาญ แล้วพูดแบบกระชากๆ เป็นเณรนะ ใช้แต่นวดๆๆ (หมายถึงน้องอุ้มเป็นเณรถูกพระใช้นวดอยู่เรื่อย)

รายชื่อผู้ร่วมพิมพ์หนังสือ

ผู้บริจาครายละ 10,000 บาท

คุณณัฏฐา เชาวะวนิชย์
ครอบครัว บริษัทยังท่าทรายมิตรเจริญจำกัด
โดย..คุณแม่เซี่ยมง้อ แซ่อื้อ,
คุณพาณี ตั้งวิจิตรเจนการ,
คุณเจียมจิตต์ อุรัจฉทาภรณ์,
คุณยายสืบสาย เรือนใหม่

ผู้บริจาครายละ 5,000 บาท

พระอาจารย์กุศล วัดป่าหนองแฝก
คุณบุญหลวง-คุณรัชนี เหล่ากาญจอุดม
คุณสมศักดิ์-คุณมินตรา,ด.ญ.ทองพระกร ศรีอำพันธุ์
คุณสินาด คุณปริศนา,ด.ญ.สุธิดา, ด.ญ.ศศิณัฐ ประชุมพันธ์
คุณชยุต คุณบุญฑริก, ด.ญ.ณชวัล ภัทระมนต์
คุณนนท์ คุณรัตนา บริบูรณ์วิกกัย
คุณมาดี วิรุฬหชัยพงษ์

ผู้บริจาครายละ 3,000 บาท

คุณพัชรา พิริยไพโรจน์
คุณอรพิน พลประเสริฐกุล
คุณผ่องพรรณ ศรีสูงเนิน
คุณจำลอง-คุณฐานิตา สโมทัย
คุณจีระ-คุณละเมียด วงษ์เพ็ง
คุณอาภาพร วุฒิกุลภาคย์ และครอบครัว
คุณนิธินาถ อินทะโส

ผู้บริจาครายละ 2,500 บาท

บริษัทสยามเอ็กปรอทมาท นำโดย คุณวีระ คุณสุมาลี ภักดีอักษร
คุณปราณี กังสดาลนนท์
คุณสุนทรา อัครธำรง และครอบครัว
คุณอนุชา-คุณรจเรข เลิศดำรงค์เดช และครอบครัว
คุณสมวงศ์-คุณละเอียด อ่ำแหวว
คุณเกรียงศักดิ์-คุณพัชรางส์, ด.ช.ศิรวิช ชัยวรมุขกุล
คุณพรรณอร ธรรมปิฎกสุทธิ
คุณวินัย จินดากวี

ผู้บริจาครายละ 2,000 บาท

คุณสุนีย์ หนูเปีย และครอบครัว
คุณชไมพร เหลื่อมเจริญ
คุณปิยะพร รักษ์เจริญ และครอบครัว
ครอบครัววิเศษศักดิ์ศรี
น.ส.สุนิสา เปรี่ยมพิมาย และครอบครัว
คุณสมคิด-คุณจรรยา วันอินทร์
คุณพิกุล ผลบุญ
คุณเสนาะ-คุณสงบ ชัยนาม

ผู้บริจาครายละ 1,500 บาท

คุณอนงค์ พันธ์ธุมวงษ์
คุณแม่เอ้ย คุณจันทรแก้ว จักรจุ่ม
คุณแม่บุญเรือน แม่ชีนันทวรรณ เติบโต 1,200 บาท

ผู้บริจาครายละ 900 บาท

คุณสมบูรณ์ สารมนต์
คุณสุดา เขมาทานต์
คุณไข่ษร เดนพรม

ผู้บริจาครายละ 1,000 บาท

คุณถวิล-คุณจิรพร บัวเผื่อน และครอบครัว
คุณสมวรรณ ทองเพ็ชร์
ครอบครัว วรคุณพิเศษ
คุณสนับ-คุณสารภี ยังเจริญ
คุณนันทพร คล้ายวร
คุณเอมอร ภุมรินทร์
คุณนฐพร ไข่เกตุ
คุณมนตรี สิงหสุวิช
อุทิศให้คุณอุไร สิงหสุวิช
คุณภัทธิรา ดีประวัติ
คุณล้ำ แซ่เล้า
คุณแม่เพ็ญศรี วันทยะกุล
คุณปิยารมย์ บุญนาค
พระสุนทร-แม่ชีเพ็ญจันทร์,
คุณวัชรพงศ คุณศุภสร,
คุณ ขนิษฐา ภู่เอี่ยม
คุณยินดี ใจสะอาด
คุณกัญจนพร เอี่ยมอินทรี และครอบครัว
คุณธนัญญ์, คุณอัมพร ธนสารพิสุทธิ์
และครอบครัว
คุณสุทิน สนั่นเสียง
คุณสุนิพนธ์ คุ้มอ่ำ
คุณดวงฤดี ดงหนู
คุณเกษม-คุณดวงใจ รักษเจริญ

ผู้บริจาคราย

ละ 1,000 บาท

คุณประทุมพร ตันเจริญ
คุณเตือนตา-คุณต้องจิต เกตุกลัดอยู่
คุณลำเจียก บัวเอี่ยม
คุณพโยม กลิ่นพยอม
คุณเบญจรัตน์ บุษปบุตร
คุณสุจิตรา สิงหะ
คุณประเสริฐ นกขมิ้น
คุณพจนาถ นกขมิ้น
คุณ จันทนา-คุณดวงทิพย์ บุนนาค, คุณสุรภี หงอสุวรรณ
คุณสายรุ้ง นาคสู่สุข
คุณสิทธิพร-คุณประกายแก้ว วรรณสุข และครอบครัว
คุณแม่เสนอใจ-เบ็ญจวรรณ วาสวิเศษ
คุณฐิติพงษ์ เติมศรีเจริญพร และครอบครัว
คุณอุดม สุขพิทักษ
คุณวรรณวิมล ชิตางกูร
ครอบครัวบำรุงชูเกียรติ
คุณวรินพร เนติชัยศักดิ์

ผู้บริจาครายละ 600 บาท

ไม่ออกนาม
คุณวันชัย ชัยยาวรานุรักษ์
คุณมาลี ชัยยาวรานุรักษ์

ผู้บริจาครายละ 500 บาท

คุณญาญ์ศิกาญจน์ - สมประสงค์ ,
คุณวสุนทรี ไตรอุโฆษ ,
คุณพินิต ไตรอุโฆษ
ครอบครัวร้านยงค์อรุณ
และร้านยงค์สวัสดิ์
คุณอุบลรัตน ภูมิภักดี
พ.ต.ท.พลศักดิ์ ชูสมานศิริ
คุณภริตพร เดชสกุลฤทธิ์
คุณพรพรรณี จิรกิตตยากร
คุณเยาวภา สาริมานย์
คุณสุวรรณา ศรีถนอมวงศ์และครอบครัว
คุณอรชร หงษ์กิตติไพศาล
คุณกมลวรรณ บูรณะพิมพ์
คุณมาลี ตั้งวงศ์ดีเลิศ
คุณพุทธพร รักษ์สันติกุล
คุณพุทธกรอง รักษ์สันติกุล
คุณประทิน เจตนเสน
คุณประภา รัตนะ
คุณแม่เปีย
คุณสุภาพ เป๋ปฐม
คุณสุนันทา โพแตง
คุณแม่ชีลมัย แจ่มแจ้ง
คุณดวงกมล เรี่ยวแรง
คุณวิไล ศรีเพ็ง
คุณนงลักษณ์ เนียมนามธรรม
คุณพจนา อติเปรมานนท์
คุณชื่นนภา พินิจวงษา
คุณกิมเตียง แซ่เตีย
แม่ชีสมพร ตุ้มธรรมรงค์
คุณวันเพ็ญ ตุ้มฉาย
คุณบุญช่วย โหเจริญ
คุณสุรชัย ฉายามนตรี
พล.อ.ต.เมธา อ่วมสายสี
คุณประไพ สุมาลย์มาศ
คุณสมพงษ์ สาณะเสน
คุณเพ็ญศรี โกสีย์
คุณจีระวรรณ สุวัณณาคาร
คุณดวงกมล เขียวทองดำ
คุณสงวนศรี ปาละกูล
คุณสุรพงษ์ ศรีเที่ยงทำและครอบครัว
ด.ญ.ณชวิล
คุณปวิณรัตน์ ชัยวิวัฒน์และครอบครัว,
และคุณธัชพล รัตนบุรีและครอบครัว
คุณพะนอ ร้อยพวง
คุณปิ่นลักษณ์ น้อยแสง
คุณพัชนีย์ พันธ์สุวรรณ
พ.ต.อ.ศักดา-คุณดุษฎีลาวัณณ์
สุวรรณศิริพัฒน์
คุณกาญจนา เอียผา
คุณสมภพ เตชะธนไพบูลย์ และ
ครอบครัว, คุณศุภิสรา ตอบเก่ง
คุณอธิชนนท์ สนิทกลาง ,
คุณรชนันท์ เกียรติกิจกุล ,
แม่กองแก้ว-คุณพ่อเกษม สนิท-
กลาง, คุณยายทองสุข ทองมาลัย
คุณทับทิม พวงงาม
คุณอโณชา-โสธรา ยุวานนท์
คุณสอาด-คุณมยุรี ถนอมวงศ์
คุณกิตติพัฒน์-คุณจำนงค์ อุตมัง
คุณสุทิศา ตันกำเนิด
คุณสมพร หนองบัวดี
คุณพิมพ์ พิสุทธิ์ ปันหมูและ
คุณพิชัย ยอดพฤติการ
คุณบุญนาค ใจสนิท
คุณบุญพันธุ์-คุณวัชรินทร์ ศรีสุภา
คุณวีรวรรณ-สมานจิตร ทิพย์ผ่อง
คุณสุณี ผาสุข
คุณพงษ์พิไล สินบำรุง
คุณธนาภรณ์ หาญวิวัฒนกูล
คุณพิชวดี เอี่ยมประมูล
คุณสุปราณี ดอกรัก
คุณเฉลิม-คุณบุญส่ง ชาญวิทย์การ
คุณปัญญา-คุณนวรัตน์ ปรองดอง
คุณสุณี คงผึ้ง
คุณเพียงใจ ปรางค์จันทร์
คุณธัญญา ประพันธโกมล
คุณกัญญา พันธุโพ
คุณพณิชญา จินตะเรขา
คุณปราณี ทัพนาค
คุณณัชชารีย์ กฤษศิริสุขสันต์
คุณมาลี เรืองวิโรจน์กุล
คุณบุญเกิด สิทธิโชค
คุณณัฐคฤตา เตชิดไชยอนันต์
คุณอารี รอดมุ้ย
คุณนภาลัย มะลิพันธุ์
คุณสมร ประชุมทอง

คุณสุมาลี เทียนมณี
คุณวิภาวัลย์ แก่นทอง
คุณสุชาญ - คุณนงนุช ฉิมเกตุ
น.ส.ชนัดดา ภู่ทับทิม และครอบครัว
คุณแมว นิลนาม ร้านดอกบัวท่าน้ำนนท์
คุณฐิติยา กวีภัทรนนท์
คุณจินตนา กันทะด้วง,
คุณพ่อสองเมือง กันทะด้วง
คุณแม่แม้น บัวแช่ม
คุณรุ่งนภา ทัดท่าทราย
คุณเฉลิมลักษณ์ ศรีสถิตธรรม
คุณพัชนี คามบุตร
คุณฉวี
คุณแม่จันทร์เทียน พฤกษาพงษ์
และครอบครัว
คุณแม่ชกเน้ง แซ่อึ้ง
คุณแม่ชิวเกียว แซ่ลี้
คุณฉวีวรรณ สถานดี
คุณสุวัฒนา บุญวัฒนา
คุณบำเพ็ญ ยั่งยืน
คุณสัญญา ด้วงสะอาด
คุณยศพร สกลภาพ

คุณปราณี บุญจันทร์
คุณชวนชื่น นานานุกูล
คุณจำปี จั่นอุไร
คุณทวี พิมพ์สาร
คุณสุรีรัตน์ ใจเดียว และคุณศิริชัย
อนันตมิตร
คุณณัฏกนก ชัยมงคลเจริญ
คุณตั้งสี แซ่ปึง
คุณจิระเจตน์-คุณณัฐกาญจน์
อวกาศจักรวาฬ
คุณชนกันต์ อวกาศจักรวาฬ
คุณจินตนา โกมลพันธุ์
คุณปรารถนา
คุณศุภลักษณ์ นิมมานโสภณ และ
มารดา
คุณสาวิตรี นาคประสิทธิ์
คุณราษี สระภักษ์
คุณต่อพงษ์-คุณกาญจน์ เกตุกลัดอยู่
คุณตุ๊งหนิ่ง คุณยุ้ย คุณตุ๊กตุ๋ย
คุณตั้ม - เต้ย - เต้น
คุณเตย - ตอง - ชมพู่ -แบมบู

คุณศุภชัย คุณชัยวัฒน์ คุณสมศักดิ์
สิงหวิลัย
แม่ชีเตือนใจ เกตุเทศ
คุณประเทือง ทัศนารมย์
คุณพัฒน์ฏิณี ทองใบ
คุณสุวรรณา บุญยเกียรติ
คุณสมบูรณ์ หงษ์กิตติยานนท์
คุณพเยาว์ อัสษานนท์
คุณอำนวย-คุณคันธนา คำเพราะ
คุณสุภาพ สวนปาน
คุณพรทิพย์ คานงาม
คุณอัมพร อยู่คง
คุณอุทัยวรรณ รอดคะเชนทร์ และ
คุณ บรรยงก์ ภูติพันธุ์
คุณบุณฌดา เอนกลาภ และ
ครอบครัว
คุณปราณี คงสุวรรณ
คุณพัชรพร กลิ่นบุญรัตน์
คุณมัณฑนา แซ่เฮ้ง
คุณปวิณรัตน์ ชัยวิวัฒน์ ,
คุณธัชพล รัตนบุรี และครอบครัว

<u>ผู้บริจาครายละ 300 บาท</u>

คุณงามใจ เกตุกลัดอยู่
คุณซ้อนกลิ่น อธิยาโรภา
อ.ภัทรา อิสราวัณณ์ นุทกาญจนกุล
คุณศิริกัลยานี นุทกาญจนกุล
คุณสมพิศ ด้วงหว้า
คุณเยาวมาลย์ เนียมพลอย

คุณชัยยศ ชัยยาวรานุรักษ์
คุณชานนท์ ชัยยาวรานุรักษ์
คุณสัมฤทธิ์-ทวี เรืองฤทธิ์ และครอบครัว
คุณวัลลภ อินพุ่ม
คุณรุ่งนภา อินพุ่ม
ด.ช.ฐิติพัฒน์ อินพุ่ม

คุณบารณี อาชวนิจกุล
คุณสุภา สุขรื่น
คุณพรรณวดี ฤทัยสุข
คุณเพ็ญศรี หิรัญพฤกษ์
คุณประภา รุจิโกศัย
คุณสายพิน ต้นเจริญ

<u>ผู้บริจาครายละ 200 บาท</u>

คุณประเทือง ทัสนารมย์
คุณกนกพร รัตนพาณิช
คุณสมจิตต์ เหมือนสมัย
คุณละเอียด โพธิกูล
คุณร่มไทร กุลทอง
คุณนฤมล โภคสมบัติ
คุณจิตตรา วิภาตะวัต
คุณณัฐวัตน์ วงศ์ตั้งเจริญ
คุณกชพร ศรีชพัฒน์

คุณสุนันท์ ศรีวิชัย
อ.พูนศรี เขียวสาคร
อุบาสิการะเบียบ ศิริโวหาร
คุณพรฤทัย ลาภสถาพรกุล
คุณฐิภาพรรณ ครทน และครอบครัว
น.ส.จักษณา สุวรรณมัย และนาย
เอกรัฐ เศวตวรชิต
น.ส.จรูญศรี ศรีกะชา และครอบครัว
น.ส.ชมพูนุช เดชอาภรณ์ และนาย

บวรนาถ วอนเพียร และครอบครัว
น.ส.ชุติกาญจน์ นายปราโมทย์
ชอบบำรุง
น.ส.เดือนเพ็ญ ทองกำพร้า และ
ครอบครัว
น.ส.เพชรรัตน์ อรรถธีระพัฒน์
คุณพัชรธร หยกทับทิม

<u>ผู้บริจาครายละ 200 บาท</u>

น.ส.พัฒน์นรี อิ่มพัฒน์ และครอบครัว
น.ส.สุจินันท์ อรรถธีระพัฒน์
น.ส.สุพรรณี ยะจันทร์ และครอบครัว
คุณสุณี ตั้งในคุณธรรม
คุณพิศมร นิวาศะบุตร
คุณเสาวนิตย์ สมบัติทวี
คุณพิศาล สิริชีพชัยยันต์
แม่ชีสมศรี แซ่โง้ว

<u>ผู้บริจาครายละ 250 บาท</u>

คุณสมจิตร จิตรพานิชเจริญ
คุณต้อย ธารีสุข

<u>ผู้บริจาครายละ 100 บาท</u>

คุณโสภา หล้าดี
คุณสมบัติ ตรีไพชยนต์ศักดิ์
คุณมาริษา นิ่มคง
คุณสุธานุช ดวงจันทร์
คุณวิไลวรรณ เขียนกิจ
คุณสมคิด พรมแสงทอง
คุณสมศรี สุขประยูร
คุณสมสวย เพ็งจิ๋ว
คุณสมประสงค์ ศรีสว่าง
คุณสรัญญา พูลพันธ์
คุณใหม่ เลื่อมใส
คุณน้อย พรมศร
คุณสุมาลี วิศณุปรมา
คุณจินตนา บุญแสง
คุณทองสุข ต่ายแต้มทอง
คุณอัมพร วงษ์ศิลป์
คุณสำลี พรายละมูล
คุณศิริวรรณ วงศ์พันธุ์เสือ
คุณณิชกมล ดนสี และครอบครัว
คุณกนกนาถ หมุดเพชร
คุณศรีพรรณี สุนันตะ
คุณเจริญ นวลหล่ำ
คุณทวัช มั่นเสกวิทย์
คุณกนกขวัญ อมาตยกุล
คุณกิ่งกาญจน์ ตรียงค์
คุณจินตนา บุญชู
คุณสี วงกาไสย
คุณสรัญญา บุญชู
คุณชมนาด เจริญธรรม
คุณสุเนตรา แสงอรุณทวี
คุณณัฏฐา มิ่งโมฬี
คุณกัลยา อุดมผล
คุณสังวาลย์ เกิดสมบัติ
คุณสุดใจ ฉิมสร้าง
คุณสุพรรณี โปษกรณัฎ
คุณศรัณย์ โปษกรณัฎ
คุณวัลลภ โปษกรณัฎ
คุณบัว ทองกลืน
คุณสุกัญญา แก้วประเสริฐ
คุณจีนัสสุภี โวหารเสาวภาคย์
คุณแพรวเพ็ญ ปาละวิสุทธิ์
คุณเจริญขวัญ ยศเจริญ
คุณปุ๊ก ไปรษณีย์ บางนา
คุณรินพัทร์ ชำศิริพงศ์
คุณชนาภา ทิพรัตน์
คุณอุดม, คุณสิริรัตน์,
คุณวรรณวิไล ศรีสวัสดิ์
คุณคุณมุ่ยลั้ง แซ่ลี้
คุณหยินเกษม เทียนชัย และครอบครัว
คุณประเทือง ดีงามทรัพย์
คุณจิรพัชร์ รัศมีแจ่ม
คุณชูคิ้ม แซ่ลี้
ร้านเสริมสวยดำ บางนา
คุณสุรีย์ ตองอ่อน
คุณบังอร รักความซื่อ
คุณภคมน ธนวัฒน์
คุณอ้อมน้อย เจริญธรรม
คุณปราณี ธีรรัตน์บงกช
คุณเส็ง ทองสุข
คุณประมวล เอี่ยมฉ่ำ
คุณอรนุช ปาละกูล
คุณเกื้อกูล จันทร์พรม
คุณสีอร วชิระมโนประเสริฐ
คุณปิยรัตน์ สุนิสานนทชัยและครอบครัว
คุณทวัน ขำนาค
คุณถ่ำ สิทธินาม
คุณอุมาพร ประเสริฐสังข์
คุณวิไลพรรณ เสนะเกตุ
คุณภารดี สิธิประกายทอง
คุณยวล พลเรือง
คุณสำรวย ภู่พูลทรัพย์
คุณนงลักษณ์ ทองเกิด
คุณพิมพ์นิษฐ จงเจษฎากุล
คุณชื่นจิตต์ งามกร
คุณละออง แก้วธรรม
คุณบุญทา กลัดกล่อม
คุณปราณี ภาคกินร
คุณบุญธรรม คล้ายอ่อง
คุณกิมลี้ ลาภอุดม
คุณสาวิตรี ม่วงน้อย
คุณอารีย์ โพธิดง
อุบาสิกากาญจนา เพิ่มพูล
คุณชุลี เทียนชัย
คุณทนงพล เทียนชัย
คุณหญิงเกษม นิธิประภา
คุณวิศณุ ทองกลืน
คุณธนพร พูลละมัย และครอบครัว
คุณทิพมาศ นิธิประภา
คุณบุษกร บุญยมานิตย์ และครอบครัว
คุณมัลลิกา อาภาภิรมย์
คุณสุธาทิพย์ อาภาภิรมย์
คุณสนม และครอบครัว
คุณณัฏฐา มานิตานนท์ และครอบครัว
คุณชนะ คุณสมลักษณ์
คุณกานพิชา ชื่นใจ
คุณจีญานัชญ์ ธีระรัฐพงค์
คุณจิตราภรณ์ เสงี่ยมจิต
คุณศิริลักษณ์ รัฐพนธ์เกษราภรณ์
คุณเจ็งโต๊ะ แซ่ลี้
คุณอารี รอดมุ้ย
คุณละม่อม แซ่ซื้อ
คุณพอใจ เมตะนันท์
คุณสุวีณา แสงอ้น
คุณราตรี วัฒโน
คุณนวลละออ วัฒโน
คุณนัฐรดา เขตสมัค
คุณพงษ์ลดา สมพา
คุณวิภาพร สดใส

คุณอุดม สังข์นาค
คุณนัทธมน แจ้ง
คุณนิคม มูลรัส
คุณจันทนา ชัยเขื่อนขันธ์
คุณบุญชู เพ็ชรสว่าง
คุณเจนจิรา เกิดเอี่ยม
คุณสุดเจต ฉิมสว่าง
คุณสงวน ประเสริฐสุข
คุณกฤษณา ประสมทรัพย์
คุณรุ่งนภา ทัดท่าทราย
คุณทัน สร่างสิงห์
คุณธนิษฐา ดรุณสาสน์
คุณรัชณีย์ ชมเสน
คุณจันทร์ทิพย์ ขำศิริพงศ์
คุณกันยา บินฑะดิษ
คุณปราณี พิเนษเสถียร
คุณอัมภาพันธ์ สาวงค์
คุณวนิดา วัฒโน
คุณมานิต เขียวรอด
แม่ชีชิติมน หาญจิตร
แม่ติ๋ว ปรีพัฒน์สุวัฒน์
คุณนิธิดา กาญจนะ
คุณวทันยา พรหมอินทร์
คุณมณีรัตน์ ฐิติวร
คุณบุปผา จิตรอุดม

ครอบครัวบัวทอง
ครอบครัวจิรากุลพิมุกต์
คุณดรุณวรรณ ดวงปั้น
คุณฐานา สิทธิสาร
คุณเอกสิทธิ์ วิวัฒโษฑษรา
คุณรินดา เมธาพุทธิชาติ
พ.ต.ท.ธนวรรธน์ ตาระกา
คุณนฤมล แซ่นิ่ม
คุณเห็งเหวง แซ่ลี้
คุณกิมเหม็ง แซ่ลี้
YANYAN แซ่ลี้
คุณวราภรณ์ ลิมปนุสรณ์
น.ส.กษภัค กลิ่นศรีสุข
นางออน ฉายวิเศษพล
น.ส.ขันทอง ลาสอน และครอบครัว
น.ส.จุฑาพร บุญพระ และครอบครัว
นายชาย ยุทธกุล รัตนสินสุข
น.ส.ฐิตารีย์ กุลรัตนสินสุข และครอบครัว
คุณดวงใจ อนุมาตย์ และครอบครัว
น.ส.ดลธชา วราเกียรติกร
น.ส.นันทกา กุลรัตนสินสุข
น.ส.น้ำทิพย์ อภัยยุทธพงศ์
น.ส.พรทิพย์ จิ๋ว และครอบครัว
นายพันธ์ยศ กุลรัตนสินสุข

นางเยาวนุช คำเลิศลักษณ์ และครอบครัว
นางวิภา จันทร์ศิร์ และครอบครัว
นายสมรัตน์ กุลรัตนสินสุข
นางสายพิณ กุลรัตนสินสุข
น.ส.เสาวลักษณ์ จำปาบุรี และครอบครัว
น.ส.สุภาพร รอดนุสนธ์
คุณประคอง ธารีลาภ
คุณอุไรวรรณ ดีมาก
คุณเบญจา สิกขะมณฑล
คุณอัจฉรา อำพนพนารัตน์
คุณวิมลรัตน์ นิรัตติกุลชัย
คุณเกศสิรี บุญชู
คุณสิริพร โรยแพน และครอบครัว
น.ส.แสงจันทร์ ชมพูแดงและครอบครัว
คุณสมบูรณ์
คุณศรีวิภา แซ่โค้ว
คุณสมศรี หมั่นเจริญลาภ อุทิศให้พ่อต๊อง แซ่หมั่น
คุณสุทธิศักดิ์ หมั่นเจริญลาภ อุทิศให้แม่ชันเหม่ย แซ่เหล่า
คุณหยกจันทร์ หมั่นเจริญลาภ อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร

<u>ผู้บริจาครายละ 60 บาท</u>

คุณสมนึก ฝึกฝน

<u>ผู้บริจาครายละ 50 บาท</u>

คุณเรณู มิ่งโมฬี
คุณจีรณุช ทองกลีน
คุณปัทม์ โศภิณ ภูวิวัฒน์พงษ์
คุณทวี อภิชาต
คุณสมินทร จงเจษฎากุล
คุณนิดา รัตนกรอง
คุณวรรณกร ทิพย์รัตน์ และครอบครัว
คุณมนินทร์ ทองกลิ่น
คุณธนภัทร์ ทองกลิ่น
คุณสันติ ทองกลิ่น
คุณแสวงศรี ดีงามทรัพย์
ด.ญ.ดารา เขตสมัค
คุณสมชาย จรูญวงษ์
คุณณัฏกานต์ บุพการนนท์
คุณเยาวเรศ สมอินทร์
คุณชลรัตน์ สาลีผล
คุณสุจิตรา กังรัต
คุณณัฐกาญ ตันตระกูล
คุณเอนงค์ กลีบ
แม่เปีย จันทร์ทรัพย์

<u>ผู้บริจาครายละ 40 บาท</u>

นางสาวสาลินี ชูทอง
นางสาวพรทิพย์ บ่อพิมพ์
นางสาวฐิติยา รัตนสกุลพิศาล
นางปัสสา โลมากาล
คุณจิต แม่สอด
คุณซกเฮียง แซ่พัว
คุณรุ่งอรุณ กาบมาลี
คุณณัฐมณฑ์ สุขทุกวัน
คุณอำไพ เกิดสังข์
คุณพรประสิทธิ์ เจียมสุภา
คุณมะลิ แสวงกิจ
คุณนิตยา ป้อมมอญ
คุณละมัย และครอบครัว
คุณลลิตา บุญยัง และครอบครัว
คุณสุภาพร บัญยง

ผู้บริจาครายละ 20 บาท

คุณอาภร กู่ทรัน
คุณอุบล ฉิมสร้าง
คุณณัชท์พสิษฐ จงเจษฎากุล
คุณภัทรถัทพสิษฐ จงเจษฎากุล
ด.ญ.ธนันท์พันธ์ จงเจษฎากุล
คุณยาย ทองล้วน
คุณจอย เวียงจันทร์
คุณปาน สมโสม
คุณสนั่น หนูหริ่ง
คุณเพียงใจ ปานเงิน
คุณอนุธิดา คมคาย
คุณรสสุคนธ์
คุณณรงค์
คุณจิราภรณ์ บุญยัง
คุณกชกร บุญยัง
คุณเบญจวรรณ เอกจีน และครอบครัว
คุณชลอ พรหมสว่าง
คุณประเทืองผูกสันเที๊ยะ
คุณวรรณา ยับยั้ง
ไม่ประสงค์ออกนาม 2 ท่าน

คณะคุณไพลิน นิลพัฒน์ โรงแรมแลนด์มาร์ค
รวม 7,197 บาท

คุณไพลิน นิลพัฒน์ และ ครอบครัว	999
คุณณฐมน อนุดวง และครอบครัว	1,000
คุณราณี ศรีดาจิตร	1,000
คุณนภาทิพย์ ศรีดาจิตร	500
คุณวรนิษฐา ศรีดาจิตร	500
คุณส่งศรี - วีรชาติ ศรีดาจิตร	300
ด.ญ.ศศิภา - วีระชาติ ศรีดาจิตร	300
คุณสันติ - กัลยาวรรฒณ์ วัฒนลัญจกร	100
คุณสหัสวรรษ - ด.ช.สกลวรรธน์ วัฒนลัญจกร	100
คุณเจนจิรา นวลประเสริฐ	300
Jan Johanes Posthema	300
คุณอัญชลี - ประสาน นวลประเสริฐ	399
คุณวรรณา พรหมดนตรี	100
คุณสุดใจ แก้วสวัสดิ์	100
คุณรังษีร์ พานดอกไม้ และครอบครัว	100
คุณพิรารัตน์ สำเภาทอง	100
ญาติธรรมโรงแรมแลนมาร์ค กรุงเทพฯ	999

คณะคุณสมเกียรติ-วรรณา การุณกร รวม15,000 บาท

คุณสมเกียรติ-วรรณา การุณกร
คุณทวี องค์ทวีเกียรติ, คุณมาลี จุนเกียรติ,
คุณเง็กเกียว แซ่เฮ้ง, คุณสมเกียรติ การุณกร,
คุณอุกกฤษฎ์ การุณกร,
คุณอารียา การุณกร, คุณประเสริฐ องค์ทวีเกียรติ,
คุณประสงค์ องค์ทวีเกียรติ, คุณชนิดา องค์ทวีเกียรติ,
คุณประสิทธิ์ องค์ทวีเกียรติ

คณะคุณเปรมปราง ชูอำไพ

@ รายละ 1,000 บาท

คุณเปรมปราง ชูอำไพ
คุณโสภณ — คุณสมพร คล้ายปาน
ครอบครัว "ยงเกียรติพานิช"
ครอบครัว "จั่นแก้ว"
คุณสุวรรณี รัตนโสภณและบุตร ธิดา
คคุณชำนิ — คุณจินตนา รัตนโสภณ
คุณสมศักดิ์ — คุณสมคิด ศรีนวล
คุณบัญญัติ — คุณบุญเยี่ยม สอนดี
คุณสุวรรณา ยงเกียรติพานิช
คุณรมัณยา สกุลครู

@ รายละ 500 บาท

พันเอกเปรม รอดสวาสดิ์
คุณเกตุแก้ว ชูอำไพ
คุณนิภา รัตนโสภณ
คุณจินดา — คุณมยุรี สมตระกูล
คุณทองคำ — คุณวาริน ทองทา
ร้าน "ปรีดาเภสัช"
คุณองุ่น — คุณบงกช ตั้งใจ
ครอบครัว "คุณวาสนา ดำศิริรัตน์"
คุณขนิษฐา อิศรัตน์
ครอบครัว "คุณสุดาพร งามประเสริฐ"
คุณรวิวรรณ เย็นกาย
คุณเนาวรัตน์ มัจฉา
คุณโชคชัย — คุณสุมาลี วิบูลพัฒนพฤกษ์
ครอบครัว "คุณทวี อรุโณทัยพิพัฒน์
ด.ญ.พัทธนันท์ เพ็ชร์อินทร์

@ รายละ 499 บาท

คุณสมบูรณ์ศรี มีกุศล

@ รายละ 400 บาท

คุณวิชัย ประภาจันทร์
คุณวีระชาติ ก่อบุญ

@ รายละ 300 บาท

คุณจุฬาภา ชูอำไพ
คุณมยุรี สิโรดม
คุณพิศ – คุณอัญชลี หมายพึ่ง
คุณสมพร ยางสูง
คุณจิรทีปต์ โชติดิลก
คุณวิทยา – คุณรัตนาภรณ์ วชิรญานนท์
คุณกัลยา นาคจำแลง

@ รายละ 200 บาท

คุณฉวี วจิตานนท์
คุณสมศรี ทองทา
คุณอนงค์ – คุณระเบียบ ฟักหอม
คุณวัชราภรณ์ สุนทร
คุณบุญชอบ วัฒนดิเรก
คุณประไพศรี สงฆ์เจริญ
คุณชริยา ภูกำพล
คุณวาสนา เปรมสมาน
คุณปราณีต นัยถนอม
คุณดุษฎี กิติศรีวรพจน์
คุณธีรนันท์ วรสัมปุรณะ
คุณเวทิน – คุณจริยา จินตวรรณ
คุณเสวนา จันทร์หวา
คุณสุจินต์ – คุณสุนทรีย์ สลักคำ
คุณประทิน ตรีถัน
คุณอารีย์อร ขันสาคร
คุณเอก อึงรัตนากร
คุณสุภาพ ทิพย์สันเทียะ
คุณสุวิทย์ – คุณประไพ รจนาสันห์
คุณสมลักษณ์ พลอยสังวาลย์และครอบครัว

@ รายละ 100 บาท

คุณทวีทรัพย์ กิจนุกูล
คุณจิตศุภางค์ วงศ์ภาคำ
คุณมาลี หงษา
คุณวัลภา เจริญสรรพ์
คุณสมเวียง สิริวรพันธ์
คุณศุภราพร บุษบง
คุณชูเกียรติ – คุณน้อมนุช ประเสริฐโกศลกุล

คณะคุณชุลี ยอดรวม 16,550 บาท

<u>คณะคุณนวพรรณ (มุ้ย) เชี่ยเม้ง รวม 5,000 บาท</u>

คุณวรพรรณ - คุณมนต์ชัย สันติยานนท์
คุณเยาวภา - คุณเจนกิจ โชติรัตนไพบูลย์
คุณอนุชา - คุณสุธีรา - ชนากานต์ - ศันสนีย์ ฤกษทวีสุข
คุณรายินเดอร์ซิงห์ คานูยา คุณสกุลตลา คานูยา
คุณศรันย์ คานูยา คุณศุภณัฐ คานูยา
คุณนาตาชา คานูยา คุณเซ้ยหมวย เลิศสำราญพินิจ
พ.ต.ท.มานพ ยิ้มอยู่ คุณศรีสุดา ชากะจะ
คุณชนาเทพ ตั้งกิติธนวัต คุณณรงค์ฤทธิ์ สันติพรวิทย์
คุณสุระนี ชากะจะ คุณจิตราพร ฉิมชาญเวช
คุณกฤษดา เสรีสมนึก คุณเพิ่มศักดิ์ คุณสุนี บวรนฤเดช
คุณสุกิตต์ พงษ์ไพเชฐ คุณยายมานิตย์ สมศรี
คุณอิทธิจินดา คุณกนกพรธรรม มากเมืองบุญบารมี
คุณปิยภรณ์ มากเมืองบุญบารมี
คุณศิริภรณ์ มากเมืองบุญบารมี
คุณรุ่งวิทย์ มากเมืองบุญบารมี
คุณอารียาภรณ์ มากเมืองบุญบารมี
คุณรัชนีย์กร ชากะจะ

<u>คณะคุณแม่ จู คุณพิสุทธิ์ รวม 8,300 บาท</u>

คุณแม่ จู คุณพิสุทธิ์	300 .-
น.ส.สุนิสา เปรี่ยมพิมาย และครอบครัว	2,000 .-
น.ส.ชนัดดา ภู่ทับทิม และครอบครัว	500 .-
คุณแมว นิลนาม ร้านดอกบัวท่าน้ำนนท์	500.-
นางจิรา ลักษณะสมบูรณ์	300.-
น.ส.สุวรรณา - นายจีรพัฒน์ คณารุจินานนท์	300.-
น.ส.ภาณี - นายเชิงชัย แก้วดรุณี	300.-
น.ส.จักษณา สุวรรณมัย และนายเอกรัฐ เศวตวรชิต	200.-
น.ส.จรูญศรี ศรีกะชา และครอบครัว	200.-
น.ส.ชมพูนุช เดชอาภรณ์ และนายบวรนาถ วอนเพียร และครอบครัว	200.-
น.ส.ชุติกาญจน์ นายปราโมทย์ ชอบบำรุง	200.-
น.ส.เดือนเพ็ญ ทองกำพร้า และครอบครัว	200.-
น.ส.เพชรรัตน์ อรรถธีระพัฒน์	200.-
คุณพัชรธร หยกทับทิม	200.-
น.ส.พัฒน์นรี อิ่มพัฒน์ และครอบครัว	200.-
น.ส.สุจินันท์ อรรถธีระพัฒน์	200.-
น.ส.สุพรรณี ยะจันทร์ และครอบครัว	200.-
น.ส.กษภัค กลิ่นศรีสุข นางออน ฉายวิเศษพล	100.-
น.ส.ขันทอง ลาสอน และครอบครัว	100.-
น.ส.จุฑาพร บุญพระ และครอบครัว	100.-
นายชายยุทธ กุลรัตนสินสุข	100.-

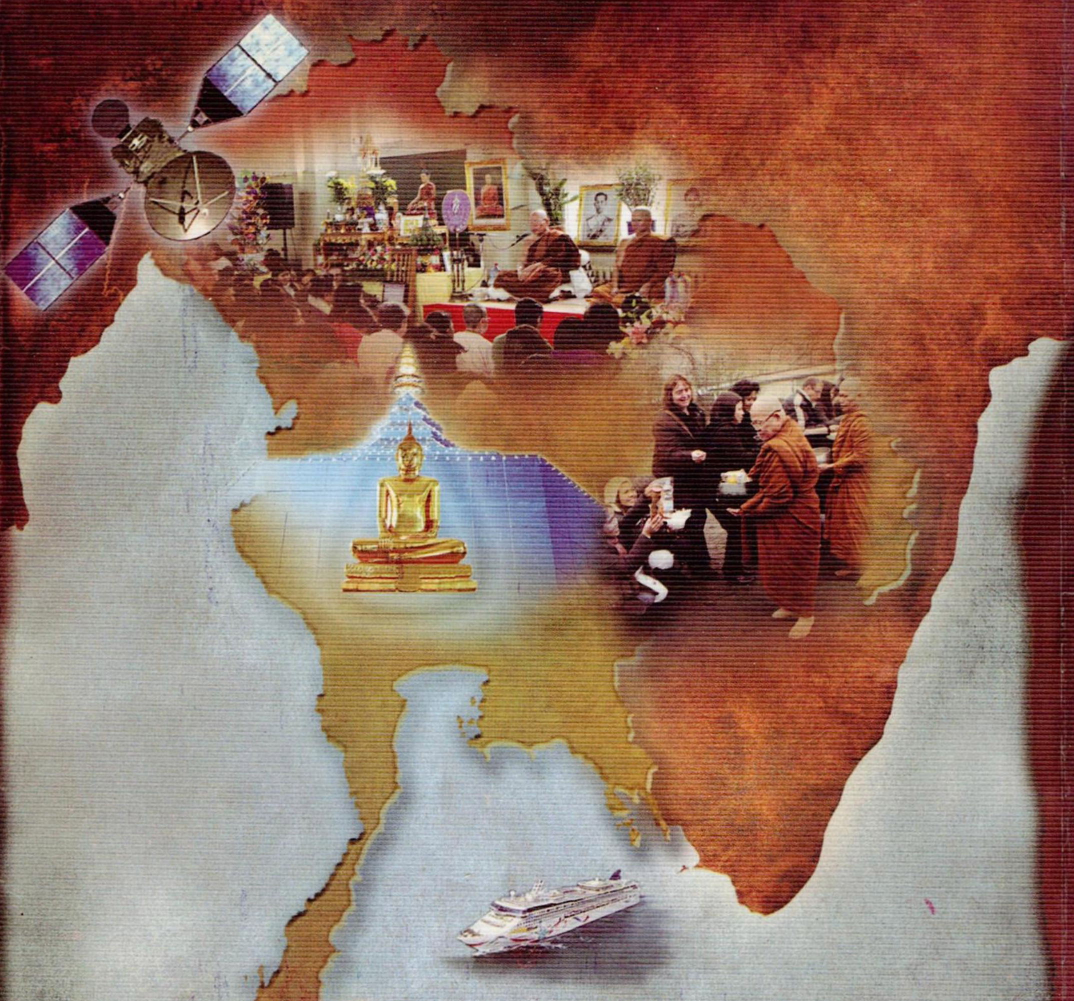
น.ส.ฐิตารีย์ กุลรัตนสินสุข และครอบครัว	100.-
คุณดวงใจ อนุมาตย์ และครอบครัว	100.-
น.ส.ดลธชา วราเกียรติกร	100.-
น.ส.ดวงทิพย์ อัยสานนท์ และครอบครัว	100.-
น.ส.นันทกา กุลรัตนสินสุข	100.-
น.ส.น้ำทิพย์ อภัยยุทธพงศ์	100.-
น.ส.พรทิพย์ จิ๋ว และครอบครัว	100.-
นายพันธ์ยศ กุลรัตนสินสุข	100.-
นางเยาวนุช คำเลิศลักษณ์ และครอบครัว	100.-
นางวิภา จันทร์ศิร์ และครอบครัว	100.-
นายสมรัตน์ กุลรัตนสินสุข	100.-
นางสายพิณ กุลรัตนสินสุข	100.-
นางสิริพร โรยแพน และครอบครัว	100.-
น.ส.เสาวลักษณ์ จำปาบุรี และครอบครัว	100.-
น.ส.แสงจันทร์ ชมภูแดง และครอบครัว	100.-
น.ส.สุภาพร รอดนุสนธิ์	100.-
น.ส.สมบูรณ์ ดอนไพรนุช	100.-
น.ส.ศรีวิภา แซ่โค้ว	100.-

<u>กลุ่มศาลาธรรมะสว่างใจ</u>

แม่ชีกิมห้วง ศรีรัตน์ และครอบครัว	500.-
คุณรัดเกล้า พุ่มวิเชียร และครอบครัว	500.-
อุบาสิกาจำปี สีเนต และครอบครัว	500.-
คุณปาริชาติ น้อยสา และครอบครัว	400.-
คุณโสภณ น้อยสา และครอบครัว	300.-
คุณอำนวย น้อยสา และครอบครัว	300.-
อุบาสิกาฐานะบุญ ยางตลาด (ตุ๊ก)และครอบครัว	300.-
อุบาสิกาสมจิตร หลักคำ และครอบครัว	300.-
นางสาวสมศรี สิงห์น้อย และครอบครัว	200.-
นางสาวลิตนาฏ สกุลศรีนำชัย และครอบครัว	200.-
อุบาสิกาหนิ่งนุช หมวกเพ็ชร และครอบครัว	200.-
อุบาสิกาอลิต บุญรักศรพิทักษ์ และครอบครัว	200.-
แม่ชีจรินทร์ ช้อนทอง และครอบครัว	200.-
อุบาสิกาอิน พลอยล้วน และครอบครัว	200.-
อุบาสิกาบุญสิริ มีเจตนี และครอบครัว	200.-
อุบาสิกาจารุวรรณ ด้วงเทพ และครอบครัว	200.-
อุบาสิกาสุพิน วิไลพันธ์ และครอบครัว	200.-
คุณไพรวัน ถิ่นวิลัย และครอบครัว	100.-
นางสาวพรมพร ฟุ้งสกิตวรกุล และครอบครัว	100.-
คุณอัจฉราพร ศิวโรจนพงษ์ และครอบครัว	100.-
อุบาสิกาสมพร นามกร และครอบครัว	100.-
นางสาวบุปผา วิไลพันธ์ และครอบครัว	100.-
แม่ชีสมศรี ลองใจคำ และครอบครัว	100.-
อุบาสิกาสุจินต์ พิบูลย์สวัสดิ์ และครอบครัว	100.-
อุบาสิการุ่งทิวา ทานวัตร และครอบครัว	100.-
อุบาสิกามาลี ไพย์บูลย์ และครอบครัว	100.-
อุบาสิกายุพิน ภูนาคพันธ์ และครอบครัว	100.-
อุบาสิกาสำลี พลายละมูล และครอบครัว	100.-
อุบาสิกาสมพิศ เซียวประเสริฐ และครอบครัว	100.-
อุบาสิกานรา ธีรพัฒชัยชูผล และครอบครัว	100.-
อุบาสิกาน้อย ชมภูศรี และครอบครัว	100.-
อุบาสิกาอารีรัตน์ อัครเสรี และครอบครัว	100.-
นางสาวนภัสภรณ์ ตาศา และครอบครัว	100.-
อุบาสิกามยุรินทร์ สุภาวรศ์ และครอบครัว	100.-
อุบาสิกานิสุมล สินสูงเนิน และครอบครัว	100.-
นางนงนภัส อามตรมนตรี และครอบครัว	100.-
แม่ชีพวงศรี ยมมรคา (แม่มด) และครอบครัว	100.-
นางสาวสุวรรณา โพธิ์สุวรรณ และครอบครัว	100.-
นางสาวอรพรรณ ตลับเงิน และครอบครัว	100.-
นางสาวนุชกาณต์ พวงดอกไม้ และครอบครัว	100.-
นางวิภาพร เดวีส์ และครอบครัว	100.-
นางชฎภา เดชภูริปรัชญา และครอบครัว	100.-
นางงิ้ม แซ่ตั้น และครอบครัว	100.-
นางสาวณพาสู้ภัค พิทักษ์ปัญญาพงศา และครอบครัว	100.-
อุบาสิกาสุกัญญา โกมลวิจิต และครอบครัว	100.-
นางนิตยา ปิ่นสุวรรณ และครอบครัว	100.-
คุณรุ่งนิภา นงนุช และครอบครัว	100.-
นางสาวเวียงพร บุญสว่างและครอบครัว	100.-
นางสาวจินดาพร เติมธารทิพย์ และครอบครัว	100.-
นางสาวสุธิรา โปรดจิตต์ และครอบครัว	100.-
พ.ท.จีรศักดิ์ ชูทอง และครอบครัว	100.-
นางสาวจุฑามาศ เป้าทอง และครอบครัว	60.-
นางสาวสาลินี ชูทอง และครอบครัว	40.-
นางสาวพรทิพย์ บ่อพิมพ์ และครอบครัว	40.-
นางสาวฐิติยา รัตนสกุลพิศาล และครอบครัว	40.-
นางปัสสา โลมากาล และครอบครัว	40.-
นางสาวอุทุมพร รัตนพันธ์ และครอบครัว	20.-
นางสาวอรุวดี หงษ์คำ และครอบครัว	20.-
นางจำปี ศรีดาสมุทร และครอบครัว	20.-
นางสาวดนิตา ภาระไพร และครอบครัว	20.-
นางสาวชัชฐาณิช กาญจนมณีเสถียร และครอบครัว	20.-
คุณวรินทร์ นวลเขียน และครอบครัว	20.-
นางสาวสุรีพร ปานน่วม และครอบครัว	20.-
คุณสมศรี แซ่เต็งและครอบครัว	1,000.-

คุณปิยวัฒน์ ชัยรัชนิกร

ด.ช.จัตตุภรณ์ บุญยัง

พระพุทธเจ้าเป็นผู้นำที่ไม่มีผู้นำอื่นยิ่งไปกว่าพระองค์ มีพุทธปรัชญาสามารถเกินกว่ามนุษย์และเทวดาทั้งหลายจะทำได้
พระองค์เป็นผู้นำที่มีผลงาน ในการวางรากฐานให้งานของพระองค์ที่ทำไว้สำเร็จเป็นระยะเวลายาวนาน
สามารถวางรากฐานลงลึก ไว้อยู่ได้มาแล้วตั้งสองพันกว่าปี โดยที่ตั้งพุทธบริษัท ไม่โยกคลอน มีผู้รับเจตนาสืบทอด
ดำเนินการพุทธบริษัทอันประกอบด้วย ภิกษุ ภิกษุณี (สามเณร) อุบาสก อุบาสิกา ดำเนินงานตามหลักธรรม
แนวความคิดปัญญาความรู้ จนทำให้บริษัทของพระองค์เจริญอย่างถาวร มีตัวบริษัทกระจายไปทั่วโลก มีแต่เจริญ
ทุกคนมีแต่อุทิศทำงานเพื่อพระองค์ มิได้คิดเห็นแก่ความทุกข์ยากและเหน็ดเหนื่อย ตั้งใจทำเพื่อบูชาคุณอย่างเดียว
คำสั่งสอน นโยบาย ก็สอนไว้มากมายถึง 84000 พระธรรมขันธ์

พระอธิการสนอง กตปุญฺโญ

๒๕๓๒